

Helyi Esélyegyenlőségi Program

LEÁNYVÁR
Község Önkormányzata

2023-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	7
Célok.....	7
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	9
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	9
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	9
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	11
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	36
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	53
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	61
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	68
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi	
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	77
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	78
1. A HEP IT részletei.....	78
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	78
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	80
3. Megvalósítás.....	94
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	94
3.2 A megvalósítás folyamata.....	94
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	96
3.4 Nyilvánosság.....	97
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	98
4. Elfogadás módja és dátuma.....	99

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Leányvár Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Leányvár a Pilis, a Gerecse és a Budai-hegység által közre zárt Dorogi-medencében fekszik a Gerecse keleti nyúlványain, festői környezetben. A település területe 725 ha, keresztezi a 10-es számú főút, a Budapest-Esztergom vasútvonal pedig érinti a falut. A községben óvoda, általános iskola, könyvtár, orvosi rendelő, posta és vasútállomás is működik.

A mai Leányvár és környéke már a Római Birodalom idején is lakott hely volt. Első írásos említése 1270-ből való, Wolmoth alakban. Valmot falu javarészt az esztergomi johannita ispotály birtokában volt az 1321-es, 1327-es, 1334-es írásos adatok alapján. Valmot a mai Leányvár területén feküdt, a határában emelkedő hegy gerincén, ahol az Ulmod-nak (Valmot) nevezett vár és egy apácakolostor állt. A vár romjai még a 19. század eleji térképeken is fel voltak tüntetve. A település mai nevének eredetét (Leányvár) is az egykori apácakolostorral hozzák kapcsolatba.

A falu a török időkben elpusztult és csak a 18. században, eredeti helyétől kissé távolabb épült fel újra. Ekkor a terület és a falu is a Sándor család birtokába került, aki német telepesekkel népesítette újra. Lakosainak száma ekkor 198 volt.

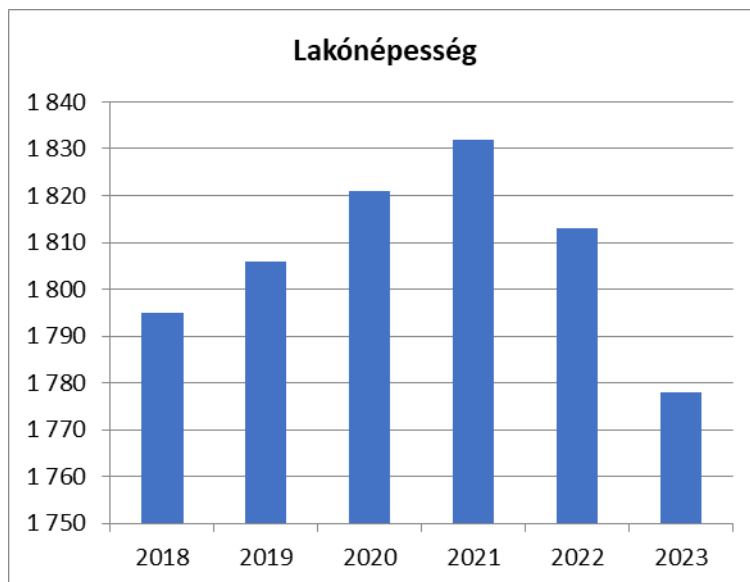
1945 után a falu német lakosságának több mint a felét kitelepítették, a megmaradt német lakossága és azok leszármazottjai ma is őrzik és ápolják a nemzetiséghez tartozó értékeket, hagyományokat, a kultúrát.

Leányvár lakónépességének száma - vagyis a lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint a településen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma – a 2018-as bázis évtől vizsgálva (1795 fő) kis mértékben, de folyamatosan nőtt, egészen 2021 év végéig. 2022 év végén a lakónépesség száma csökkent, 2023-ban pedig minimálisan, de a 2018-as bázisév alá zuhant.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2018	1 795	bázis év
2019	1 806	100,61%
2020	1 821	100,83%
2021	1 832	100,60%
2022	1 813	98,96%
2023	1 778	98,07%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

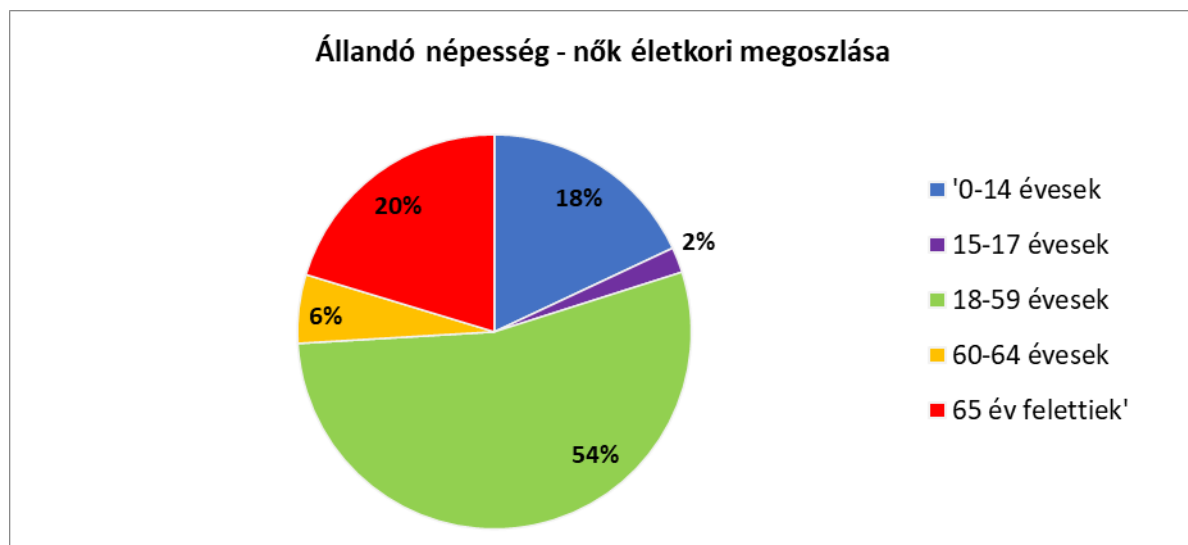
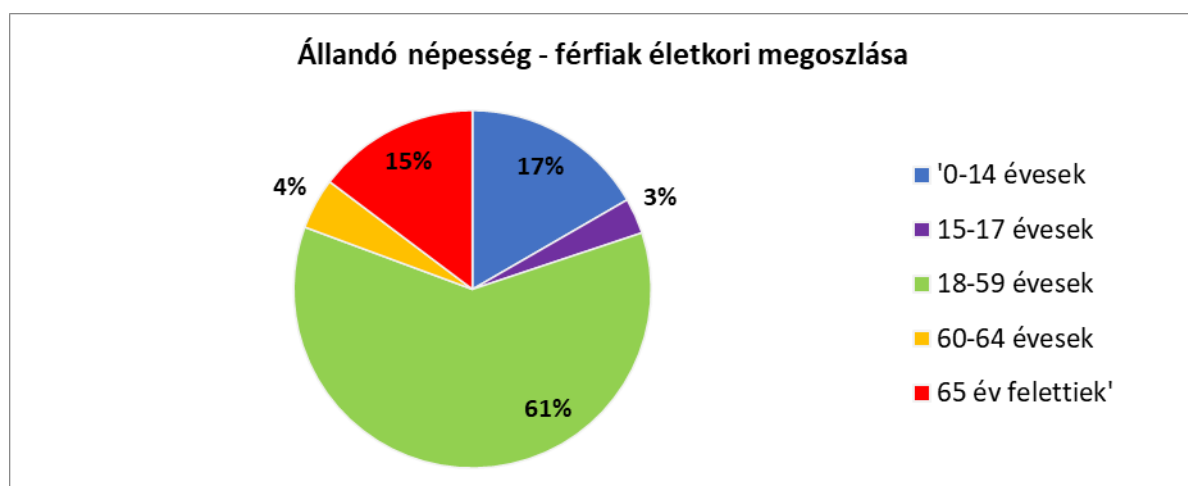
A 2021-ben mért adatok alapján a település teljes lakónépességének közel 60 százalékát képezte a munkaképes korú 18-59 év közötti lakónépesség. A 14 év alatti korosztály a teljes lakónépesség közel 18 %-át tette ki 2021-ben, a 65 év felettek száma pedig közel azonos volt a 14 év alattiakkal, ugyanakkor mégis minimális többséget képviselt az idősödő korosztály létszáma. Ez az arány 2019-ben még pont fordítva volt, ami jelzi, hogy 2019 és 2021 között kevesebb gyermek született.

Szintén 2021-ben mért adatok alapján Leányvár állandó lakónépességének nemek szerinti megoszlása közel azonos, a nők azonban egy hajszálnyival többségben vannak. Korcsoportonként vizsgálva a nemek arányát, nem minden esetben beszélhetünk női többségről. A 15-17 éves és a 18-59 éves korosztályt tekintve a férfiak csak néhány százalékkal ugyan, de arányában nagyobb részét képezik az állandó helyi lakosságnak. A 65 év felettek tekintetében a nemek megoszlását vizsgálva a férfiak száma már jóval kevesebb az ellenkező neműekéhez képest, aminek oka feltehetően a nemek közötti halandósági különbség, továbbá a születéskor várható élettartam eltérés. A férfiak esetében a 65 év feletti korban bekövetkező nőkhöz viszonyított nagymértékű többelhalálozás rendkívül kedvezőtlen társadalmi hatásokkal is párosul, hiszen ennek

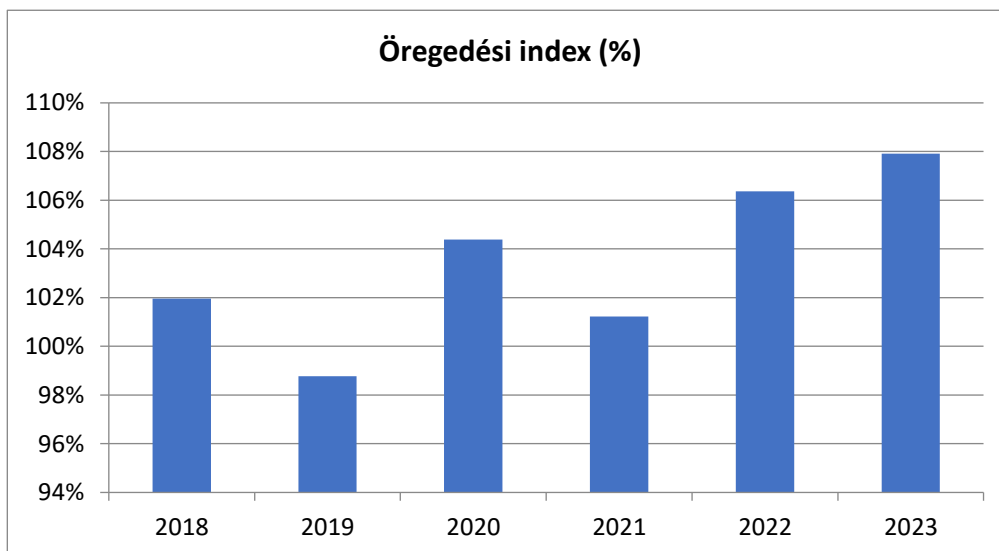
következtében a településünkön a 65 év feletti megözvegyült, egyedül élő, elmagányosodással, létfenntartási nehézségekkel és elszegényedéssel veszélyeztetett nők száma viszonylag magas.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2021)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	930	960	1890	49,21%	50,79%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			52	2,75%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	155	173	328	8,20%	9,15%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	30	20	50	1,59%	1,06%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	565	518	1083	29,89%	27,41%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	43	54	97	2,28%	2,86%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	137	195	332	7,25%	10,32%

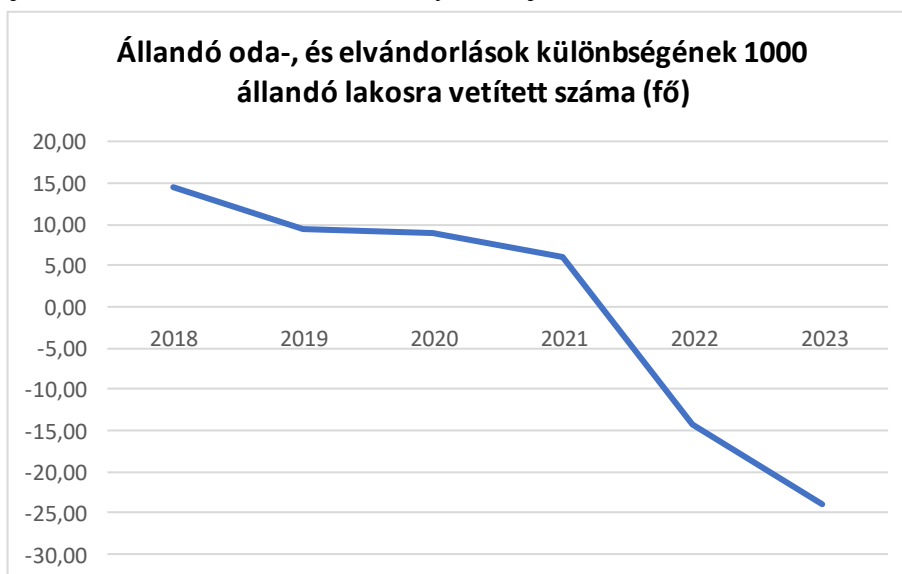
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az előző számadatokból is következik sajnós, hogy az öregedési index, amely a 14 éves és ennél fiatalabb népességre jutó idősök (65 évesek és annál idősebbek) arányát mutatja, 2021-től nő. A rendelkezésünkre álló utolsó adat 2023-as, amikor is 100 gyermekkorúra már 108 idős jutott. Az arányszámot vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a születéstől számított élettartam-kilátás egyre kedvezőbb, másrészt megállapíthatjuk azt is, hogy a születések száma nem elegendő. Amennyiben ez az arányszám nem javul, a gazdaságilag aktív korú népesség terheinek jelentős növekedése várható helyben is.

Leányvár közlekedés szempontjából jól frekventált helyen, a fővároshoz viszonylag közel helyezkedik el, festőien szép környezetben. A községben van bölcsőde, óvoda, általános iskola, így a fiatal családok és a családtervezés előtt élő párok számára is ideális hely a letelepedésre. Az előbbieket igazolja, hogy a település önkormányzati tulajdonban lévő telkei 2018-ban csaknem teljesen elfogytak. Az eladott lakáscélú építési területek közel 80%-a beépítésre került és az épületekben laknak is, vagyis ezen a vonalon a lakosság szám növekedésére már csak minimális mértékben számíthatunk. Sajnós az arányszámok közötti különbség már nem számottevő, 2018-tól évről-évre csökken, 2022-től pedig már többen vándoroltal el, mint ide. Mivel a településen jelenleg gyakorlatilag elfogyott az üres, beépítetlen ingatlan, a jövőben a már meglévő ingatlanok lakóinak cseréjével lehet csak számolni, amennyiben újabb lakóövezet nem kerül kialakításra.

Egy adott település lakosságát az előzőekben részletezett el- és bevándorlások mellett a születések és halálozások száma és ezek különbsége, vagyis a természetes szaporodás szabja meg. Az alábbi táblázat azt mutatja, hogy a helyi reprodukciós képesség javuló tendenciát mutat, de sajnos gyenge. A 2023-as év kivételével az elmúlt 6 évben a halálozások száma minden évben meghaladta az élve születések számát.

Értékeink, küldetésünk

Leányvár község Önkormányzata az egyenlő esélyek biztosítását minden területen kiemelten fontosnak tartja és annak megvalósulását támogatja munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásainak biztosítása útján és intézményfenntartói szerepkörében is. Az esélyegyenlőség fogalomkör kapcsán célja az érvényesítésen túl a minél szélesebb körű szemléletformálás, figyelemfelhívás is. Ennek érdekében eszközei többek között a szabályozás, a támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése is. Az önkormányzat a működése során az esélyegyenlőség biztosítását az előnyben részesítés útján is garantálja, amennyiben erre szükség mutatkozik.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Leányvár település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén
- a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.
- A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).
- A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt)

intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.]

2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

- Leányvár község gazdasági programja: a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. Törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

- Leányvár község településrendezési terve: Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészítésével és azok elfogadásával látják el.

- Leányvár község költségvetési koncepciója: az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § értelmében A jegyző, által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester november 30-áig - a helyi önkormányzati képviselő-testület tagjai általános választásának évében legkésőbb december 15-éig - benyújtja a képviselő-testületnek, melyet a testület rendelet formájában hagy jóvá.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 87. §-a értelmében a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hozhatnak létre.

Leányvár Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a Dorogi Többcélú Kistérségi Társulással, a Dorog és Térsége Szociális Alapellátó Szolgálattal, valamint a Dorogi Szociális Szolgáltató Központtal hozott létre társulást.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

nincs

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban gyakran használt fogalom és hétköznapi jelenség a mélyszegénység, mely az a helyzet vagy állapot, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt, súlyos megélhetési problémákkal élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből a helyzetből önerőből kilépjenek. A létminimum egy statisztikai fogalom, egy úgynevezett küszöbérték, ami azt a jövedelmi vagy fogyasztási szintet adja meg, amelyet a "normális" életvitelhez szükségesnek tartunk, vagyis amiből alapvető szükségleteink kielégítését fedezni tudjuk.

A mélyszegénység egyik kockázati tényezője a lakóhely. A lakóhely nyújtotta adottságok és lehetőségek behatárolják az emberek megélhetési viszonyait, befolyásolják jövedelmi helyzetüket. A magasabb fejlettségi mutatóval rendelkező régiókban, ahol a települések nyújtotta munkaerő-piaci lehetőségek kedvezőbbek, a jövedelmi helyzet is az.

Korcsoportos bontást tekintve a legmagasabb szegénységi kockázatú életkori csoport a gyermekek csoportja és a közhiedelemmel ellentétben nem a nyugdíjasok. Ennek okai lehetnek, hogy a szegényebb háztartásokban az átlagnál több a gyermekek, a kisgyermekes családokban az anya gyakran nincs jövedelemszerző helyzetben, így ezek a háztartások kisebb jövedelemmel rendelkeznek, továbbá a gyermeket nevelő háztartások nagyobb taglétszámú családban élnek, így azonos jövedelem esetén az egy főre jutó összegek kisebbek.

A mélyszegénység további kockázati tényezője lehet az iskolázottság is. A mélyszegénységben élő családok esetében gyakori a képzettség hiánya vagy az iskolázottság alacsony szintje, ami jelentős mértékben korlátozza a munkaerő-piaci elhelyezkedést. A szülők alacsony és elavult iskolai végzettsége, esetükben a képzettség hiánya kiemelt szerepet játszik a szegénység átörökítésében is, hiszen a szülői minta hatással van a gyermek későbbi iskolai előmenetelére, amiből következik a munkaerőpiacon való stabil elhelyezkedésre való kevesebb esély, ami a szegénységből való kiutat jelenthetné.

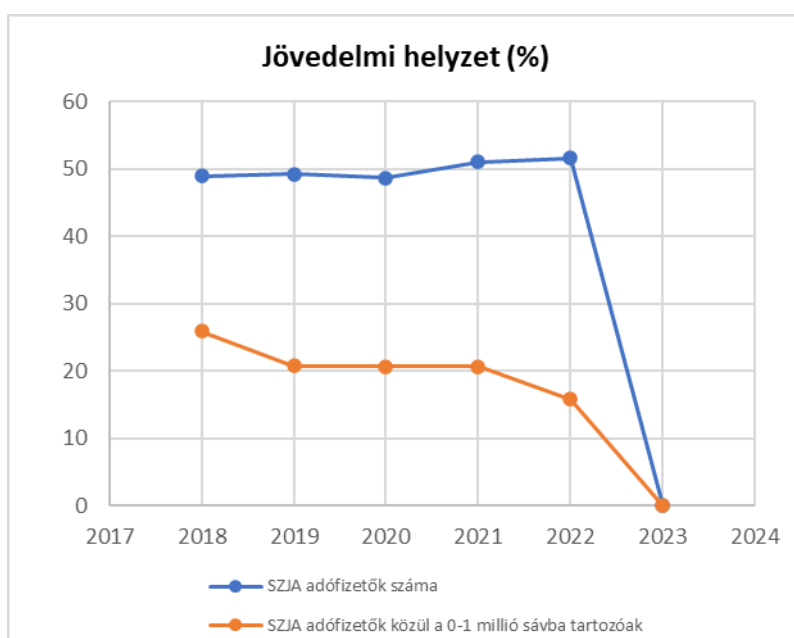
3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A jövedelem és a vagyon fogalmát a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 4. §-a, valamint a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény 4.§-a határozza meg a szociális ellátások és a családok támogatása vonatkozásában.

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, melynek egyik kiemelt kockázati tényezője – az előzőekben felsoroltak mellett - a jövedelmi és vagyoni helyzet.

Általánosságban elmondható, hogy az alacsony jövedelműek foglalkoztatás szempontjából jellemzően inaktívak, melynek háttérében állhat az alacsony, vagy elavult és nem piacképes végzettség, a tartós betegség vagy fogyatékosság, a nyugdíjas lét. A nyugdíjasok csoportja - még ha aktív korukban jól is kerestek - jelentős jövedelemcsökkenést szenvednek el a nyugdíjba vonulással. Az aktív korú alacsony jövedelemmel rendelkezők bevételei általában kizárólag a családtámogatási, foglalkoztatást helyettesítő és egyéb rászorultsági alapon igénybe vehető ellátásokból tevődik össze.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2018	48,90	25,93
2019	49,23	20,74
2020	48,63	20,70
2021	51,01	20,64
2022	51,58	15,76
2023	n.a.	n.a.

A fenti táblázat és diagram a település állandó népességének jövedelmi helyzetét mutatja az SZJA adófizetők szerint. Látható, hogy az adót fizetők száma kisebb negatív vagy pozitív irányú eltérésekkel stagnál, a 0-1 milliós jövedelem sávba tartozók száma viszont évről-évre csökken, vagyis a jövedelmi helyzetükben javulást mutató adófizetők száma nő. A javuló tendencia mértéke 2018-ról a 2019-es évre, valamint 2021-ről a 2022-es évre viszonylag nagyobb a köztes évekhez viszonyítva, amikor a változás mértéke minimális volt. Feltehetően ehhez a Covid is nagyban hozzájárult.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek

változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

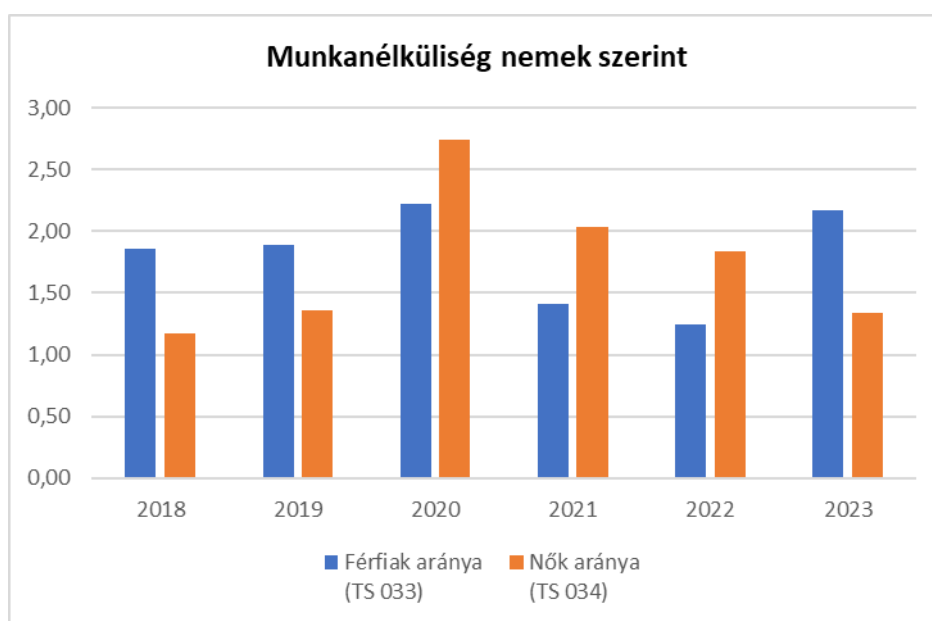
Leányvár esetében a nyilvántartott álláskeresők aránya nagyon alacsony, az állandó lakónépesség 2%-át sem éri el a számuk. 2020-ban volt egy kisebb kiugrás előző és következő évben mért számadatokhoz képest.

A munkanélküliek száma azonban a valóságban természetesen lehet picivel magasabb, hiszen sokan nem regisztrálják magukat az illetékes Munkaügyi Központban.

Nemek tekintetében a gazdaságilag aktív korosztály közel azonos létszámban képviselteti magát a községben, de a nők körében 2020-tól megfigyelhető egy folyamatosan javuló tendencia.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2018	1,86	1,17	1,52%
2019	1,89	1,36	1,63%
2020	2,22	2,74	2,48%
2021	1,41	2,03	1,72%
2022	1,24	1,84	1,54%
2023	2,17	1,34	1,76%

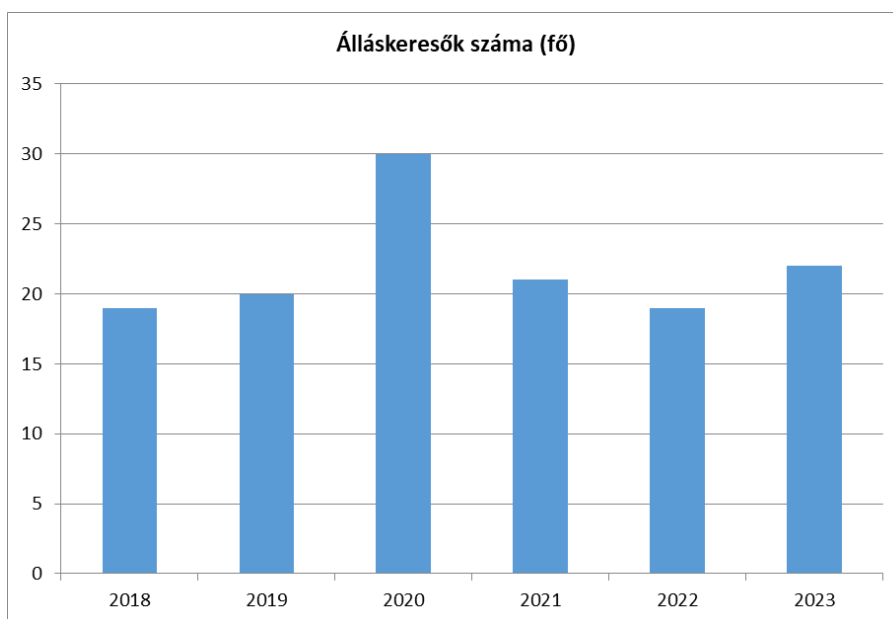
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	19	20	30	21	19	22
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	1,00	1,00	4,00	2,00	0,00	0,00
	%	5,26%	5,00%	13,33%	9,52%	0,00%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	3,00	0,00	2,00	1,00	2,00	2,00
	%	15,79%	0,00%	6,67%	4,76%	10,53%	9,09%
26-30 év (TS 039)	Fő	2,00	1,00	1,00	2,00	1,00	2,00
	%	10,53%	5,00%	3,33%	9,52%	5,26%	9,09%
31-35 év (TS 040)	Fő	4,00	0,00	2,00	1,00	0,00	2,00
	%	21,05%	0,00%	6,67%	4,76%	0,00%	9,09%
36-40 év (TS 041)	Fő	1,00	2,00	4,00	2,00	1,00	3,00
	%	5,26%	10,00%	13,33%	9,52%	5,26%	13,64%
41-45 év (TS 042)	Fő	1,00	3,00	3,00	2,00	1,00	2,00
	%	5,26%	15,00%	10,00%	9,52%	5,26%	9,09%
46-50 év (TS 043)	Fő	1,00	3,00	0,00	4,00	3,00	3,00
	%	5,26%	15,00%	0,00%	19,05%	15,79%	13,64%
51-55 év (TS 044)	Fő	2,00	2,00	3,00	1,00	2,00	0,00
	%	10,53%	10,00%	10,00%	4,76%	10,53%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	0,00	3,00	5,00	3,00	6,00	2,00
	%	0,00%	15,00%	16,67%	14,29%	31,58%	9,09%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	4,00	5,00	6,00	3,00	3,00	6,00
	%	21,05%	25,00%	20,00%	14,29%	15,79%	27,27%

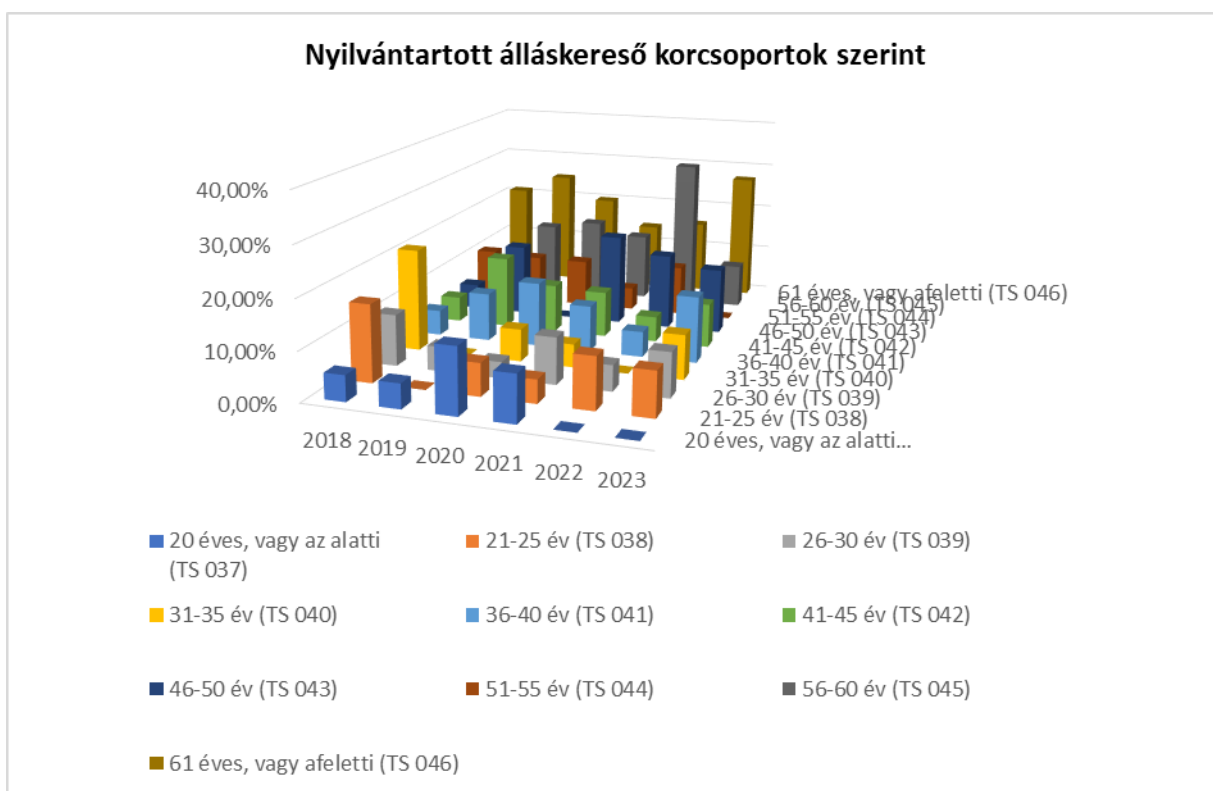
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Általánosságban elmondható, hogy a foglalkoztatás szempontjából hátrányos és veszélyeztetett helyzetűek közé sorolhatók a nyugdíj előtt álló korosztály, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és tartós betegséggel

vagy fogyatékossgal élők csoportja. A 24 évesnél fiatalabbak munkaerő-piaci részvétele még igen alacsony, távolmaradásuk a munkaerőpiactól főként a meghosszabbodott képzési idő, a végzettség megszerzésének időbeli kitolódása indokolja. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését a nem piacképes szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya is befolyásolhatja, továbbá az is, ha a választott szakma területén a környező piac már telített, vagy a tanulmányaik félbehagyásával, végzettség és munkatapasztalat hiányával kerülnek a piacra.

A következő diagramm - mely a Leányvár tekintetében a regisztrált munkanélküliek korcsoportonkénti bontását, illetve idősoros változását szemlélteti - rámutat arra, hogy a munkanélküliség a különböző korosztály tekintetében miként változik. A táblából jól látszik, hogy a nyugdíjhoz közelebb álló korosztály tekintetében a legmagasabb a regisztrált munkanélküliek száma. A munkaerő-piacra való visszakerülés szempontjából ez a korosztály jelentős hátrányból indul a többi korosztályhoz képest. Annak ellenére, hogy az életkor a törvény szerint védett tulajdonságnak minősül - vagyis a kor alapján történő hátrányos megkülönböztetés a munkaerő-piacon és az élet egyéb területén is diszkriminációnak minősül - a valóságban egy pozíció betöltésére nagyobb valószínűséggel fognak választani a fiatalabb korosztályhoz tartozó pályázók közül, még akkor is, ha az idős a fiatallal azonos végzettséggel, képzettséggel, gyakorlattal rendelkezik. Hogy mi ennek az oka? Az előítélet, mely nem más, mint a nem valós tapasztaláson alapuló, általában negatív feltételezés, melyet hajlamosak vagyunk bizonyos csoportokhoz rendelni. Az előítélet mellett az idős korosztály munkaerő-piaci hátrányos helyzete mögött természetesen az is áll, hogy egy az idős korban munkanélkülivé vált ember, már kevésbé lesz motivált az elhelyezkedését esetleg támogató képzés elvégzésére vagy új piacképes szakma megszerzésére.

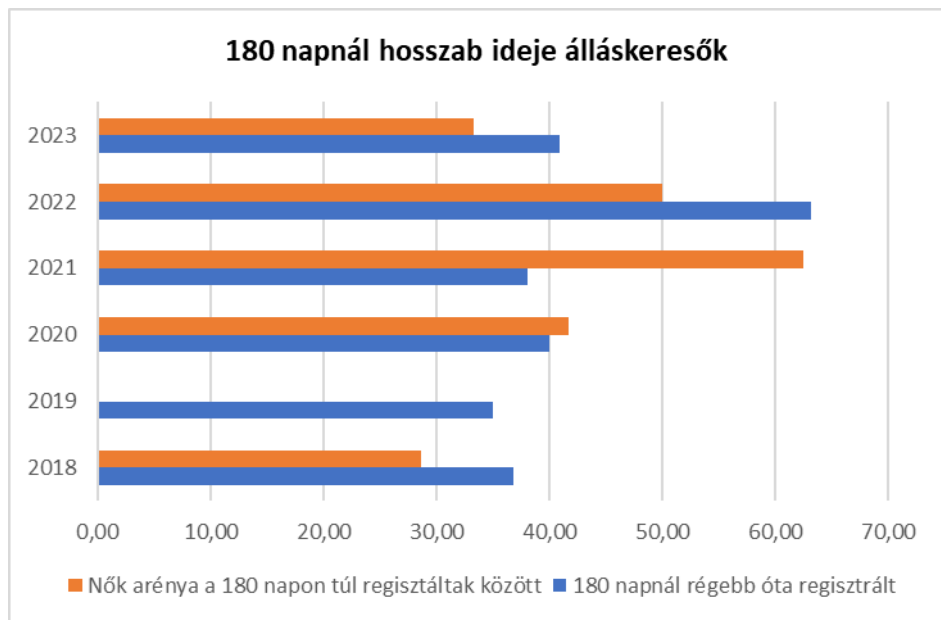
A leányvári lakóhelyű regisztrált álláskeresők körében a 180 napnál régebben nyilvántartott álláskeresők aránya viszonylag magas, 40-50% körül mozog. Megállapítható ugyancsak az is, hogy az elmúlt 6 évben a 180 napnál régebben nyilvántartott álláskeresők körében – a 2019-es év kivételével – nő az aránya közel azonos a férfiakéval vagy inkább kicsit alacsonyabb is.

Általánosságban megállapítható, hogy a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek munkaerő-piacra történő visszaillesztése már speciális szolgáltatások bevonását teheti

szükségessé. A tartósan állás nélküli személyeket már rendszerint szükséges megerősíteni a lehetőségeik mérlegelésében, a szükséges lépések megtételéhez. Bizonyos esetekben ezeket a személyeket a tartós munkanélküliség és az elhelyezkedésre irányuló próbálkozások sikertelensége okán kialakult reményvesztett állapotból ki kell húzni, motivációjukat újraépíteni, erősíteni és fenntartani szükséges.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2018	36,84	28,57
2019	35,00	0,00
2020	40,00	41,67
2021	38,10	62,50
2022	63,16	50,00
2023	40,91	33,33

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

Leányvár szerencsére nem tartozik azon települések közé, ahol égető problémát jelent a munkanélküliség. A nyilvántartott álláskeresők száma településünkön 2023. év végén 22 fő volt, mely jelentősen kevesebb a 2020-ban regisztrált 30 fő álláskeresőhöz képest, ugyanakkor a korábbi években mért adatokkal közel azonos.

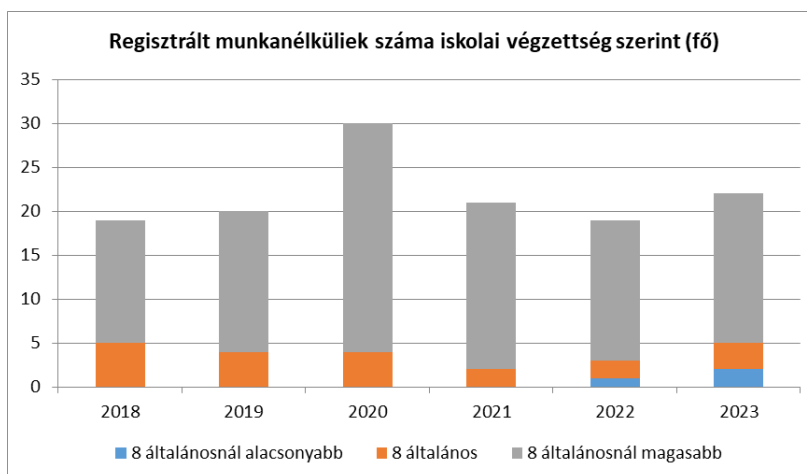
A munkanélküliek iskolai végzettségére vonatkozó táblázat alapján elmondható, hogy a 8 általános vagy annál magasabb végzettségűek közül kerülnek ki a regisztrált munkanélküliek. Iskolai végzettséggel nem rendelkező munkanélküli korábban egyáltalán nem volt, utóbbi években 1-2 fő került regisztrálva a rendszerben. Valószínűleg ez a réteg bejelentett munkahely nélkül, napi vagy alkalmi munkavégzésből jut valamennyi keresethez, így nem is regisztráltatja magát, vagy nem is tud róla, hogy erre lehetősége lenne. A tájékozatlanságból adódó nehézségek leküzdésében, valamint a munkaerő-piacra való reintegráció elősegítésében vesz részt Leányvár Község Önkormányzata a TOP-PLUSZ-3.1.1-21-KO1-2022-00001 Komárom-Esztergom Vármegyei Foglalkoztatási Paktum 2021-2027 Foglalkoztatást elősegítő tevékenységek projekt kapcsán, a potenciás célcsoporttal való kapcsolatszervezés útján.

A regisztrált munkanélküliek jelentős többsége - 2021-ben már csaknem teljes egészében - 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezett. Ebből azt a következtést vonhatjuk le, hogy a munkanélküliség arányának helyi mérséklése érdekében elsősorban nem alapfokú iskolai végzettség megszerzését támogató képzésekre van szükség, sokkal inkább piacképes szakmák megszerzését támogató képzésekre, továbbá az elhelyezkedés sikerét támogató kompetencianövelő munkaerő-piaci programokra.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	19	0	0,00%	5	26,32%	14	73,68%
2019	20	0	0,00%	4	20,00%	16	80,00%
2020	30	0	0,00%	4	13,33%	26	86,67%
2021	21	0	0,00%	2	9,52%	19	90,48%
2022	19	1	5,26%	2	10,53%	16	84,21%
2023	22	2	9,09%	3	13,64%	17	77,27%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

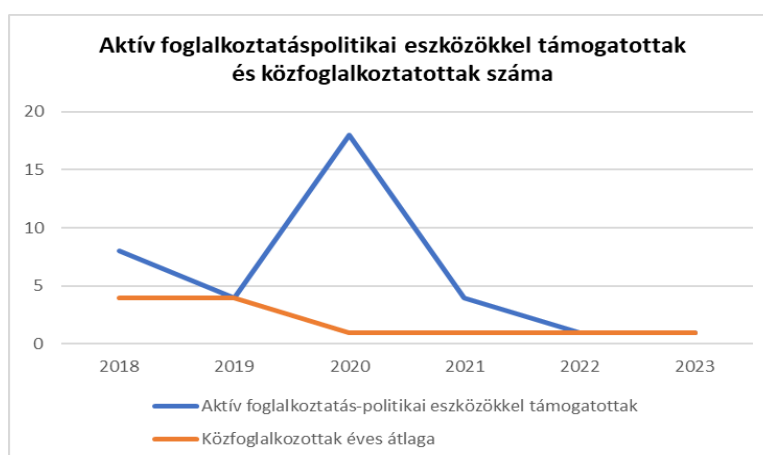
- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

2011. január 1-től megszűnt a korábbi közmunkaprogram, a közcélú munka, továbbá a közhasznú munkavégzés és helyettük létrejött az egységes közfoglalkoztatás új rendszere, a közfoglalkoztatás jogintézménye. A kormány szándéka szerint a közfoglalkoztatási intézményrendszer legfontosabb feladata a tartósan munka nélkül lévők aktivizálása és annak megakadályozása, hogy a munkájukat újonnan elveszített álláskeresők tekintetében bekövetkezzen a munka világától való elszakadás folyamata. A közfoglalkoztatás eszköz arra, hogy a munkaerőpiacon hátrányban lévő, tartósan munkanélküli személyeket fokozatosan vissza lehessen vezetni az elsődleges munkaerőpiacra. A közfoglalkoztatás rendszerében a közfeladatok ellátása mellett kiemelt fontosságú, hogy a foglalkoztatott álláskeresők munkája új értéket teremtsen. A közfoglalkoztatási jogviszony keretében a munkajövedelem magasabb, mint a szociális juttatás összege, de alacsonyabb, mint az elsődleges munkaerőpiacon megállapított legkisebb munkabér összege.

Leányváron a közfoglalkoztatás keretében 2023-an alkalmazott 0 fő munkaerő elsősorban a település közterületeinek, valamint az önkormányzat által fenntartott intézmények rendjét, rendben tartását biztosította, ami a temető, a közelet szabadtéri színterét biztosítani hivatott sportpálya, a buszmegálló, árkok és közintézmények tisztán- és karbantartását jelentette. A közalkalmazottak száma a korábbi években 1-1 fő volt, korábban ezzel ellentétben még sikerült több személyt is ezen formában segíteni és alkalmazni. Ma a közfoglalkoztatásért kapott és adható pénz olyan minimális, hogy az, aki a programba bevonható lenne, inkább vállal bejelentés nélküli „fekete” munkát (pl. ház körüli munkát, takarítást, otthoni bedolgozást, stb.), vagy marad otthon.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2018	8	5
2019	4	4
2020	18	1
2021	4	2
2022	1	1
2023	1	0

Forrás: Leányvár Község Önkormányzata

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Leányvár közlekedési szempontból kedvező elhelyezkedésű település, a 10-es út mentén fekszik, ahonnan Esztergom és Budapest is könnyen megközelíthető személygépjárművel, vonattal és autóbuszszal. A gazdaságilag aktív népesség jelentős része dolgozik a szomszédos vagy távolabbi településeken, a fővárosban. A napi szintű ingázás a lakóhely és a munkahely között tömegközlekedéssel megoldható, a vonatok köszönhetően viszonylag lerövidült menetidővel is, hiszen a forgalmas közutakon kialakult dugók így elkerülhetők.

A településen alacsonyabb létszámú foglalkoztatást biztosító kisvállalkozások működnek, akik lehetőségeikhez mérten alkalmazzák a helyi munkanélkülieket, ugyanakkor a 10 km-es vonzókörzetünkben jelentős létszámú munkavállalót foglalkoztató üzemek, gyárak és további kisebb-nagyobb cégek és vállalkozások biztosítanak lehetőséget a kereső tevékenység folytatására. A nagyobb, általában több műszakos munkarenddel működő üzemek külön-buszokkal gondoskodnak a munkavállalók munkába szállításáról, így a foglalkoztatáshoz való hozzáférés mobilitási tényezői biztosítottak abban az időszakban is, amikor a tömegközlekedés csak nagyon feghíjasan működik.

A megváltozott munkaképességűek foglalkoztatására is több a lehetőség, két majdnem szomszédos településen is működik kizárólag megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató cég, melyek megközelítése tömegközlekedéssel átszállás nélkül is megoldható.

Az utóbbi időszakban a buszmenetrendek tekintetében jelentős mértékű átszervezés történt, az utasok visszajelzése alapján számukra nem kedvező változtatásokkal, mely megnehezíti, több esetben ellehetetleníti a tömegközlekedéssel való munkába járást is. A faluközpontból induló járatok számok ritkultak, a Dorogra közlekedő közvetlen és az Esztergomba közlekedő, de Dorogon leszállást biztosító járatok száma szintén ritkult. Az új menetrend a vonat menetrendhez igazodik, célja a vonattal való közlekedés kihasználtságának növelése, az utazási szokások ez irányú változtatása. Az önkormányzat több ízben próbált a tömegközlekedő lakosság érdekképviseletében eljárni, de a mindenki számára megelégedettséget jelenthető „régis megszokott menetrend” visszaállítása sajnos nem tud megvalósulni.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

Leányvár viszonylag kedvező helyzetben van képzések, továbbképzések elérhetőségének szempontjából. Esztergomban és Budapesten is számos felsőfokú intézmény szakmát, hivatást adó képzései, továbbképzései elérhetőek. Diplomát adó felsőoktatási intézmény Esztergomban és Budapesten van legközelebb, mely városok akár napi ingázással is könnyen elérhetőek a fiatalok számára.

Településünk fiataljai számára is lehetőségként biztosított a kormány által 2013-ban indított és azóta is évről-évre megszervezett „Nyári diákmunka” program. A program a fiatalkori inaktivitás csökkentésére, a korai munkatapasztalat és munkajövedelem-szerzés elősegítésére irányul, melyre a 16–25 év közötti, nappali tagozaton tanuló diákok jelentkezhetnek, akik jelenleg nem állnak munkaviszonyban és nincs vállalkozási jogviszonyuk. Önkormányzatunknál mind idáig számottevő fiatal élt ezzel a pénzkereseti lehetőséggel, a programban résztvevő hallgatók többek között a hivatali háttérmunka végzésében, az óvoda és a művelődési ház nyári programjainak szervezésében és megvalósításában vesznek részt. A program előnye, hogy önkormányzatunk „ingyenes” segítséget kap a munkavégzéshez, ugyanakkor a diákok által végezhető munkafeladatok tervezése és a munkavégzésük szervezése, irányítása és ellenőrzése a hivatali munkatársak részéről jelentős energiát és időt igényel.

A településünkön élő álláskeresőként regisztrált pályakezdő fiatalok részére az egyéb foglalkoztatást elősegítő munkaerő-piaci programok és képzések az illetékes munkaügyi kirendeltségen keresztül biztosítottak.

Településünkön a nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma minimális, néhány fő vagy nincs is.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2018	19	4
2019	20	0
2020	30	4
2021	21	1
2022	19	2
2023	22	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Leányváron a Farkas János Művelődési Házban 2003 óta működik e-Magyarország Pont. Az e-Magyarország Programot az Informatikai és Hírközlési Minisztérium hívta életre azzal a szándékkal, hogy a közösségi internet hozzáférést biztosítsa és kiterjessze az ország teljes területére, különös tekintettel a hátrányos helyzetű térségekre és a kistelepülésekre. A program kiemelkedően fontos célja, hogy az internetes hozzáférés elterjedésének biztosítása révén a társadalmi rétegek tekintetében az esélyegyenlőséget megteremtse.

A Leányváron is működő e-Magyarország Pont számos olyan lehetőséget biztosít minden betérő – fiataloknak és időseknek egyaránt - számára, melyek az információs társadalomban való boldoguláshoz manapság már elengedhetetlenek:

1. internet- és számítógép, illetve különböző irodai eszközök (szkenner, fénymásoló, fax, nyomtató) használata,
2. különböző elektronikus szolgáltatások és tartalmak használata,
3. internetes álláskeresés segítése,
4. a pontokon dolgozó úgynevezett e-Tanácsadók helyszínen történő segítségnyújtása a digitális írástudás és az e-közszoolgáltatások használatának bemutatása által, pl. elektronikus adóbevallás készítése,
5. ügyfélkapu regisztráció elindítása, stb.²

² <http://emagyarorszag.hu/emagyarorszag-program/>

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján a helyi e-Magyarország Pont e-Tanácsadójának segítségével sokan veszik igénybe álláskeresés, elektronikus önéletrajz írás és annak digitális formában történő továbbítása céljából. Természetesen hasonló területen partner az önkormányzat is, az elmúlt években több ügyfél a szociális ügyintéző segítségével küldte el elektronikus úton pályázatát állás betöltése céljából.

Egyéb munkaerő-piaci integrációt támogató szolgáltatásokat biztosító szervezet a helyi lakosság részére a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat területileg illetékes foglalkoztatási osztálya és annak korábban Dorogon is működő kirendeltsége volt, mely 2022 telén kapuit bezárta, már csak Esztergomban elérhető a szolgáltatás.

Környékünkben működik olyan civil szervezet is, aki az OFA által kiadott tanúsítvánnyal rendelkező akkreditált munkaerő-piaci szolgáltatók közé tartozik. Az Esztergom-kertvárosi székhelyű Befogadó Társadalomért egyesület munkaerő piaci szolgáltatások biztosításán túl felnőttképzési engedéllyel rendelkező intézményként is regisztrált. Képzései között szerepel pályaaorientációs, pályaválasztást támogató önismereti, továbbá vállalkozói alapismeretek elsajátítását biztosító képzés is.³

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Leányváron a nemzetiségi kötődés kapcsán mért 2022-es népszámlálási adatok alapján a lakosság 2,2 %-a vallotta magát romának.

A helyi mélyszegénységben élők foglalkoztatására önkormányzatunk a közfoglalkoztatási program keretében tud lehetőséget biztosítani, megüresedett álláshelyek esetében a helyi pályázók kerülnek előnyben részesítésbe.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Nem rendelkezünk információval arra vonatkozóan, hogy a településen elmarasztaltak volna munkáltatót hátrányos megkülönböztetés miatt, továbbá arról sem rendelkezünk információval, hogy Leányváron élő gazdaságilag aktív lakost ért volna hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén valamely védett tulajdonságára visszavezethetően. Természetesen sok ilyen esetre nem is derül fény, ami a negatív megkülönböztetést elszenvedő áldozat szégyenérzetéből is adódhat. Kérdés az is, hogy a helyi lakosság tud-e arról, hogy van lehetőségük segítséget kérni ilyen esetekben, hogy van olyan hatóság aki kifejezetten a diszkriminációs ügyek rendezésével foglalkozik.

Korábban, ha valaki, úgy érezte, hogy védett tulajdonsága miatt kedvezőtlenebb bánásmódban részesült, mint más hasonló helyzetben lévő személy, akkor felkereshette az Egyenlő Bánásmód Hatóságot, aki azon ügyfeleknek az ügyében járt el, akiket diszkrimináció, azaz hátrányos megkülönböztetés ér. Az Országgyűlés által elfogadott 2020. évi CXXVII. törvény rendelkezései értelmében 2021. január 1-jétől az Egyenlő Bánásmód Hatóság (EBH) feladatait az alapvető jogok biztosa vette át. Az ombudsman közigazgatási hatósági eljárás keretében jár el az egyenlő bánásmódot és az esélyegyenlőség előmozdítását érintő ügyekben, a vonatkozó eljárási szabályoknak megfelelően. Az ügyfelek ezen ügyekben is a korábban megszokott módokon fordulhatnak az alapvető jogok biztosához.

³ <https://bte7.webnode.hu/>

A tájékoztatás mindig fontos, ezért a jövőben az az alapvető jogok biztosja ez irányú tevékenységéről és működésének rendjéről, a panasz/sérelem bejelentésének menetéről informálni fogjuk a lakosságot.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Leányváron a Farkas János Művelődési Házban 2003 óta működik e-Magyarország Pont, mely számos olyan lehetőséget biztosít minden betérő – fiataloknak és időseknek egyaránt - számára, ami az információs társadalomban való boldoguláshoz manapság már elengedhetetlen:

1. internet- és számítógép, illetve különböző irodai eszközök (szkenner, fénymásoló, fax, nyomtató) használata,
2. különböző elektronikus szolgáltatások és tartalmak használata,
3. internetes álláskeresés segítése,
4. a pontokon dolgozó ügynevezett e-Tanácsadók helyszínen történő segítségnyújtása a digitális írástudás és az e-közszolgáltatások használatának bemutatása által, pl. elektronikus adóbevallás készítése,
5. ügyfélkapu regisztráció elindítása, stb.

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján a helyi e-Magyarország Pont e-Tanácsadójának segítségét sokan veszik igénybe álláskeresés, elektronikus önéletrajz írás és annak digitális formában történő továbbítása céljából.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere 2015. évben jelentős mértékben átalakult. Az átalakítás fő elemei:

- Az állam és az önkormányzat segélyezéssel kapcsolatos feladatai élesen elválasztásra kerülnek:

- Egységesednek a segélyezéssel kapcsolatos hatáskörök;
- Módosul a szociális törvény alapján kötelezően biztosítandó ellátások köre;
- Bővül az önkormányzatok mozgásterét az általuk nyújtott ellátások meghatározásában.
- Átalakul a finanszírozás rendszere.

Az állami felelősségi körben nyújtott, és 100%-ban központi költségvetési forrásból kifizetett szociális ellátásokat 2015. március 1-től a járási hivatalok állapítják meg. Ezek a következők:

- foglalkoztatást helyettesítő támogatás,
- egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás
- alanyi ápolási díj (az alapösszegű, a fokozott ápolási szükségletre tekintettel megállapított emelt összegű, valamint a kiemelt ápolási díj),
- időskorúak járadéka,
- alanyi és normatív jogcímen megállapított közgyógyellátás,
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

A felsorolt szociális ellátásokon túl más ellátások megállapítása az önkormányzatok döntési hatáskörébe kerültek a települési támogatás keretében, melyek jogosultsági feltételeiről, kifizetéséről, folyósításáról, valamint felhasználási ellenőrzésének szabályairól szóló önkormányzati első – azóta többször módosított - rendeletünket 2015. február 28-áig kellett az akkori képviselő-testületünknek megalkotnia.

Az önkormányzatok által biztosított ellátás 2015. március 1-től tehát egységesen települési támogatás. A jelenleg hatályos szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 45. §-sa értelmében a települési támogatás keretében nyújtható támogatás különösen

- a) a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,
- b) a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére,
- c) a gyógyszerkiadások viseléséhez,
- d) a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére nyújtható.

A törvény által előírt egyetlen kötelezettség a települési támogatás esetében az, hogy a képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani. Mindezek alapján Leányvár Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a szociális ellátások helyi szabályairól szóló 4/2015. (III.18.) KT rendeletét a 2015. márciusi ülésén fogadta el. Az akkor megalkotott szociális rendelet tartalma a gyakorlati tapasztalat alapján kiforrott és a 6/2020.(VII.09.) rendelet tartalmazza jelenleg érvényes formában.

Leányvár szociális ellátásaival kapcsolatos ügyekben első fokon a polgármester jár el. Az önkormányzatunk ápolási települési támogatást állapíthat meg, lakhatási kiadások rendszeres viseléséhez biztosít települési támogatást, rendkívüli települési támogatás címen biztosít támogatást akár hivatalból is, hozzájárulhat a temetési költségekhez, szociális célú tűzifa támogatást biztosít, gyógyszer-támogatást adhat, köztemetés lehetőségét biztosítja, évente egy alkalommal beiskolázási támogatást állapíthat meg és támogatja a 75 év felettieket, gyermekszületési támogatást állapíthat meg, továbbá támogatást biztosíthat az önkormányzattal szerződésben álló bölcsőde szolgáltatásainak igénybevételeéhez. A felsorolt támogatásokra való jogosultság minden esetben függ a rászorultságtól vagyis a jövedelemtől, melynek vizsgálatától egyedül krízishelyzet/rendkívüli élethelyzet esetén hivatalból megállapítható támogatás esetén lehet eltekinteni. A polgármester a települési támogatásként adható pénzbeli ellátás helyett természetbeni ellátást nyújt, amennyiben a kérelmező körülményei ezt indokolják.

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény 24. §-nak értelmében az álláskereső részére álláskeresői ellátásként álláskeresői járadék, nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár.

Álláskeresői járadék illeti meg azt, aki álláskereső, az álláskeresővé válását megelőző három éven belül legalább 360 nap jogosultsági idővel rendelkezik, továbbá munkát akar vállalni, de önálló álláskereső nem vezetett eredményre és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani.

A soron következő alábbi táblázatok adataiból jól lesz látható, hogy a nyilvántartott álláskeresők száma hol picit nő, hol kicsit csökken, de viszonylag alacsony. Közülük az álláskeresői ellátásban részesülők száma hasonló változást mutat éves szinten, ugyanakkor ez. Általánosságban elmondható, hogy átlagosan az álláskeresők közel fele kap álláskeresői ellátást.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatás az aktív korú, hátrányos munkaerő piaci helyzetben lévő személy ellátása. Havi összege 2024-ben 22.800 ft (a szociális vetítési alap összegének 80 százaléka), megállapítása szintén a járási (fővárosi kerületi) hivatal hatáskörébe tartozik. Azon ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők átlagos havi száma, akik foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesültek, éves szinten alacsony, 0-3 fő. A szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma hasonlóan alakul.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

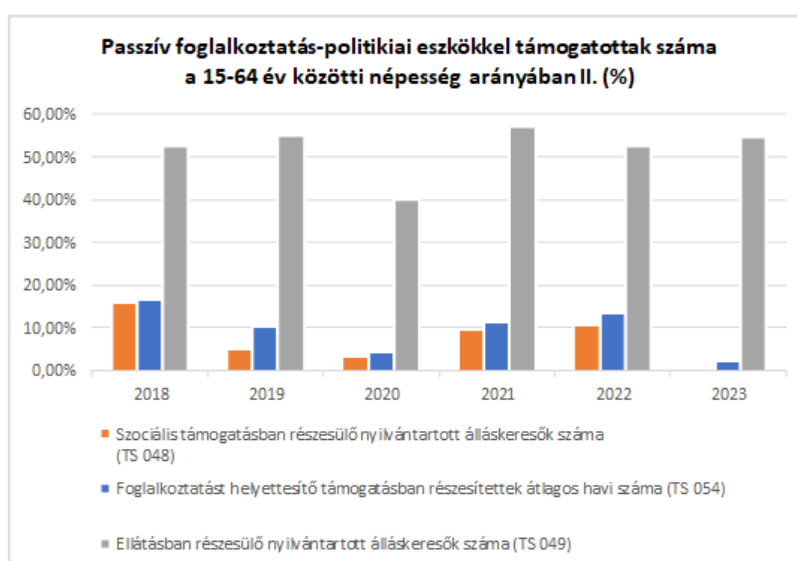
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	20	1,73%	8	40,00%
2017	24	2,03%	13	54,17%
2018	19	1,60%	7	36,84%
2019	20	1,71%	10	50,00%
2020	30	2,54%	11	36,67%
2021	21	1,77%	10	47,62%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	3	15,79%	3	16,63%	10	52,63%
2019	1	5,00%	2	10,30%	11	55,00%
2020	1	3,33%	1	4,27%	12	40,00%
2021	2	9,52%	2	11,33%	12	57,14%
2022	2	10,53%	3	13,42%	10	52,63%
2023	0	0,00%	0	2,18%	12	54,55%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2018	1
2019	1
2020	1
2021	1
2022	1
2023	3

Forrás: TeIR, KSH

A fenti táblázat adatsora azt jelzi, hogy az adott településen az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást (EGYT) havonta átlagosan mennyien vették igénybe a településen. Jogosultja az az aktív korúak ellátására jogosult személy, aki az ellátásra való jogosultság kezdő napján egészségkárosodott személynek minősül, vagy 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben, illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani. Ebben az ellátás típusban részesülők száma az aktív korú lakosság számához képest a korábbi évek tekintetében 1-3.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2018	638	3	4,70	29,47	91,07	93,10
2019	639	1	1,56	29,58	91,55	93,90
2020	644	5	7,76	29,50	91,77	94,10
2021	645	1	1,55	29,46	91,94	94,73
2022	636	0	0,00	22,48	94,03	96,70
2023	641	5	7,80	22,31	94,23	96,26

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Leányváron a 2018-2022 közötti időszak tekintetében a lakásállomány száma éves szinten 0-5 lakással nő, egyedül 2022-ben nincs adat épület létesítéséről. Érdekes, hogy ezzel szemben a lakásállomány száma a 2022-es évben visszaesett. A belterületi beépítetlen építési területek jelenlegi számából adódóan a lakásállomány túlzott mértékű növekedése a jövőben sajnos nem várható, hacsak nem kerülnek valamilyen módon kialakításra újabb építési területek.

A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya, valamint a közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya a forrás adatok szerint csaknem 100%-os.

Az 1-2 szobás lakások aránya kicsit 30% alatt van, vagyis Leányváron az ennél több szobával rendelkező lakások az elterjedtek, de nem kevés a többgenerációs családi házak száma sem, derült ez ki a 2022-ben jegyzői hatáskörben kiadott hatósági bizonyítványok számából is.

a) bérlakás-állomány

Leányváron nincs bérlakás állomány.

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülmények et biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülmények et biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülménye ket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	635	n.a.	0	0	0	0	0
2017	635	n.a.	0	0	0	0	0
2018	638	n.a.	0	0	0	0	0
2019	639	n.a.	0	0	0	0	0
2020	644	n.a.	0	0	0	0	0
2021	645	n.a.	0	0	0	0	0
2022	636	n.a.	0	0	0	0	0
2023	641	n.a.	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

Leányváron nincs szociális lakhatást biztosító lakásállomány.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Leányváron egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanról sincs tudomásunk.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2018	282	245
2019	279	9
2020	268	47
2021	258	47
2022	109	145
2023	124	128

Leányváron települési támogatás keretében biztosítunk lehetőséget a lakhatással kapcsolatos rendszeres kiadások támogatására. Hatályos szociális rendeletünk értelmében települési támogatás nyújtható a szociálisan rászoruló háztartások részére az általuk lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos, a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez. A lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások támogatására az a kérelmező, akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének 400 %-át, egyedül élő esetben a 500 %-át, feltéve hogy a lakásfenntartás igazolt havi összköltsége a háztartás havi összejövedelmének 10 %-át eléri vagy meghaladja. Ha a kérelmező által lakott háztartás kizárólag a kiskorú, illetve önálló keresettel nem rendelkező nappali oktatásban tanulmányokat folytató gyermeke(ke)t egyedülállóként nevelő szülő vagy törvényes képviselőből áll, az egy főre jutó havi jövedelem nem haladhatja meg a szociális vetítési alap összegének 500 %-át. A lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres települési támogatás havi összege maximum 8.000.-Ft, egy év időtartamra kerül megállapításra és ugyanazon lakásra csak egy jogosultnak állapítható meg. Megállapításának egyéb feltétele, hogy a kérelmező az életvitelszerűen lakott lakáshoz tartozó udvarát gyomtól és parlagfűtől mentesíti, a kerítésen kívüli területét és járdát folyamatosan tisztán kell tartania, a síkosság mentesítésről folyamatosan gondoskodnia kell. Lakhatáshoz kapcsolódó támogatás az albérleti vagy bérleti szerződéssel rendelkező háztartások számára is nyújtható, amennyiben legalább fél éve leányvári lakcímmel rendelkeznek.

f) eladósodottság

A bírósági végrehajtó az eladósodást követően foganatosított lakóingatlan lefoglalásról értesíti a település jegyzőjét, azonban a lakosság eladósodottságáról és annak mértékéről nincs adatunk.

Az eladósodottság megelőzése érdekében önkormányzatunk együttműködik a védendő fogyasztói státusz megszerzésének igazolásában. A védendő fogyasztói státusz igazolás a lakhatás megőrzését, a hajléktalanná válás megelőzése érdekében a legnehezebb anyagi körülmények

között élőket hivatott segíteni. A státusz az Európai Unió előírása alapján került bevezetésre. A védendő fogyasztó státuszt szociálisan rászorulóknak és fogyatékos személyeknek vehetik igénybe a villamos energia, a gázszolgáltatás és a vízszolgáltatás tekintetében. A státusz megszerzése esetén igénybe vehető kedvezmények az alábbiak:

- részletfizetés 12 naptári hónapon belül egy alkalommal,
- fizetési haladék legfeljebb 30 napra,
- előre fizető mérő felszerelése, amely esetén nem lehetséges az adósság felhalmozása.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A településen a komfort nélküli lakások száma minimális, a legtöbb lakás vezetékes ivóvízzel, árammal, csatornával ellátott.

A közösségi közlekedéshez való hozzáférés megfelelő, a településen több autóbuszmegálló és egy vonatállomás is működik.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Településünkön szegregátumok nincsenek.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2018	1	0	0	0	26	5,00
2019	1	0	0	0	29	3,42
2020	1	0	0	0	27	3,57
2021	1	0	0	0	26	3,98
2022	1	0	0	0	31	3,75
2023	1	0	0	0	30	4,24

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény 1. §-a szerint az egészségügyi alapellátás biztosítja, hogy a beteg a lakóhelyén, illetve annak közelében választása alapján igénybe vehető, hosszú távú, személyes kapcsolaton alapuló, folyamatos egészségügyi ellátásban részesüljön, nemétől, korától és betegsége természetétől függetlenül. Leányvár község önkormányzata a törvény által előírt kötelezettségének eleget téve az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról, és

e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A házi orvosi és a házi gyermekorvosi ellátás tekintetében Leányvár község teljes közigazgatási területe egy körzetet alkot. Az ellátás székhelye: 2518 Leányvár, Erzsébet u. 4. Az orvosi rendelő a közelmúltban került pályázati forrásból felújításra, a praxis pedig 2022-ben került betöltésre.

Az iskola-egészségügyi ellátás tekintetében a Leányvári Óvoda és a Leányvári Erdély Jenő Általános Iskola együtt alkot egy ellátási körzetet.

A fogorvosi alapellátás tekintetében Leányvár község teljes közigazgatási területe szintén egy körzetet alkot. Az alapellátások közül egyedül a fogorvosi alapellátás esik a településen kívül, a betegeknek a szomszédos kisvárosba, Dorogra kell utazniuk az ellátás igénybevétele céljából. A távolság maximum 8 km, a tömegközlekedéssel is elérhető.

Az alapellátáshoz kapcsolódó házi orvosi, házi gyermekorvosi ügyeleti ellátás tekintetében Leányvár Község teljes közigazgatási területe szintén egy körzetet alkot, az ügyelet székhelye pedig úgyszintén Dorog.

Fogorvosi ügyeleti ellátásunk székhelye a Leányvártól 50 km-re fekvő Tatabányán van, ami tömegközlekedéssel csak átszállással megközelíthető.

Ákárcsak az eddig számba vett egészségügyi alapellátásaink, a védőnői ellátásunk is egy körzetre épül, székhelye helyben található, az orvosi rendelő épületében.

Az az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 89. §-a alapján a járóbeteg-szakellátás a beteg folyamatos ellátását, gondozását végző orvos beutalása vagy a beteg jelentkezése alapján, szakorvos által végzett egyszeri, illetve alkalmoszerű egészségügyi ellátás, továbbá fekvőbeteg-ellátást nem igénylő krónikus betegség esetén a folyamatos szakorvosi gondozást jelenti. Az általános járóbeteg-szakellátást a beteg egészségi állapotának veszélyeztetése nélkül, rendszeres tömegközlekedés igénybevételeivel megközelíthetően (a továbbiakban: lakóhelyének közelében) kell biztosítani. Leányvár lakosai részére a különböző szakorvosi ellátások igénybevétele a településünkkel szomszédos Dorogon vagy Esztergomban biztosított a lehetőség. A tömegközlekedéssel mindkét település megközelíthető, habár a busz menetrendeket érintő változtatás okán már nem minden ízben közvetlen járással, átszállások nélkül. Míg korábban például az esztergomi buszvégállomásra pár perc sétával elérhető volt a kórház, most a végállomás helyének változása miatt (a város peremére költözött) már csak további helyi járatok igénybevételevel lehet a kórházat rövid gyalogúttal megközelíteni. Az új tömegközlekedési rend az átszállásokkal az idős korosztálynak nehézséget okoz, a menetrend alakításnál az idősekre kevésbé voltak tekintettel a járattervezők.

A dorogi szakorvosi rendelőben a következő szakellátások biztosítottak: belgyógyászat, bőrgyógyászat, diabetológia, érsebészet, fizioterápia, fül-orr-gégészet, gastroenterológia, gyermek-tüdőgyógyászat, ideggyógyászat, ifjúsági nőgyógyászat, onkológia, ortopédia, proctológia, pszichiátria, reumatológia, röntgen, ultrahang, sebészet, szemészet, tüdőgyógyászat, urológia, gyermekneurológia.

Az egészségügyről szóló törvény 91. §-nak (1) bekezdése alapján az általános fekvőbeteg-szakellátás a betegnek a lakóhelye közelében, fekvőbeteg-gyógyintézeti keretek között végzett egészségügyi ellátása. Leányvárhoz legközelebb eső fekvőbeteg szakellátást biztosító kórház Esztergomban, településünkötől 15 km-re van.

Közgyógyellátás keretében a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 49. §-a értelmében a járási hivatal biztosít a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében hozzájárulást. Leányváron a közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma éves szinten 30 fő körül mozog. Az alanyi jogon ápolási díjban részesítettetek száma minimális, az utolsó két évben, melyben ismert volt számuk, csökkenés volt tapasztalható.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Az egészségügyi prevenció célja a betegségek megelőzése. A modern egészségügyi rendszerekben a prevenció három szintjét különböztetik meg:

- Elsődleges (primer) prevenció: célja, hogy egy adott népességben belül mérséklődjenek bizonyos betegségek, balesetek (például munkahelyi balesetek), a mentális rendellenességek és zavarok új eseteinek előfordulási aránya.
- Másodlagos (szekunder) prevenció: célja a korai stádiumban lévő esetek gyors, hatékony megoldása, amikor még nem rögzült az állapot. Szűréssel történhet.
- Harmadlagos (tercier) prevenció a károsító hatások, következmények kiküszöbölése, ártalomcsökkentés. Rehabilitáció útján valósulhat meg.

Leányváron az egészségügyi prevenció programokhoz való hozzáférés tekintetében érezhető a nagyobb városoktól, fővárostól való távolság. A szomszédos kisebb városokban elérhetőek a szekunder típusú prevenció szolgáltatások, szűrések, ugyanakkor mivel ezek nem olyan nagy számban és választékban biztosítottak, mint a nagyobb városban, fővárosban, hosszú a várakozási idő, nehéz hozzá jutni olyan időben, amikor még van értelme a prevenciónak. Egészségügyi prevenció programok tekintetében éves szinten egy alkalommal helyi lelkes lakosokból álló egyesület szervezésében, az önkormányzat támogatásával valósul meg az Egészség Nap nevű rendezvény, ahol a lakosság ingyenesen vehet részt különféle egészségügyi szűrő programokon. Az egészségügyi és egyéb prevenció programok és szolgáltatások hiánya mögött áll az is, hogy helyben és a környező településeken is egyre kevesebb civil szervezet működik. A civil szféra tagjainak a profilja elsősorban a prevenció tevékenység, az általuk képviselt értékek közvetítése, a társadalmi tudatformálás és érzékenyítés. Hiányuk esetén állami, közpénzből fenntartott intézményeknek a kezelés mellett nincs kapacitása prevenció tevékenységre. Problémaként definiálhatjuk tehát a prevenció- és szűrő programokhoz való helyi lakosok hozzáférést és célul tűzhetjük ki az új, önkormányzati-civil kapcsolatok kialakítását a hiányérzet mérséklése és a helyben megvalósuló prevenció programok növelése érdekében. A védőnő, iskola, óvoda, családsegítő is végez természetesen prevenció tevékenységet, de a kapacitás hiánya gátolja az ilyen irányú tevékenységeket.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Leányvár község önkormányzata a szociális rendeletében biztosítja a helyi családok részére, gyermekük egészséges fejlődésének biztosítása érdekében a logopédiai, pszichológiai és bölcsődei szolgáltatás igénybevitelének támogatását.

A Komárom-Esztergom megyei Pedagógiai Szakszolgálat illetékes tagintézménye biztosítja a helyi speciális figyelmet igénylő tanulók, gyermek részére a gyógypedagógiai tanácsadást, a logopédiai ellátást és a gyógytestnevelést. A nevelési tanácsadás szolgáltatás keretében az intézmény beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek problémáinak feltárását, szakvéleményezését, rehabilitációs célú foglalkoztatását, valamint iskolakezdéshez szükséges szakvélemény készítését végzi.

A szakszolgálat ellátási területéhez tartozik 9 település, vagyis a szolgáltatásokra való szükség és igény nincs egymással párhuzamban. A szakemberek az alacsony számukból adódóan vagy egyáltalán nem, vagy nem megfelelő órakeretben (=előírt fejlesztési órakeret) vagy csak hosszú várakozási időt követően tudják vizsgálni/ellátni/fejleszteni a gyerekeket, akiknek erre szükségük lenne.

Az önkormányzat által fenntartott óvodában az SNI státusszal rendelkező gyermekekkel utazó gyógypedagógus vagy megbízási szerződéssel alkalmazott megfelelő szakirányú végzettséggel rendelkező gyógypedagógus foglalkozik.

Leányváron 2024-től önkormányzati közreműködéssel sikerült lehetőséget biztosítani az érintettek számára mozgásfejlesztő ellátáshoz való hozzáféréshez, piaci szolgáltatás formájában.

Egyre több a megkésett fejlődésű, idegrendszeri éretlenséggel, egyéb fejlődésbeli problémával diagnosztizált gyermek, akiknél az időben megkezdett szakszerű fejlesztés sikeres eredményekhez vezethet.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű és minőségű ételhez. Az önkormányzat minden köznevelési intézményben megszervezi a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak. A szolgáltató minőségi és mennyiségi ellenőrzése folyamatos.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Leányváron a szervezett sportprogramokhoz való hozzáférés a helyi aktív, sikeres és nagy létszámmal működő sportegyesületeken (judó, asztalitenisz) keresztül biztosított. A judo keretében kisiskolás kortól egészen a felnőtt korig van lehetőség csatlakozni az edzésekre.

Ez mellett több helyszínen lovaglásra is lehetőség nyílik, bár nem szerzett keretek között.

Közösségi szervezésben heti egy alkalommal működik joga foglalkozás a településen.

Igény az ilyen típusú szervezett sportolási lehetőségek bővítésére mutatkozik, a helyi hölgyek, anyukák szívesen járnának aerobik jellegű edzésekre, intenzív tornára.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 56. §-a értelmében a szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátásokat. Leányváron a személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatások körében az önkormányzat az étkeztetést és a házi segítségnyújtást a Dorogi Többcélú Kistérségi Társulás keretei között működő Dorog és térsége Szociális Alapellátó Szolgálat közreműködése által biztosítja. A szintén a szociális alapszolgáltatások körébe tartozó családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás a Piliscsév Község Önkormányzat és Dorog Város Önkormányzat között kötött feladat-ellátási szerződés keretében, a Dorogi Szociális Szolgáltató Központ látja el. A Szolgálat heti egy alkalommal, Leányvár Község Önkormányzata hivatali termében személyes családgondozást tart, továbbá a helyi ügyfélfogadási időn kívül a dorogi székhelyén biztosítja a szolgáltatásainak elérhetőségét.

g) drogprevenációs szolgáltatások;

Drogprevenációs előadások eseti jelleggel, főként az általános iskola felső tagozatában kerülnek megtartásra az iskola által szervezett keretek között.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az önkormányzattal szemben a szolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor soha.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Önkormányzatunk figyelemmel van azokra a helyi lakosokra, akik valamilyen okból esetleg hátrányból indulnak. Szociális típusú támogatásaink közé tartozik a tűzifa támogatás, aminek esetében a jogosultság megállapítása esetén előnyben részesítjük azokat az igénylőket, akik valamilyen okból hátrányosabb helyzetben vannak a többi igénylőhöz képest.

A háziiorvosi ellátás keretében védőoltások rendelkezése állása esetén például a krónikus betegek, idősek részére kerül az oltakozási lehetőség első körben felkínálva.

Pénzbeli települési támogatások jogosultságai feltételeként az egy jövedelemből élők, illetve az egyedül élők esetében magasabb jövedelemhatár került megállapításra a szociális rendeltünkben. Bizonyos esetekben a pénzbeli támogatás jövedelemre való tekintet nélkül és hivatalból is megállapítható, ami szintén a hátránykompenzálás egy lehetősége.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

Leányvár közösségi életének elsődleges színterét a Farkas János Művelődési Ház (2518 Leányvár, Bécsi út 182.) és a mellette kialakított sportpálya. A művelődési ház biztosítja a helyszínt a helyi civil szervezetekre épülő rendszeres foglalkozásoknak, mint a nemzetiségi táncsoportok próbáinak, valamint a Judó és ping-pong edzéseknek. A közösséghez való tartozás élmény megélését is biztosító, érték közvetítő csoportokról beszélünk, akiket összetart az azonos érdeklődési kör, a hobby.

A helyi rendezvények elsősorban a települési önkormányzat, a német nemzetiségi önkormányzat, a Farkas János Művelődési Ház és a helyi civil szervezetek szervezésében valósulnak meg. Ezek a rendezvények általában összehozzák a falu lakosságának jelentős részét, időseket és fiatalokat egyaránt, széles körnek biztosítanak lehetőséget a szabadidő kulturált és értékes eltöltésére.

2020-ban falunk újabb közösségi színtérrel bővült, ugyanis a Magyar Falu Program keretében elnyert támogatásból egy régi, már használhatatlan játszóterünk tudott újjászületni a kisgyermekes családok nagy örömeire.

Szintén 2020-ban az önkormányzat magán tulajdonból megvásárolt egy korábban vendéglátóhelyként működő épületet, mellyel célja, hogy a közösség számára értékes helyszínné, közösségi színtérré alakítsa.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2024)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
2	nem	3 036	1

Forrás: Önkormányzat

Leányváron sajnos az iskola nem rendelkezik külön tornateremmel, sporttevékenység folytatására kizárólag a zsibongó áll rendelkezésre hideg vagy rossz idő esetén, vagyis a fenti táblázatban szerepeltetett 1 db tornaterem valójában zsibongó.

Az önkormányzat által fenntartott óvodában 2024-re készült el TOP-os pályázati forrásból a torna és fejlesztőszoba.

Sportcsarnokunk, sportolásra lehetőséget biztosító fedett terünk nincs, erre a célra jelenleg a művelődési ház színházterme szolgál.

A településen egy művelődési ház van és ebben az intézményben működik a községi könyvtárunk is, melynek kínálata viszonylag gazdag.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A közösségi együttélésnek vannak bizonyos alapvető szabályai, ezek betartása általánosságban jellemző az itt élő emberekre. Az itt élő emberek kölcsönösen tisztelik egymást. Az együttélés során felmerülő esetleges konfliktus helyzetek kialakulására lehetőséget adható helyzetek elkerülése érdekében az önkormányzat korábban tervezte külön rendelet megalkotását, de erre eddig nem került sor.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Leányváron az önkéntes munka nem áll távol sem a fiatal, sem az idős korosztálytól. A helyben működő civil szervezetek tagjai egytől-egyig önkéntes munka keretében vállalnak feladatot az egyesületek életében, helyi közösségi programok szervezésében. Önkéntes tevékenység keretében oktatják a fiatal generáció részére a német nemzetiségi néptáncot az idősebb táncosokból kikerülő táncoktatók, a Judó sportegyesületen belül is önkéntes tevékenység keretében történik az önvédelem, a művészi szintű technikák tanítása, a gyermekeknek a sport és egymás tiszteletére való nevelése, továbbá a helyi nagycsaládok is önként fogtak össze, alakultak szervezett formába és szerveztek kezdetben kisebb, majd később nagyobb helyi közösségeket is megmozgató, értékes programokat. Természetesen az előbbieken kiemelt konkrét önkéntes pozíciókon túl is számos olyan személy él a falunkban, akik a közösségi élet szervezésében önkéntesen vállalnak szerepet, nagy sikerrel.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Leányvár német ajkú település, az itt élő lakosok a helyi kultúrát, a hagyományokat őrzik és büszkén ápolják. A Leányvári Német Nemzetiségi Kulturális Egyesület keretében néptáncscsoportok, énekkar és zenekar működik.

A néptáncsoport különböző korosztályokat felölelő csoportokkal működik. A legkisebbek helyi gyűjtésű énekeket, mondókákat és körjátékokat tanulnak, a nagyobbak a magyarországi németek által összegyűjtött gyermektáncokat gyakorolják, az ifjúsági és felnőtt korosztályban működő csoport tagjai pedig különböző autentikus lépésekből felépülő koreográfiákat táncolnak. A csoportok évente 25-30 hazai és külföldi táncfesztiválon, megyei, régiós és országos táncminősítőn vesznek részt, melyeken eredeti leányvári népviseletben lépnek fel. A táncsoport legfőbb célja, hogy megmutassa és átadja az ifjúság számára a régi értékeket, hagyományőrző táncokat és énekeket.

Leányvárnak sajnos még nem készült olyan könyve, ami a helyi értékeket, kultúrát, hagyományokat, történeteket lenne hivatott írásos formában megőrizni a gyerekeinknek, a jövő generációja számára. Az idő erre azonban már szűkös, hiszen akiktől hiteles formában gyűjthetjük a könyv megírásához szükséges anyagot, már idősek.

e) helyi lakossági önszerveződések.

Önkéntes munka az, amit jó szándékú emberek mások javára, a közös jó érdekében önként, tudatosan, kényszer vagy ellenszolgáltatás nélkül, egyénileg vagy csoportosan végeznek. Leányváron többek között azért is jó élni, mert nagyon sok „jó szándékú ember” lakja ezt a kicsiny települést, akik önként segítenek egymásnak, másnak vagy tesznek a közösségi élet javára annak szervezésével. Következtetésként a helyi önkéntes szerveződésekre alapozva, vagy önkénteseket toborozva és koordinálva, nagy célokat sikerülhet helyi szinten megvalósítani.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Leányváron nem működik roma nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A regisztrált álláskeresők körében a 180 napnál régebben nyilvántartott álláskeresők aránya viszonylag magas. Ezeknek a személyeknek az önértékelése az önálló munkakeresési próbálkozásaik sikertelenségéből adódóan gyakran alacsony, munkakeresésre irányuló elszántságuk már alább hagyott. Munkaerőpiaci elhelyezkedésük támogatása érdekében komplex segítséget igényelnek: lelki segítségnyújtás-életvezetési tanácsadás, egyénre szabott álláskeresési tanácsadás.	Tartós álláskeresők elhelyezkedésének támogatása.
A szegénység egyik oka a tartós munkanélküliség. A tartós munkanélküliek aránya a regisztrált munkanélküliekhez képest viszonylag magas, számukra a munka világtól való teljes elszakadás megakadályozásának egyik sikeres eszköze a közmunka programba való csatlakozás lehetőségének biztosítása.	Közmunka program folytatása.
A mélyszegénységben élő családok esetében gyakori a képzettség hiánya vagy az iskolázottság alacsony szintje. A szülői minta átörökítésének megakadályozása, a tanulásra való ösztönzés mankó lehet a szegénységből való kiúthoz.	Tanulmányi ösztöndíj program kidolgozása a hátrányos helyzetű családok gyermekei részére.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Magyarország 1990-ben írta alá az 1989. november 20-án, New Yorkban kelt Gyermekjogi Egyezményt. Az egyezmény összefoglalja azoknak a jogoknak a minimumát, amelyeket minden államnak biztosítania kell a gyermekek számára, így a gyermekek életben maradását, fejlődését, védelmét és a társadalomban való részvételét biztosító jogokat. Az egyezmény elsősorban az államra nézve fogalmaz meg kötelességet, az aláíró országoknak – így Magyarországnak is – az ENSZ Gyermekjogi Bizottsága előtt rendszeresen be kell számolnia az egyezményben foglaltak betartásáról.

Az egyezmény aláírását követően a Magyar Köztársaság Országgyűlése 2007. május 31-én elfogadta a 47/2007. (V. 31.) OGY határozatot és annak mellékletét képező „Legyen jobb a gyermekeknek” (2007-2032) kormány stratégiát, melynek a célja a gyermekszegénység csökkentése, a gyermekek esélyeinek a növelése.

Magyarország Alaptörvénye is tartalmaz a gyermekek védelmét célzó rendelkezést. A XV. cikk (5) bekezdése értelmében Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.

A gyermeki jogok szűkebb körét, továbbá a gyermekeket megillető védelem rendszerének részleteit a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény tartalmazza. A törvény 14. §-nak (1) bekezdése értelmében a gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint e törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Önkormányzatunk a költségvetésének terhére, a szociális alapon biztosítható települési támogatási kerettel is igyekszik a helyi gyermekeket és családjaikat támogatni a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben a települési önkormányzat jegyzőjének feladat- és hatáskörébe tartozó ellátások biztosításán túl.

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői, gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Az 1991. évi LXIV. törvénnyel hirdetett Gyermekjogi Egyezmény értelmében a gyermek az a személy, aki tizennyolcadik életévét nem töltötte be, kivéve, ha a reá alkalmazandó jogszabályok értelmében nagykorúságát már korábban eléri.

A 2021-es adatok alapján Leányváron összesen 430 kiskorú gyermek élt, ami a település teljes lakosságának körülbelül 25 %-a, vagyis arányuk igen alacsony. Védőnői beszámoló alapján 2021-ben 16 gyermek, 2022-ben 15 gyermek született.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	930	960	1890	49,21%	50,79%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			52	2,75%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	155	173	328	8,20%	9,15%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	30	20	50	1,59%	1,06%
Forrás: TeIR, KSH Tstar					

Leányváron a gyermekek részére helyben biztosított a német nemzetiségi óvodai nevelés és a szintén nemzetiségi általános iskolai oktatás is.

Az óvodai nevelést 2013.06.30-ig Közoktatási Társulási formában biztosította a településünk, majd 2013.07.01-től az önkormányzat fenntartásába került át az óvoda, mely jelenleg 80 férőhellyel, 4 csoporttal, leányvári felvételi körzethatárral működik.

Az óvoda 6:30 órától 16:30 óráig tart nyitva, amely lefedi a fő munkaidőt, segítve ezzel a szülők munkavállalását. 2018-ban az óvoda játszókertje uniós pályázati forrásból biztonságos és szép játékeszközökkel újult meg, modern és minőségi szabadtéri nevelési környezetet került kialakításra a gyermekek részére.

2022-ben Leányvár Község Önkormányzata további 160 millió Ft, 100%-os finanszírozású, Európai Unió forrásból származó támogatást nyert el a Leányvári Cseresznyefa Óvoda felújítására és bővítésére. A projekt eredményeként az épület torna- és fejlesztőszobával, akadálymentesen megközelíthető mosdóval, valamint az irodahelyiséggel került bővítésre. A fejlesztés segítségével modern, minőségi nevelési környezet került kialakításra:

- tornaszoba, öltöző, vizesblokk és iroda került kialakítása
- meglévő épület tetőhéjazatának cseréjére került sor
- tornaszobai fejlesztő eszközök kerültek beszerzése
- megújuló energia hasznosítására napelemes rendszer került kiépítése
- megvalósult az épület akadálymentesítése

Leányvár 8 osztályos, alsó- és felső tagozatból álló német nemzetiségi általános iskoláját 2013. január 01-től a Klebelsberg Kuno Intézményfenntartó működteti. Az iskola nemzetiségi jellegéből adódóan heti 5 órában tanulják a diákok a német nyelvet az intézményben. Az iskola arculatát a nyelvoktatás mellett a tehetséggondozás is meghatározza. Az iskola német nyelv területén kiemelkedő képességű tanulói országos megmérettetésekre is eljutnak, ők a Pilisvörösvári Nemzetiségi Gimnáziumba, illetve a budapesti gimnáziumok nyelvi tagozatára nyernek felvételt. Sajnos tornateremmel az intézmény nem rendelkezik, tornaszobája nincs. Az intézmény mindhárom épülete komplett felújításra szorul, a tető beázik, a falak és a padló több helyiségben dohos, felázik. Az intézmény célja a diákok értékteremtő nevelése, a továbbtanuláshoz szükséges tudás megalapozása. Ehhez a környezeti, technikai feltételek kevésbé adóttak, felújítások az elmúlt jó néhány évben kizárólag a szülői munkaközösség összefogásának eredményeként valósult meg az intézményben.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 5.§-nak n) pontja értelmében a veszélyeztettség olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. A veszélyeztettség nem akut helyzet, hanem veszélyeztető folyamat következtében kialakult állapot, így a jelzőrendszer tagjainak - védőnő, óvodapedagógus, iskola, házi orvos, stb. - kiemelt szerepe van a veszélyeztettség felismerésében.

Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a *gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről* szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 4. § n) bekezdése alapján a járási gyámhivatal intézkedik a gyermek védelembe vétele ügyében. A gyámhivatal a jogszabályban meghatározott szervek, személyek jelzése, kezdeményezése, javaslata alapján köteles a védelembe vétel iránti eljárást hivatalból lefolytatni.

Amennyiben az eljárás nem a gyermekjóléti szolgálat kezdeményezésére indult, úgy a gyámhivatal beszerzi az illetékes gyermekjóléti szolgálat javaslatát az ügyben.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2018	0	n.a.
2019	0	13
2020	0	5
2021	0	7
2022	0	14
2023	0	10

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Településünkön védelembe vett kiskorú gyermek a fenti források szerint 2018 óta nincs. Veszélyeztetett kiskorú gyermekről 2018-tól van adatunk nyilvántartva, azóta nem volt olyan év, amikor nem került volna megállapításra gyermek kapcsán veszélyeztetettség.

- b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők

A települési önkormányzat jegyzőjének feladat- és hatáskörébe tartozik a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása. Az ellátásra való jogosultsági feltételekről – egy főre

jutó családi jövedelem és vagyon mértéke - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény rendelkezik. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek - kiskorú, vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorú - szociális helyzete alapján jogosult:

- az ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre,
- a szünidei gyermekétkeztetésre (amennyiben megfelel további feltételeknek is)
- más jogszabályokban meghatározott kedvezményeknek az igénybevételére,
- évente két alkalommal pénzbeli juttatásként meghatározott alap-, vagy emelt összegű támogatásra.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2018	13
2019	13
2020	11
2021	10
2022	6
2023	5

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Leányváron 2019 óta a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők átlagos száma folyamatosan évről-évre néhány fővel csökken. Míg 2018-ban a jogosult gyermekek száma 13 volt, addig 2023-ban már csak 5 gyermek számára került megállapításra a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság. Számuk a Covid járvány miatt elrendelt veszélyhelyzet miatt 2022. augusztus végéig stagnált, az ellátásra való jogosultságuk minden esetben automatikusan meghosszabbításra került. 2022 szeptemberében a 11 fő gyakorlatilag leredukálódott 2 főre. Ennek egyik oka, hogy a minimálbérek emelkedésével sok család elesett a jövedelemhatár átlépés miatt a jogosultságtól, annak ellenére is, hogy 2022-ben a veszélyhelyzet kihirdetése miatti intézkedések közt szerepelt a gyermekvédelmi kedvezmény esetében az egy főre jutó nettó jövedelemhatár megemelése. Így látszólag a korábban az RGYK-ra jogosult családok helyzete javult, a valóságban sajnos tudjuk, hogy még mindig nagyon kevés pénzből élnek.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

A gyermekvédelmi törvény 19. § (1a) bekezdése értelmében a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után a gyermek családba fogadó gyámjával kirendelt hozzátartozó pénzbeli ellátásra jogosult, ha a gyermek tartására köteles, és nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, táncművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban, időskorúak járadékában vagy olyan

ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik. Leányváron 2019 augusztusától nincs az ellátásra jogosultak körében nyilvántartott személy.

Leányvár Községi Önkormányzat Képviselő-testületének a szociális ellátások helyi szabályairól szóló 6/2020.(VII.09.) önkormányzati rendelete alapján a polgármester a Leányváron életvitelszerűen élő személynek, gyermekének születése esetén kérelemre egyszeri 40 000 Ft összegű települési támogatást állapít meg, amennyiben a kérelmező családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap 1500%-át.

Szintén szociális a rendelet alapján a polgármester a népesség-nyilvántartás adatai alapján a támogatás megállapítása évének január 1. napján leányvári lakcímmel rendelkező és életvitelszerűen itt élő személy részére, szintén leányvári lakcímmel rendelkező és életvitelszerűen itt élő iskolás - az első 8 valamely évfolyam tanulója - gyermeke után kérelemre évente egy alkalommal, gyermekenként 10 000 Ft összegű települési iskolakezdési támogatást állapít meg. A jogosultság szintén azon kérelmező részére kerül megállapításra, akinek az egy főre jutó családi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap 1500%-át.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2018	1	3	4
2019	1	3	4
2020	0	4	4
2021	0	4	4
2022	1	5	6
2023	2	3	5

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az árvaellátásban részesülők száma a 2018-tól 2021-ig stagnált, majd a picit nőtt. Szerencsére a pandémia idején nem nőtt a számuk.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

1997. évi XXXI. törvény 21./B §-a értelmében az intézményi gyermekétkeztetés ingyenesen kell biztosítani az 1–8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy nevelésbe vették, vagy fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében került elhelyezésre.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Településünkön élő nem magyar állampolgársággal rendelkező gyermekről nincs tudomásunk.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Településünkön élő magyar állampolgársággal rendelkező vagy nem rendelkező külföldről visszatért gyermekről nincs tudomásunk.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Leányvár területén nincsenek szegregált településrészek, se telepek.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A 2023-ban az RGYK-ra jogosultak körében 2 fő esetében került megállapításra a hátrányos helyzet (nem megfelelő lakhatási körülmények miatt). A hátrányos helyzettel érintett gyermekekre odafigyelünk, önkormányzatunk támogatást biztosít részükre amennyiben a család ezt kéri, továbbá szorosan együttműködünk a családsegítő szolgálat kollégájával is.

A fogyatékkal élő gyermekek számáról önkormányzatunknak sajnos nincs nyilvántartása. A település nevelési és oktatási intézményei fogadják a fogyatékkal élő, integrálható gyermeket. Az együttnevelés terén az intézmények tekintetében hiányos a megfelelő végzettséggel, szakértelemmel rendelkező humán erőforrás, szükség lenne plusz státuszra, az inkluzív nevelést támogató képzésekre.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Leányvár község teljes közigazgatási területe egy védőnői ellátási körzetet alkot. Az ellátás székhelye: 2518 Leányvár, Erzsébet u. 4.

A védőnő feladatkörében ellátja:

- várandós gondozás, nővédelem
- csecsemő kisgyermek és ifjúsági gondozás
- óvodai előadások, foglalkozások
- iskolai szűrővizsgálatok, előadások, foglalkozások, kötelező védőoltások szervezése, lebonyolítása
- egyéb egészségnevelő, közösségformáló tevékenységek
- kapcsolattartás más intézményekkel

Védőnőnk várandós tanácsadással hetente egy alkalommal, minden hétfőn 8-tól 11 óráig várja a helyi kismamákat, akikkel a kapcsolattartás már a gyermek születését megelőzően is rendszeres és folyamatos.

A védőnő szerepe a gyermekek egészséges fejlődésének támogatásában elsődleges, ezért Leányvár település védőnőjének célja, hogy az anyukákkal, családokkal jó kapcsolatot építsen ki és ezt sikerrel ápolja. A várandós gondozás mindenki számára elérhetővé tétele érdekében védőnőnk a tanácsadások időpontjainak egyeztetése tekintetében rugalmas, együttműködik a kismamával és szükség esetén igazodik munkarendjéhez.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	1	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	1	n.a.	-
2022	1		
2023			

Forrás: Önkormányzati adatok

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Leányvár község teljes közigazgatási területe egy gyermek-háziorvosi ellátási körzetet alkot, egy vegyes praxis működik helyben. Gyermek-háziorvosi ellátás a szomszédos településeken – Piliscsév, Kesztléc - is elérhető. Személyautóval 5-5 perc alatt megközelíthető mindkét település, ugyanakkor tömegközlekedéssel már nehezebb, közvetlen buszjárat nem gyakori rendszerességgel biztosított, vonattal nem érdemes útra kelni az állomások és a rendelők közötti óriási távolság miatt. Ugyanakkor a Leányvártól 7-8 km-re fekvő Dorogon több gyermekorvosi praxis is működik, szabad orvosválasztás lévén a tömegközlekedésre utalt lakosságnak a Dorogon praktizáló gyermek-háziorvos választása elérhetőbbnek bizonyulhat.

A gyermek járóbeteg szakorvosi ellátások legközelebb Dorogon, Esztergomban, Tatabányán és Budapesten elérhetőek, gyermek fekvőbeteg osztály Tatabányán és Budapesten van.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	n.a.	n.a.
2017	1	0	0	n.a.	n.a.
2018	1	0	0	n.a.	n.a.
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.
2022	1	0	0	n.a.	n.a.
2023	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

0–7 éves korúak speciális ellátási igényeire vonatkozó adatokkal településünk sajnos nem rendelkezik. Leányváron az önkormányzat fenntartásában működő óvoda alaptevékenységei közé tartozik a sajátos nevelésű igényű gyermekek nevelése és az ezzel kapcsolatos szakmai feladatok ellátása is. A helyi általános iskolába jelenleg több diagnózissal érintett gyermek jár, akiknek fejlesztése a 2022/2023-as tanév végéig az utazó gyógypedagógiai szolgálat szakembere által került biztosításra, a 2024/2025-ös tanévtől az intézmény egyéb módon alkalmaz gyógypedagógust a szükséges óraszámban. 2022 szeptemberétől 1 fő pedagógiai asszisztens vesz részt az iskola napi munkájában, sajnos csak félállásban. Jogszabály értelmében az alkalmazható pedagógiai asszisztensek száma és órakerete nem a szükség alapján kerül meghatározásra, vagyis a jogszabály nem az SNI gyermekek létszámára és a részükre kiadott szakvéleményben leírtakra épül, hanem az iskola teljes létszáma határozza meg.

A településen korai specifikus fejlesztésekre, rehabilitációs foglalkozások igénybevételére nincs lehetőség és sajnos a környéken is csak piaci formában, súlyos pénzekért lehet találni megfelelő szakembert. Az ellátórendszerben ezen szakemberek nem megfelelő számban vannak jelen, ha valakinek nincs anyagi lehetősége magán úton biztosítani a speciális fejlesztést gyermeke részére, hosszú a várólista, míg sorra kerül és megkapja a neki járó ellátást. A várakozási idő ma már magán úton is hosszú, egyrészt a szakemberhiány, másrészt az eltérő fejlődésű gyermekek számának rohamszerű növekedése okán, de viszonylag hamarabb lehet ezen az úton segítséghez jutni. 2024-re önkormányzati együttműködéssel sikerül a településre „behozni” két mozgásfejlesztő szakembert, akik helyben biztosítanak lehetőséget mozgásfejlesztésre, piaci úton. Gyógypedagógiai végzettséggel rendelkező szakember szolgáltatása helyben nem elérhető.

a) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások körébe tartozik a gyermekjóléti szolgáltatás, a gyermekek napközbeni ellátása, a gyermekek átmeneti gondozása és a Biztos Kezdet Gyerekház. Leányvár a gyermekjóléti szolgáltatásról a Dorogi Szociális Szolgáltató Központ közreműködésével gondoskodik. A gyermekjóléti alapellátás célja a gyermek jólétének, azaz a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, személyi, vagyoni és egyéb jogainak biztosítása.

b) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A gyermekek napközbeni ellátásaként az életkornak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást és étkeztetést kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek napközbeni ellátásukról nem tudnak szülei, törvényes képviselői gondoskodni a 1997. évi XXXI. törvény 41. §-a (1) bekezdésében meghatározott okok miatt.

2017. január elsejétől a gyermekvédelmi törvény módosításának hatására alapvetően átalakult a gyermekek napközbeni ellátása. A bölcsődei ellátást a jogszabályváltozás előtt csak a tízezer főt meghaladó lakosú településeken kellett megszervezni, ám 2017-től minden olyan településen kötelező önkormányzati feladat ennek biztosítása, ahol 40-nél több 3 éven aluli él, vagy legalább 5 gyermek tekintetében erre igény jelentkezik. E kötelezettség teljesítésére, az előírásoknak megfelelő feltételek megteremtésére a jogszabály 2018 végéig adott lehetőséget bölcsőde, mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde, vagy családi bölcsőde, mint a nappali ellátás biztosítására engedélyezett különböző alternatívákkal. Leányvár önkormányzata 2017 januárjában kötött megállapodást a Tündérország Családi Bölcsődével a bölcsődei feladatok ellátására.

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	14	12	0	0	0	0
2018	0	0	14	14	0	0	0	0
2019	0	0	14	14	0	0	0	0
2020	0	0	14	14	0	0	0	0
2021	0	0	14	14	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) gyermekvédelem;

A Dorogi Szociális Szolgáltató Központtal együttműködve biztosított, ugyanakkor a nevelési oktatási intézményekben megbízott gyermekvédelmi felelős is tevékenykedik ezen a területen.

d) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Leányvár község önkormányzata sürgős szükség esetén, ha a rendkívüli élethelyzet az azonnali segítséget indokolja, jövedelemre való tekintet nélkül hivatalból és kérelemre is megállapíthatja a rendkívüli települési támogatást. Ebben az esetben a támogatás összege alkalmanként maximum 100 000 Ft-ig terjedhet.

e) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Az emberek életében meghatározó tényező a szabadidő, ami az önmegvalósítás szerves része. Eltöltésének értékes és hasznos módját nem lehet életkortól, nemtől, társadalmi helyzetétől függetlenül mindenkire egyaránt érvényes módon meghatározni. A szabadidő termékeny időként felhasználása, sajátos igényeket és képességeket feltételez, melyeket már kisgyermekkorban meg kell alapozni, tehát a szabadidő eltöltésére is nevelni kell. A nevelés elsődleges szinterei a közvetlen család és az iskola, ezen társadalmi intézményekre hárul a legnagyobb felelősség a gyermekek szabadidős tevékenységeivel kapcsolatos szokások kialakításában.

A Leányvári Erdély Jenő Általános iskola kisiskolás tanulói heti rendszerességgel órarendbe beépítve látogatják a helyi Judo Egyesület sportos-játékos délelőttiit, biztosítva ezzel a sport szeretetének megalapozását és a gyerekek testi-lelki egészségfejlesztését. Az iskola nyári időszakban is biztosít a gyermekek részére szabadidős programokat, év végi osztálykirándulások, kirándulások és a nyaranta szervezett táborok keretei között. Ezeknek a programoknak a megszervezésére és megvalósítására a pandémia alatt sajnos nem volt lehetőség, de a jövőben talán újra beindulhat az élet ezen a területen is.

Az iskola külön könyvtárral nem rendelkezik, de könyvállománya viszonylag gazdag és szorosan együttműködik a helyi Művelődési Házban működő Községi Könyvtárral, mely korábban könyvtárhasználati vetélkedővel tette vonzóvá a diákok számára a könyvtári látogatásokat. A járvány sajnos sok programnak szabott gátat, de talán sikerül a jövőben ezt a programot is újraindítani.

Leányváron az iskola mellett a Művelődési Ház biztosítja szabadidős programok színtereit. Az épületben tartja edzéseit, a nemzetközi sikereket elért és már korábban említett Judo Sport Egyesület, ami nem csak a leányvári gyerekek és fiatalok számára nyújt lehetőséget a szabadidő hasznos eltöltésére, hanem a környező falvakban, településeken élő ifjúság számára is. A Leányvári Német Nemzetiség Kulturális Egyesület csoportjai is az intézményben tartják heti rendszerességgel próbáikat. A néptáncsoport különböző korosztályokat felölelő csoportokkal működik. A legkisebbek helyi gyűjtésű énekeket, mondókákat és körjátékokat tanulnak, a nagyobbak a magyarországi németek által összegyűjtött gyermektáncokat gyakorolják, az ifjúsági és felnőtt korosztályban működő csoport tagjai pedig különböző autentikus lépésekből felépülő koreográfiákat táncolnak. A csoportok külföldi táncfesztiválon, megyei, régiós fellépéseken vesznek részt, melyeken eredeti leányvári népviseletben lépnek fel. A táncsoport legfőbb célja, hogy megmutassa és átadja az ifjúság számára a régi értékeket, hagyományörző táncokat és énekeket.

Összességében elmondható, hogy az iskola, valamint a faluban működő egyesületek több alternatívát is biztosítanak a szabadidő eltöltésére. A gyerekek nagy része tartozik valamilyen közösséghez (táncsoport, judo, asztalitenisz), ami a mai individualista világban már magában nagy érték. Ugyanakkor a felnőttek, idősebb korosztály tekintetében hiány mutatkozik a szabadidős, egészségfejlesztést támogató programokban.

f) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Az óvodában és iskolában az intézményi gyermekétkeztetés megoldott. Ízlést, igényt és előírást is kielégítő étkeztetést biztosítanak mindkét intézményben a gyermekeknek.

Önkormányzatunk a gyermekvédelmi törvény alapján kötelezően megszervezi és ételhordóban történő házhozszállítással biztosítja a szünidei gyermekétkeztetést az arra igényt tartó hátrányos helyzetű- és halmozottan hátrányos helyzetű rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek részére. A jogosultak körét Leányvár Község Önkormányzatának Jegyzője írásban tájékoztatta az évközi és nyári szünet időtartamára eső szünidei gyermekétkeztetés igénybevitelének lehetőségéről, az igénybevitel módjáról, valamint a szünidei gyermekétkeztetés biztosításának időtartamáról, helyszínéről. A szünidei étkezés igénybevitelére jogosultak listájáról értesít a család- és gyermekjóléti szolgálatot.

Leányváron a szünidei gyermekétkeztetést 2024 nyarán 0 fő vette igénybe a szünidő teljes időtartama alatt. Az azt megelőző iskolai-óvodai szünetekben 2 fő volt az átlagos.

g) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

A településen nincs eltérő kultúrájú gyermek.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Önkormányzatunk felé nem érkezett jelzés a fent nevezett sérelmekről.

i) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

A Család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint a védőnő koordinálásával megvalósuló gyakori ruha-, élelmiszer- és egyéb adományok osztása, mint hátránykompenzáló és a rászorulókat

előnyben részesítő természetbeni juttatás nagyban hozzájárul a „juttatásban” részesülők helyzetének, komfortérzetének javításához.

Hasonló előnyben részesítést alkalmaz önkormányzatunk a minden évben pályázati keretből beszerzett szociális célú tűzifa támogatás kiosztásakor, hiszen szociális rendeletben került szabályozásra, hogy a meghatározott szempontokból hátrányos helyzetű ügyfeleket/kérelmezőket a kérelmek elbírálásakor előnyben részesíteni.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló esetében a családsegítő fokozott kapcsolatot tart a jelzőrendszer működtetése keretében az intézményekkel és szükség esetén gondoskodik a gyermek és annak családja, valamint az intézmény támogatásáról.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2018	75	1	1,33
2019	78	1	1,28
2020	76	1	1,32
2021	63	0	0,00
2022	61	0	0,00
2023	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)

	Fő	Fő	%
2018	n.a.	3	2,52
2019	n.a.	1	0,84
2020	n.a.	1	0,78
2021	n.a.	2	1,52
2022	n.a.	2	n.a.
2023	n.a.	2	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Leányváron a hátrányos helyzetű gyermekek száma 2019-ben 4 fő volt. Számuk a Covid járvány miatt elrendelt veszélyhelyzet miatt 2022. augusztus végéig stagnált, az ellátásra való jogosultságuk minden esetben automatikusan meghosszabbításra került. 2022 szeptemberében a 4 fő leredukálódott 2 főre. Ennek egyik oka lehet, hogy a minimálbérek emelkedésével sok család elesett a jövedelemhatár átlépés miatt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságtól, annak ellenére is, hogy 2022-ben a veszélyhelyzet kihirdetése miatti intézkedések közt szerepelt a gyermekvédelmi kedvezmény esetében az egy főre jutó nettó jövedelemhatár megemelése. Így látszólag a korábban az RGYK-ra jogosult családok helyzete javult, a valóságban sajnos tudjuk, hogy még mindig nagyon kevés pénzből élnek.

2019-ben az RGYK-ra jogosultak közül az összesen 4 fő részére megállapított hátrányos helyzet 2 esetben a szülő(k) alacsony iskolai végzettsége, 2 esetben az elégtelen lakókörnyezet miatt került megállapításra. A jelenleg élő jogosultságok a lakáskörülmények miatt állnak fenn. Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekről 2019 óta nincs a településen tudomásunk.

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	7	5
2017	4	2
2018	7	2
2019	4	0
2020	4	0
2021	4	0
2022	2	0
2023	2	0
2024	2	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 4. § 13. bekezdése szerint kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

- különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló;
- a sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
- a kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,

- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló.

Az önkormányzati fenntartásban működő Leányvári Cseresznyefa Óvoda alapvető célja, hogy elősegítse a gyerekek sokoldalú harmonikus fejlődését, a személyiség kibontakoztatását az életkori- és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével. Az óvoda alaptevékenységei között szerepel a sajátos nevelésű igényű gyermekek nevelése és az ezzel kapcsolatos szakmai feladatok ellátása is. Az intézményben a minőségi autizmus specifikus nevelés feltételeinek biztosítása céljából 2020 szeptemberében az óvoda pályázatot nyújtott be az „Autizmus-specifikus nevelés és oktatás támogatása 2020” című pályázati felhívásra, hogy annak megvalósításának eredményeként képessé váljon az együttnevelés feltételeinek biztosítására. A pályázat nyert így egy autizmus spektrum zavar területén jártas külső szakértő (mentor) került a projekt keretében alkalmazásra, aki az akkor óvodába járó autizmussal érintett gyermekkel napi kapcsolatban álló, az intézmény által kijelölt óvodapedagógus (mentorált) munkáját segítette. A cél az volt, hogy a mentor és mentorált együttműködésével egy olyan részletes szakmai terv készüljön el, mely valós szükségletekre reagál és a megvalósítása során szerzett tudás által a mentorált képessé váljon az elsajátított szakmai tudás gyakorlatban történő alkalmazására. A projekt eredményesen zárult, így újabb pályázat került benyújtásra az óvoda részéről a folytatásra, sikerrel. Sajnos a felhívás 2022-ben már nem jelent meg, pedig mindkét intézmény (óvoda és iskola) esetében hasznos és fontos lenne újból ilyen pályázati lehetőségre.

A helyi általános iskolába jelenleg több diagnózissal érintett gyermek jár, akiknek fejlesztése a 2022/2023-as tanév végéig az utazó gyógypedagógiai szolgálat szakembere által került biztosításra, a 2024/2025-ös tanévtől az intézmény egyéb módon alkalmaz gyógypedagógust a szükséges óraszámban. 2022 szeptemberétől 1 fő pedagógiai asszisztens vesz részt az iskola napi munkájában, sajnos csak félállásban. Jogszabály értelmében az alkalmazható pedagógiai asszisztensek száma és órakerete nem a szükség alapján kerül meghatározásra, vagyis a jogszabály nem az SNI gyermekek létszámára és a részükre kiadott szakvéleményben leírtakra épül, hanem az iskola teljes létszáma határozza meg.

A településen korai specifikus fejlesztésekre, rehabilitációs foglalkozások igénybevételére nincs lehetőség és sajnos a környéken is csak piaci formában, súlyos pénzekért lehet találni megfelelő szakembert. Az ellátórendszerben ezen szakemberek nem megfelelő számban vannak jelen, ha valakinek nincs anyagi lehetősége magán úton biztosítani a speciális fejlesztést gyermeke részére, hosszú a várólista, míg sorra kerül és megkapja a neki járó ellátást. A várakozási idő ma már magán úton is hosszú, egyrészt a szakemberhiány, másrészt az eltérő fejlődésű gyermekek számának rohamszerű növekedése okán, de viszonylag hamarabb lehet ezen az úton segítséghez jutni. 2024-re önkormányzati együttműködéssel sikerül a településre „behozni” két mozgásfejlesztő szakembert, akik helyben biztosítanak lehetőséget mozgásfejlesztésre, piaci úton. Gyógypedagógiai végzettséggel rendelkező szakember szolgáltatása helyben nem elérhető.

- b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)*

Településünkön az óvodában és az iskolában sincs állandó gyógypedagógus, iskolapszichológus, pedig mindkét helyszínen erre egyre nagyobb szükség mutatkozik. Az utazó gyógypedagógiai szolgáltatás kapacitásai végesek. Az iskolai- és óvodai szociális munkakör nem kiforrott, a szülők sokszor a lehetőségről sem tudnak.

Az óvodában megbízási szerződéssel egy fő gyógypedagógus heti rendszerességgel foglalkozik a gyermekekkel. Az iskolában szintén. Az SNI-is gyermekek kapcsán előírt fejlesztési órakeretek lefedésre kerülnek, de sajnos nem mindig az előírt szakirányú végzettséggel rendelkező szakember által.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek csoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	n.a.	4	80	1	72	0	0	18
2017	n.a.	4	80	1	74	0	0	19
2018	n.a.	4	80	1	75	0	0	19
2019	n.a.	4	80	1	78	0	0	20
2020	n.a.	4	80	1	76	0	0	19
2021	n.a.	4	80	1	63	0	0	16
2022	n.a.	4	80	1	61	0	0	15
2023	n.a.	4	80	1	n.a.	0	0	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar,

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanuló száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	8	1	15,00	10,00
2017	0	8	1	15,00	7,50
2018	0	8	1	14,88	7,56
2019	0	8	1	14,88	8,40
2020	0	8	1	16,13	9,30
2021	0	8	1	16,50	10,61
2022	0	8	1	16,38	12,21
2023	0	8	1	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	10
2017	13
2018	11

2019	12
2020	9
2021	12
2022	18
2023	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fenti táblázatból sajnos látszik, hogy a 8. évfolyamot helyben befejezők száma évről-évre csökken. A tanulmányokat első osztályban jóval többen kezdik meg, de a szomszédos településeken, városokban működő 4-6-8 osztályos gimnáziumok elszívják a legtöbb jó/jobb képességű gyermeket.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Önkormányzatunk felé nem érkezett jelzés a fent nevezett sérelmekről.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Egy nevelés, egy oktatási intézmény működik a településen, a kérdés nem releváns.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

A Család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint a védőnő koordinálásával megvalósuló gyakori ruha-, élelmiszer- és egyéb adományok osztása, mint hátránykompenzáló és a rászorulókat előnyben részesítő természetbeni juttatás nagyban hozzájárul a „juttatásban” részesülők helyzetének, komfortérzetének javításához.

Hasonló előnyben részesítést alkalmaz önkormányzatunk a minden évben pályázati keretből beszerzett szociális célú tűzifa támogatás kiosztásakor, hiszen szociális rendeletben került szabályozásra, hogy a meghatározott szempontokból hátrányos helyzetű ügyfeleket/kérelmezőket a kérelmek elbírálásakor előnyben részesíteni.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	11
2017	n.a.	n.a.	n.a.	12
2018	n.a.	n.a.	n.a.	8
2019	n.a.	n.a.	n.a.	7
2020	n.a.	n.a.	n.a.	2
2021	n.a.	n.a.	n.a.	2
2022	n.a.	n.a.	n.a.	2
2023	n.a.	n.a.	n.a.	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Korai munkatapasztalat és munkajövedelemszerzés lehetőségének megteremtésére a helyi fiatalok esetében szükség és igény mutatkozik.	Nyári diákmunka program folytatása.
Minden állampolgár jelzőrendszeri tag, de ezzel tisztában van a Mindenki? Nem! A veszélyeztetettség megelőzéséhez, megszüntetéséhez szükség van arra, hogy a Mindenki tudja, hogy mit jelent a fogalom, mikor-kinek-hogyan kell jeleznie! Erre a jelenlegi háborús veszélyhelyzet gazdaságra és piacra gyakorolt hatásai és annak következményeként a családok tekintetében várható nehézségek, és azok szintén lehetséges következményei miatt fontos a figyelmet felhívni.	Jelzőrendszeri tagok együttműködésének elősegítése.
Az eltérő fejlődésű és vagy sajátos nevelésű igényű gyerek fogadása megtörténik az intézményekben, de az intézmények a befogadás feltételeinek, a gyermek speciális szükségleteinek kielégítésre nem állnak készen se humán, se meglévő eszközök és fizikai környezet szinten sem. Az intézményekben nincs speciális végzettséggel alkalmazott gyógy- és/vagy fejlesztőpedagógus, az utazó gyógypedagógia szolgálat kapacitás hiányában egyáltalán nem vagy nem az előírt órakeretben tudja fejleszteni a gyermekeket.	Inkluzív integráció feltételeinek biztosítása az óvodában és iskolában.
A gyermekek felügyeletének és a szabadidejük értékes eltöltésének biztosítása a nyári szünidő teljes idejére túlzott terhet ró minden dolgozó családra, különösen igaz ez azokra a családokra, akik nehezebb anyagi körülmények között élnek és/vagy nagyszülői segítségük nincs, esetleg egyedülállóként nevelik gyermeküket. A probléma generális, hiszen a gyerekekre a "kallódás" negatív hatással lehet.	Szünidei programok szervezése: ingyenesen vagy a család részéről alacsony anyagi hozzájárulást igénylő szervezett tematikus nyári táborok, napközis programok repertoárjának bővítése.
Egyre több gyermek szenved tanulási, magatartási problémától, melynek fő oka az idegrendszer éretlensége.	Mozgásfejlesztő program: a központi idegrendszer érési folyamata és a mozgásfejlődés szoros egységben biztosítja az értelem fejlődését és a mozgás fejlesztésével hatni tudunk az idegrendszer fejlődésére, az iskolai kudarcok nagy része megelőzhető egy jól kidolgozott, szakmailag megalapozott óvodai mozgásfejlesztő programmal.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Magyarország Alaptörvényének XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék a polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében. Hosszú évszázadokig a nőknek megvoltak a hagyományos szerepeik, háztartást vezettek, gyermeket neveltek. Az 1900-as években fordulat következett, a nők nagyobb számban jelentek meg a munkaerőpiacon, ma pedig már természetes, hogy a nő dolgozik.

Nőnek lenni jelenti az anyaságot, a karriert, az önmegvalósítást, a házasságot, a családot.

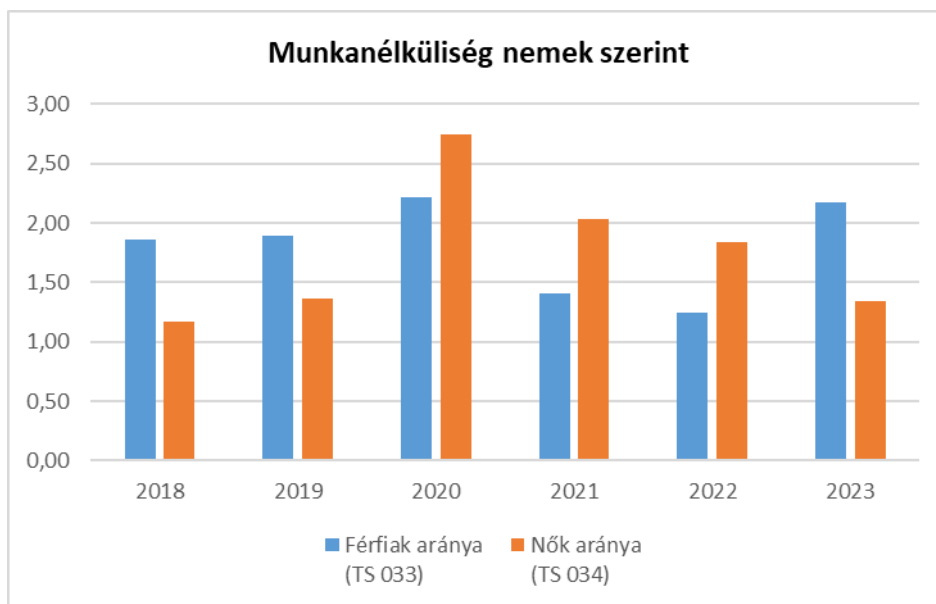
Az EU-ban a részmunkaidős foglalkoztatás népszerű a nők körében, míg Magyarországon ez a foglalkoztatási forma sajnos még nem annyira elfogadott. Ennek következményeként sajnos sok tanuló, anya és idős nő esik el a munka lehetőségétől.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Az álláskereső arányát mutató alábbi táblázatból és diagramokból látszik, hogy a 15-64 éves lakosság körében nyilvántartott álláskereső száma a 2020-as év kivételével minden évben közel azonos.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2018	1,86	1,17	1,52%
2019	1,89	1,36	1,63%
2020	2,22	2,74	2,48%
2021	1,41	2,03	1,72%
2022	1,24	1,84	1,54%
2023	2,17	1,34	1,76%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

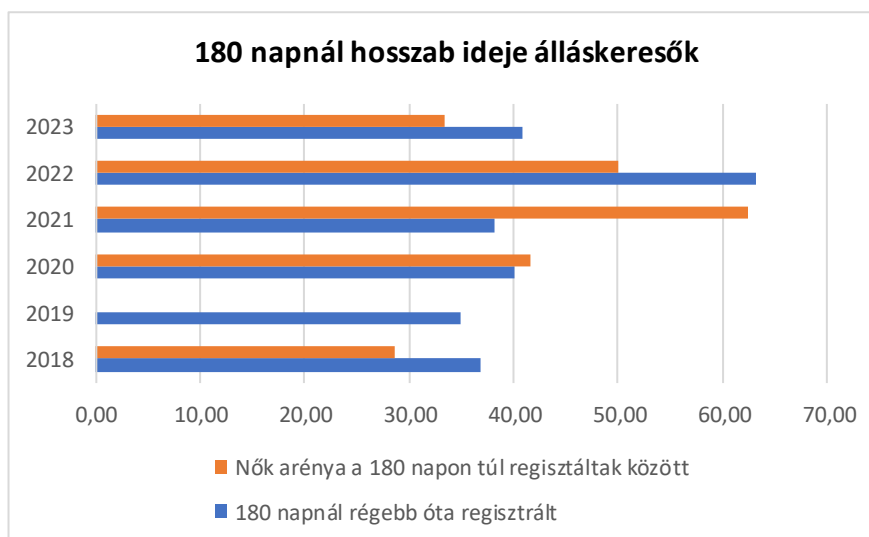

A 180 napnál hosszabb ideje munka nélkül lévők számát tekintve megállapítható, hogy míg a nők aránya korábban nőtt a tartós munkanélküliek körében is, addig 2023-ban számuk pozitív irányba változott.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2018	36,84	28,57
2019	35	0
2020	40	41,67
2021	38,1	62,5
2022	63,16	50
2023	40,91	33,33

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A nők részvételéről a foglalkoztatást segítő és képzési programokban nincs adatunk.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony, nem piacképes iskolai végzettség minden esetben megnehezíti a munkaerő-piaci elhelyezkedést. A probléma hatványozottan érzékelhető az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező nők esetében, akiknek helyzetét az anyaság és a szereppel kapcsolatos negatív munkáltatói sztereotípiák is nehezítik. Anyukák esetében a munkába állás lehetőségeit tovább korlátozza a munkaidő. Több műszakos munkarend, korai kezdés az édesanyák esetében általában nem vállalható a gyermekek óvodába és/vagy iskolába hordása okán. Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők számára elsősorban a környékbeli gyárak, üzemek kínálnak elhelyezkedésre lehetőséget, ahol a munkarend leggyakrabban többműszakos, a kezdés korai. Ilyen esetekben anya és apa általában váltott munkarendben dolgozik, egymással csak alig találkoznak, a gyerek hol anyával, hol apával van.

Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségeit segíthetik a Foglalkoztatási Osztály helyileg illetékes szerve által biztosított képzések, munkaerő-piaci szolgáltatások. Önkormányzatunk az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező regisztrált álláskereső részére közfoglalkoztatás keretében tud foglalkoztatást biztosítani. A női munkakörök ezen a területen elsősorban takarítói munkát jelentenek. Helyi szinten álláskereső tanácsadás típusú szolgáltatásokkal – tájékoztatás, önéletrajz készítés, stb. - áll rendelkezésre az önkormányzat részéről a szociális ügyintéző a segítséget kérő ügyfelek részére. A Farkas János Művelődési Házban működő e-Magyarország Pont-ban internetes álláskeresőkhöz kapnak segítséget az ügyfelek.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Magyarországon a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. § (1) bekezdése értelmében a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő

bánásmód követelményét meg kell tartani. Ennek részletszabályait az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség biztosításáról szóló 2003. évi CXXV.tv tartalmazza.

A törvényi szabályozás ellenére a magyarországi női és férfi bér közötti bérkülönbség mégis létezik. A jelenség összetett, magyarázó tényezői lehetnek, hogy hazánkban a női vezetők aránya alacsony, a női fizetetlen munkavégzés aránya a férfiakénál magasabb, a nőknél gyakoribb a karrier megszakítása vagy feladása. Háttérben állhat az is, hogy a valóságban létezik a munkaerő-piaci szegregáció és a fizetési diszkrimináció is.

Többszörösen hátrányos helyzetben vannak a gyermekvállalást követően munkába állni szándékozó nők és lehetőségeiket tekintve még inkább kedvezőtlenebb helyzetben vannak a sokgyermekes édesanyák, illetve a gyermeküket egyedül nevelő édesanyák a munkaerő-piacon. Az anyaság mellett az alacsony iskolai végzettség, a kor, a nemzetiség, a rossz szociális helyzetből adódó kedvezőtlen érdekérvényesítési lehetőségek, az anyagi és lakhatási problémák is nehezítheti a munkaerő-piacról kiesett nők munkába állását. Az említett tényezők együttes fennállása esetén már egy jól megtervezett munkavállalói készség/képesség fejlesztő képzés sem biztos, hogy megfelelő segítség a probléma megoldására. Ebben az esetben már feltétlenül a munkavállalói készségek/képességek hiánya áll a munkába állási kísérletek kudarca mögött, hanem egyéb munkavállalást akadályozó tényezők is, melyeket először el kell hárítani.

Leányvár önkormányzatának a foglalkoztatás területén történt hátrányos megkülönböztetésről helyi lakos vonatkozásában nincs tudomása, ugyanakkor amennyiben ilyen panasszal keresik meg hivatalunkat, felkészültek vagyunk az információnyújtásra és a panaszost segítjük az illetékes hatósággal való kapcsolatfelvételben és a panasz bejelentésében, jogainak érvényesítésében.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Leányváron az önkormányzati fenntartású 80 férőhelyes Cseresznyefa Óvoda biztosítja az óvodás korú gyermekek napközbeni ellátását. Az óvoda nyitva tartása (6.30-tól 16.30-ig) nagyjából lefedi a fő munkaidőt, segítve ezzel a szülők, első soron a nők munkavállalását, ugyanakkor akinek a munkavégzési helye távolabb esik, már nehezkese, vagy csak segítséggel tudja megoldani a gyermek óvodából való délutáni elhozatalát.

Az 1997. évi XXXI. Gyvt. törvény 94. § (3a) bekezdése szerint, ha a bölcsődei ellátásra az adott településen legalább öt gyermek tekintetében igény jelentkezik, vagy a település 3 év alatti lakosainak száma meghaladja a 40 főt, a települési önkormányzat köteles gondoskodni a gyermekek bölcsődei ellátásáról önállóan, társulásban vagy ellátási szerződés útján. Leányváron a az elmúlt évek adatai alapján mindig több mint 40 három év alatti gyermek volt. A bölcsődei ellátást jelenleg a Tündérváros Egyesület fenntartásában működő Tündérváros Családi Bölcsőde biztosítja az önkormányzattal kötött feladat ellátási szerződés alapján, 7 férőhely erejéig. Az Önkormányzat hozzájárul a bölcsődei térítési díj fizetéséhez a Szolgáltatónál bölcsődei ellátásban lévő gyermek után, amennyiben az alábbi feltételek teljesülnek:

- a) a gyermek és szülője vagy törvényes képviselője érvényes leányvári lakcímmel rendelkezik és életvitelszerűen Leányváron is él,
- b) a gyermek mindkét szülője vagy törvényes képviselője keresőtevékenységet folytat és ez munkáltatói igazolással bizonyításra kerül, vagy keresőtevékenységet fog folytatni, melyről meglévő vagy leendő munkáltatójának igazolását bemutatja, megjelölve azon az aktív munkába állás kezdő időpontját. Utóbbi esetben az aktív munkába állás igazolt időpontját

megelőző hónap első napjától kerülhet megállapításra a térítési díj hozzájárulásra való jogosultság.

- c) amennyiben a szülő(k) és/vagy gondviselő(k) keresőtevékenységet nem folytatnak, de
- a gyermek megfelelő testi-szellemi fejlődésének biztosítása érdekében védőnő, háziorvos, vagy család- és gyermekjóléti szolgálat javaslata alapján a bölcsődei ellátásra szüksége van, mert azt a szülő(k) és/vagy gondviselő(k) szociális vagy egyéb rendkívüli helyzetüknél fogva maradéktalanul nem tudják biztosítani,
- d) a gyermek a harmadik életévét még nem töltötte be, vagy a gyermek a harmadik évet betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és a gyermek háziorvos ezt igazolja.
- e) gyermek az adott hónapban igazoltan legalább tíz napot bölcsődei ellátásban vesz részt.

Az Önkormányzat által finanszírozott gyermek(ek) után járó havi térítési díj hozzájárulás összege minden évben az önkormányzati költségvetésben kerül megállapításra.

Az, hogy a bölcsődei ellátás a településen jelenleg egy civil szervezettel, egyesülettel való megállapodás keretében biztosított, sajnos nem a legjobb megoldás, az egyesület esetleges megszűnésével számolni kell, erre fel kell készülni, ezért is tűzte ki az önkormányzat célul egy bölcsődei csoport létrehozását és működtetését.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	1	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	1	n.a.	-
2022	1	n.a.	-
2023	1	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2018	0	0	14	14	0	0	0	0
2019	0	0	14	14	0	0	0	0
2020	0	0	14	14	0	0	0	0
2021	0	0	14	14	0	0	0	0
2022	0	0	14	14	0	0	0	0
2023	0	0	14	14	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés támogatása, az anya- és gyermekgondozás többek között a védőnő szakmai munkájának keretében valósul meg, aki a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyákra és gyermekeikre kiemelt figyelmet fordít együttműködve a családsegítővel. A védőnő a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban megkezdi, segítséget nyújt a családi-, szociális juttatások megismerésében és az ezek igényléséhez szükséges nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolákban kerül sor.

Várandós tanácsadás minden hétfőn 8-11 óráig van. A védőnő kismamákkal való kapcsolattartása folyamatos, várandósság alatt otthonukban is látogatja őket.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. törvény és a Büntető törvénykönyv tartalmazza.

A családon belüli erőszakra nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, ld. testi sértés, zaklatás, távoltartás. A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Büntető törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak.

Kapcsolati erőszak terén 2020-tól a helyi jegyző, mint családvédelmi koordinációs szerv működik. A települési önkormányzat jegyzője – családvédelmi koordinációért felelős szervként – a bántalmazottat kérelmére személyesen meghallgatja, tájékoztatást ad a bántalmazottnak:

- a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható intézkedésekről,
- a bántalmazottat megillető jogosultságokról,
- a család és a gyermekek védelmét szolgáló szociális intézményrendszerrel és szolgáltatásokról, valamint arról, hogy a hozzátartozók közötti erőszak miatt helye van-e büntető- vagy szabálysértési eljárás megindításának, továbbá a hamis vád következményeiről.
- az igénybe vehető terápiás kezelésekről és más segítségnyújtási, konfliktuskezelő lehetőségekről, ezek eléréséhez igény szerint segítséget ad.

A bántalmazott kérelmére gondoskodik arról, hogy a bántalmazott jogi, egészségügyi, pszichológiai és mentálhigiénés segítséget kapjon.

A bántalmazót a jegyző külön időpontban hallgatja meg és tájékoztatást ad részére:

- a hozzátartozók közötti erőszak folytatásának következményeiről,
- az igénybe vehető terápiás kezelésekről és más segítségnyújtási, konfliktuskezelő lehetőségekről, ezek eléréséhez igény szerint segítséget ad.

A jegyző a személyes meghallgatáson elhangzottakat jegyzőkönyvbe foglalja és - a bántalmazott akaratának figyelembevételével - megteszi a szükséges intézkedéseket a hozzátartozók közötti erőszak megelőzése vagy megszakítása érdekében. Az eljárásáról és a feltárt tényekről haladéktalanul tájékoztatja a rendőrséget.

A hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. törvény 2. § (1) bekezdésben meghatározott intézmények és személyek kötelesek jelezni a családvédelmi koordinációért felelős szervnek, ha hozzátartozók közötti erőszak veszélyét érzékelik.

A jogszabályban meghatározott intézményeken túl más is tehet jelzést, maga a bántalmazott is. Leányvár településen 2022-ben egy alkalommal érkezett értesítés házastárs távoltartásáról.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

A krízishelyzetbe kerülő anyák Komárom-Esztergom megyében a Magyar Máltai Szeretetszolgálat által működtetett esztergomi Gondviselés Háza Családok Átmeneti Otthonában kérhet és kaphat segítséget. Továbbá a tatabányai Családok Átmeneti Otthonában.

Mindkét intézmény megközelíthető és elérhető távolságban van a krízishelyzetbe került anyák vagy családok számára.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Leányváron a döntéshozatali folyamatokban is képviselik magukat nők. Bár az önkormányzat képviselő testületének csak egy női tagja van, a német nemzetiségi önkormányzat tagjai között a nők vannak többségben. A helyi óvoda és az általános iskola vezetői is nők.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket Leányváron társadalmi problémaként a nőket általánosságban érintő társadalmi problémák érintik. Munkahely tekintetében a településen nincs igazán lehetőség az elhelyezkedésre, a meglévő álláshelyek betöltöttek, a fluktuáció viszonylag alacsony.

A környékben több ipari park is működik, a szomszédos nagyobb városokban – Dorog, Esztergom – viszonylag széles a palettája a betölthető állásoknak.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
<p>A nők, főként a kisgyermekes anyák esetében nehezebb a munkaerő-piacra történő be- és visszakerülés a bölcsődei férőhelyek hiánya miatt. Önkormányzatunk a bölcsődei ellátást jelenleg egy civil szervezettel való megállapodás keretében tudja biztosítani. Az egyesület esetleges megszűnésével számolni kell, erre fel kell készülni, ezért is tűzte ki az önkormányzat célul az óvodabővítéssel egyidejűleg egy bölcsődei csoport létrehozását és működtetését.</p>	<p>Önkormányzati fenntartású bölcsődei férőhelyek kialakítása.</p>
<p>Ép test = ép lélek. Boldog anya = boldog család. Ebből következik, hogy a nők (lányok, anyák, hölgyek) számára több lehetőséget kell biztosítani a helyben végezhető sporttevékenységekre, melynek repertoárja jelenleg nagyon szűkös.</p>	<p>Egészségfejlesztési célú sport programokhoz való hozzáférés javítása.</p>
<p>A gyermekes anyukáknak kevés az olyan tere, ahol ismerkedhetnének az óvoda megkezdése előtt egymással, közösségi életet élhetnének hasonló korú gyermekek szüleivel szervezett keretek közt, megoszthatnák egymással tapasztalatikat. Erre megoldás lehet egy igény szerinti rendszerességgel megszervezett, különböző témákra épülő klub, melynek tagjai bővíthetnek akár a nagybacska gyermekek anyukáival is.</p>	<p>Helyi anyukák számára közös érdeklődésen alapuló klub szervezése a szabadidő hasznos eltöltésének, a lelki feltöltődés lehetőségének biztosítása érdekében, egészségfejlesztési programokkal tarkítva (pl.: előadások különféle gyakori női betegségek témában, fejlődési eltéréseket érintő témák).</p>

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben külön nevesíti és tiltja az életkor alapú diszkriminációt. Az Országgyűlés a 81/2009.(X.2.) OGY határozatával elfogadta az Idősügyi Nemzeti Stratégiát 2009-2034-ig terjedő időszakra. Az Idősügyi Nemzeti Stratégia meghatározza a fejlesztendő területeket, a benne foglaltak komplex gyakorlati végrehajtásának megvalósítását. A Stratégia célja hosszú távon biztosítani, hogy időben és megfelelő módon tudjunk felkészülni az idősödésre, hogy az idősök minél tovább tudjanak aktívak és függetlenek maradni.

Az időskorúakat az egyes társadalmak egymástól különbözően definiálják. Sokszor a nyugdíjkorhatárt tekintik mérvadónak, amely országonként eltérő. A nők nyugdíjkorhatára rendre alacsonyabb, ami újabb definíciós nehézségeket okoz.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

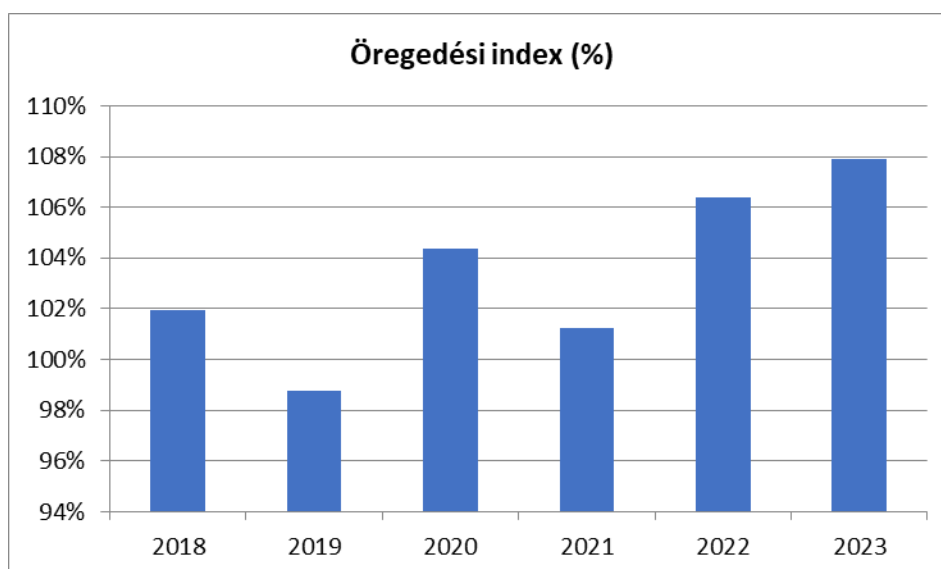
Leányvár vonatkozásában az öregedési index, amely a 14 éves és ennél fiatalabb népességre jutó idősök (65 évesek és annál idősebbek) arányát mutatja, 2023-ban 107,91% volt, ami az elmúlt 6 év legkedvezőtlenebb mutatószáma, azt jelenti, hogy 100 gyermekkorúra 108 idős jut.

Az arányszámot vizsgálva egyrészt megállapíthatjuk, hogy a születéstől számított élettartamkilitás egyre kedvezőbb, bár ahogy ezt a már korábban vizsgált adatokból is láttuk, a férfiak korábban halnak, mint a nők.

Másrészt megállapíthatjuk azt is, hogy sajnos a születések száma nem elegendő, így az idősebb és a fiatalabb generációk egymáshoz viszonyított aránya egyre jobban eltér az idősök javára. A változás eredményeként a gazdaságilag aktív korú népesség terheinek növekedése elkerülhetetlen.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	313	307	101,95%
2019	322	326	98,77%
2020	333	319	104,39%
2021	332	328	101,22%
2022	334	314	106,37%
2023	341	316	107,91%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Magyarországon a férfiak és a nők öregségi nyugdíjkorhatár egységes lett, viszont a nők számolhatnak a 40 éves korengedménnyel.

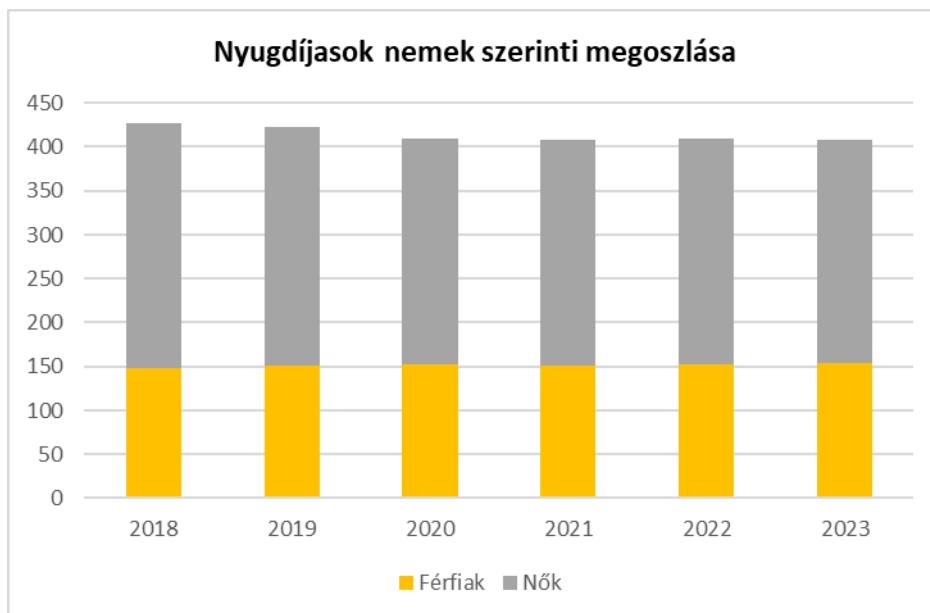
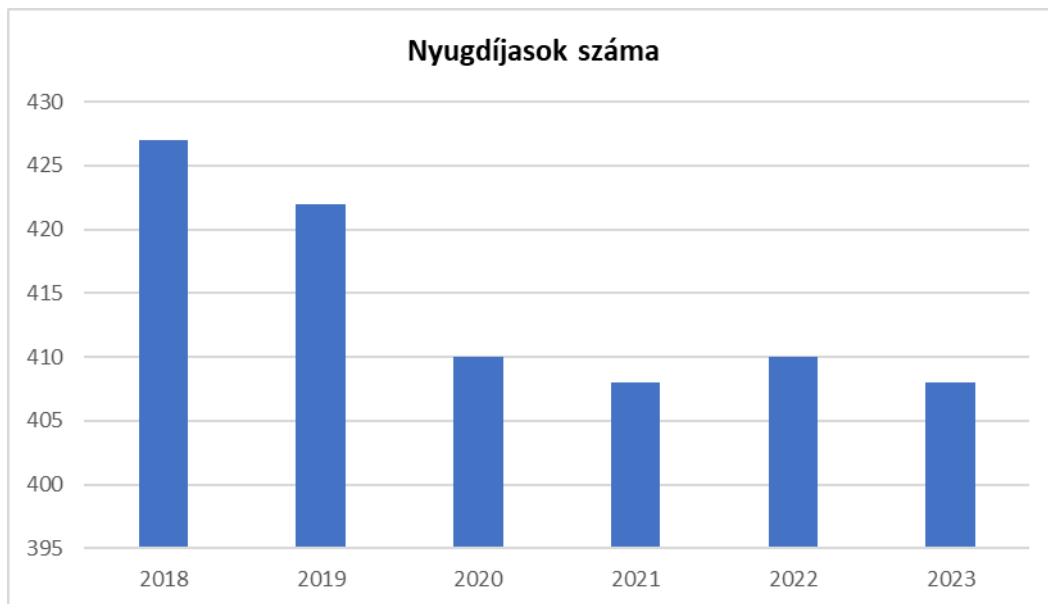
A nyugdíjazás alapvető változásokat hoz az egyén és családja életébe. Csökken a havi jövedelem, kezdenek leépülni a munkahelyi, baráti kapcsolatok és ez mentális problémákhoz is vezethet. Az öregségi vagy az özvegyégi nyugdíj, a házastárs halála után egyre kevésbé elegendő a létfenntartáshoz, mely időskori szegénységhez is vezethet.

A nyugdíjas nők helyzete ebben az esetben még nehezebb, hiszen közöttük nagyobb azoknak az aránya, akik háztartásbeliként nem rendelkeztek jövedelemmel, ezért a nyugdíjuk összege is jóval alacsonyabb. Leányváron a lenti táblázat adatai szerint nagyon sok idős egyedülálló nő él, akik az elszegényesedés szempontjából fokozottan veszélyeztetettek.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2018	148	279	427
2019	151	271	422
2020	153	257	410
2021	151	257	408
2022	152	258	410
2023	154	254	408

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2018	4	0	125	246	0	5	0
2019	3	0	130	241	0	2	0
2020	4	0	131	229	0	2	0
2021	4	0	132	230	0	2	0
2022	4	0	132	230	2	2	0
2023	3	0	131	229	3	3	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Évről évre gyakoribbá válik a munkavállalás nyugdíjasként, hiszen sokaknak az alacsony összegű nyugdíjuk miatt fontos, hogy minél tovább aktívak maradjanak. Mivel társadalmunk elöregedő, egyre nagyobb szükség is lesz a jövőben a nyugdíjas korban lévő munkavállalókra. Napjainkban azonban még nem teljesen beolajozott folyamat hazánkban az idősek foglalkoztatása. Sokszor a korábbi munkaadók által kínált új feltételek nem kimondottan előnyösek, az álláskeresés pedig gyakran nem egyszerű. Erre esély a munkaerő-piacon akkor nagyobb, ha szaktudással, tapasztalattal rendelkeznek, bár a gyakorlat azt mutatja, hogy egyre szívesebben foglalkoztatnak vissza a munkáltatók nyugdíjban lévőket. A táblázatból jól látszik, hogy a regisztrált munkanélküliek száma csökkent, az 55 év feletti munka nélkül lévők száma és aránya azonban nőtt.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	19	20	30	21	19	22
41-45 év (TS 042)	Fő	1	3	3	2	1	2
	%	5,26%	15,00%	10,00%	9,52%	5,26%	9,09%
46-50 év (TS 043)	Fő	1	3	0	4	3	3
	%	5,26%	15,00%	0,00%	19,05%	15,79%	13,64%
51-55 év (TS 044)	Fő	2	2	3	1	2	0
	%	10,53%	10,00%	10,00%	4,76%	10,53%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	0	3	5	3	6	2
	%	0,00%	15,00%	16,67%	14,29%	31,58%	9,09%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	4	5	6	3	3	6
	%	21,05%	25,00%	20,00%	14,29%	15,79%	27,27%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Leányváron számítástechnikai ismeretek elsajátítására biztosítunk lehetőséget a helyi idősek számára a Farkas János Művelődési Ház E-Magyarország szolgáltatása keretében. Az „ismerkedés a számítógéppel és az okos eszközökkel” című képzésre 2019-ben 17 fő jelentkezett és vett részt. A képzés során a számítógép alap szintű használatát sajátítják el a résztvevők, megtanulnak word-ben szerkeszteni, emailt küldeni és megismerkednek a facebook közösségi oldal használatával, ahol így lehetőségük nyílik régi ismerősök felkutatására, a velük és távol élő családtagokkal való kapcsolattartásra.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Az életkor miatti hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatásban a legszembetűnőbb. A munkahelyi diszkrimináció elsősorban az ún. „fiatal időseket” érinti. Jellemzően az idősebb munkakereső sokkal hosszabb ideig marad tartósan munkanélküli. Hazánkban 50 év felett kevés az esély arra, hogy valaki pályázat útján elnyerjen egy állást, így marad a kapcsolati tőke vagy a munkanélküliség. Ezáltal az idősebb munkavállalók többsége több évtizedes munkaviszony után ugyanolyan körülmények között kénytelenek befejezni pályafutásukat, mint a pályakezdők:

bizonytalan státuszban, létbizonytalanságban, minimálbér kategóriában, munkanélküliségben és vagy szociális segélyből élve.

A fenti táblázatból is látszott, hogy az 55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma minden évben kicsit magasabb, számuk 2019-től pedig jelentősen megnőtt a korábbi években mutatkozó adatokhoz képest.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Leányvár Község Önkormányzata a szociális alapszolgáltatások megszervezésével segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásához, valamint egészségi-, mentális állapotukból vagy más okból származó problémák megoldásában. A szociális alapszolgáltatások közül településünkön biztosított az étkeztetés és a házi segítségnyújtás. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás sajnos nem biztosított helyben, pedig az egyedül élő idősek magas létszáma miatt, továbbá a környező idős otthonokba való bekerüléshez szükséges hosszú várakozási idő miatt erre a családjuktól távol élő időseknek nagy szüksége lenne. A gondosóra program erre a problémára sok érintettnek nyújt megoldást.

Az egészségügyi alapellátáshoz való hozzáférés biztosított az idősebb korosztály számára is helyben. A településen működik háziorvosi ellátás.

Leányváron a házi segítségnyújtásban részesülők száma átlagosan 4-6 fő, ami viszonylag alacsony, ugyanakkor mivel a feladat egy fő gondozó látja el, sokkal több ellátottat sajnos már nem is bírna el a rendszer.

A szociális étkeztetésben részesülők száma 30 fő körül mozog éves szinten. Ők házhozzállítással, ételhordóban kapják minden nap az egyszeri meleg ebédet.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő idős korúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő idős korúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2018	313	0	4	27
2019	322	0	4	30
2020	333	0	5	29
2021	332	0	4	29
2022	334	0	4	30
2023	341	0	6	30

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Leányváron a Farkas János Művelődési Ház fogja össze a közművelődési feladatokat, programok szervezését, melyek az idősek számára is lehetőséget biztosítanak a közösségi élethez való kapcsolódáshoz. A covid miatt elmaradt idősek napi rendezvény 2021-től újra megtartásra került. A rendezvény minden évben teltházas (közel 200 fő).

Az idősek körében - főleg a 65 év feletti nők körében - sokan élnek már egyedül, az elmagányosodás veszélye esetükben fokozott, ezért ennek megelőzése érdekében szükség van az idősek körében a közösségi életben való részvétel lehetőségének megteremtésére. Ezekből a lehetőségeknek a tárháza kissé szűkös, így mindenképpen bővíteni szükséges az igények szerint.

c) idősek informatikai jártassága;

A Leányváron is működő e-Magyarország Pont számos olyan lehetőséget biztosít minden betérő – fiataloknak és időseknek egyaránt - számára, melyek az információs társadalomban való boldoguláshoz manapság már elengedhetetlenek:

- internet- és számítógép, illetve különböző irodai eszközök (szkenner, fénymásoló, fax, nyomtató) használata,
- különböző elektronikus szolgáltatások és tartalmak használata.

d) a generációk közötti programok.

A Leányváron megrendezésre kerülő önkormányzati programok általában széles generációt céloznak. A minden évben megrendezésre kerülő idős napon óvodás és iskolás csoportok lépnek színpadra és köszöntik fel az időseket. A falunapokon szintén kicsik és nagyon együtt táncolnak, zenélnek és énekelnek, a népzene és a néptáncosok hagyományőrző viselete pedig vonzza az idősebb generációt is a részvételre.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok hiányoznak községünk életéből. Nincs sajnos helyben idős klub, ami összefogná az időseket, lehetőséget biztosítani részükre a szabadidő hasznos eltöltésére, a közösségi élet gyakorlására, az elmagányosodás megelőzésére.

A Leányvári Német Nemzetiségi Egyesület keretei között működő énekkar tagjai között sok a nyugdíjas helyi lakos. Ez a kör egy lehetőség az énekelni szerető, kikapcsolódni vágyó helyi idősnek a közösséghez való élmény megéléséhez, a feltöltődésre.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Idősek gyakran válnak bűncselekmények áldozataivá, sérelmükre egyre nagyobb számban követnek el trükkös lopásokat.	Bűnmegelőzés, áldozattá válás megelőzése az idősek körében: Idősek áldozattá válásának megelőzése a rendőrség közreműködésével történő tájékoztatás és figyelemfelhívás útján.
Az idősek körében - főleg a 65 év feletti nők körében - sokan élnek már egyedül, az elmagányosodás veszélye esetükben fokozott, ezért ennek megelőzése érdekében szükség van az idősek körében a közösségi életben való részvétel lehetőségének megteremtésére.	Szenior közösségfejlesztés: Az idősek körében - főleg a 65 év feletti nők körében - sokan élnek már egyedül, az elmagányosodás veszélye esetükben fokozott, ezért ennek megelőzése érdekében szükség van az idősek körében a közösségi életben való részvétel lehetőségének megteremtésére.
Leányváron az idős korosztály körében sok az egyedül élő, támogatásuk életkorukból és egészségügyi állapotukból eredő problémáikból adódóan szükséges. A házi segítségnyújtás szolgáltatás keretében nem minden probléma vagy nehézség megoldásában tud a gondozó segíteni.	Segítő kezek az Idősek Otthoni Biztonságáért program kidolgozása és megvalósítása Leányváron: A projekt célja a 80. életévüket betöltött családi segítség nélkül maradt helyi lakosok segítése önálló életvitelük megőrzésében, támogatásuk életkorukból és egészségügyi állapotukból eredő nehézségeik megoldásában, elmagányosodásuk megakadályozásában, önkéntesek bevonásával szervezett helyi segítői közösség útján (a tevékenység nem a házi segítségnyújtó szolgáltatást hivatott helyettesíteni).

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény értelmében a fogyatékos emberek a társadalom egyenlő méltóságú, egyenrangú tagjai, akik a mindenkit megillető jogokkal és lehetőségekkel csak jelentős nehézségek árán vagy egyáltalán nem képesek élni.

A törvény 4. § a) pontja alapján, fogyatékos személy az a személy, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással - illetve ezek bármilyen halmozódásával - él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja.

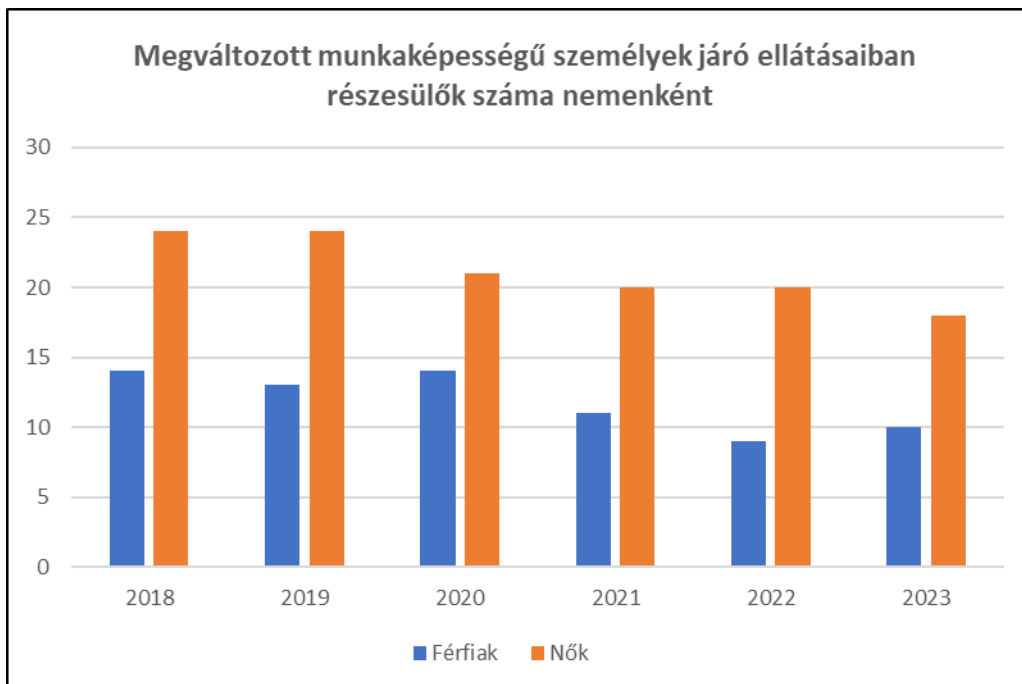
7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató akkreditált munkáltatókat és a fejlesztő foglalkoztatást végző foglalkoztatókat a központi költségvetés - jogszabályban meghatározottak szerint - támogatásban részesíti.

Leányváron a megváltozott munkaképességű személyek száma évről-évre csökken. Összlétszámukat tekintve a nők vannak többségben a közöttük.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2018	14	24	38
2019	13	24	37
2020	14	21	35
2021	11	20	31
2022	9	20	29
2023	10	18	28

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Településünkön nincs megváltozott munkaképességű, vagy fogyatékossgal élő emberek nappali ellátását biztosító intézmény.

**7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő
fogyatékkal élők száma**

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Településünkön nincs megváltozott munkaképességű, vagy fogyatékossgal élő emberek foglalkoztatására alkalmas munkahely. Esztergomban a Relabor Kft. kis létszámban foglalkoztatja a megváltozott munkaképességű, aktív korú munkavállalókat.

Munkavállalást segítő lehetőségről nincs tudomásunk.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A munkáltató a fogyatékos személy munkához jutásának elősegítése érdekében - a felvételi eljárás során - köteles biztosítani az egyenlő eséllyel hozzáférhető környezetet.

Fogyatékossgal élők hátrányos megkülönböztetéséről a foglalkoztatás területén nincs tudomásunk.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását.

Leányváron a Farkas János Művelődési Házba akadálymentesen látogatható. Az intézmény emeletén lévő könyvtárába a fel-le jutás egy kerekesszékes számára mobil lift használatával megoldható. Az épületben van mozgássérültek számára is használható mosdó.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek egészségi állapotából adódó hátrányok és többletkiadások leküzdéséhez, az alábbi támogatások vehető igénybe:

- magasabb összegű családi pótlék
- fogyatékosági támogatás
- vakok személyi járadéka
- rokkantsági járadék
- közgyógyellátás

Az önkormányzat korábban külön helyi ellátást célzottan fogyatékkal élők részére nem hozott létre, erre a célra is a rendkívüli települési támogatás formájában biztosított pénzübeli vagy természetbeni támogatást. A jövőben cél az eltérő fejlődésű/sajátos nevelési igényű gyermeket nevelő családok komplex támogatási programjának kidolgozása.

A program abból indul ki, hogy minden gyermek egy csoda. Ha ajtót nyitunk előttük, esélyt adunk nekik, hogy kibontakoztassák a személyiségüket, a tehetségüket. Az eltérő fejlődésű/sajátos nevelési igényű gyermekek esetében egy-egy ajtó néha kulcsra zárt és ha a kulcs (=felismerés, elfogadás, tenni akarás, megfelelő információ és ismeret, megfelelő ellátórendszer, anyagi forrás) nem áll rendelkezésre és nem kerül elő, az ajtó zárva marad, ezzel az esély elvész.

A csoda programmal a kulcs megszerzéséhez szeretnénk segítséget biztosítani az eltérő fejlődésű/sni-is gyermeket nevelő családok részére.

Segítségnyújtás formái: szülők tájékoztatása, szülői csoportok létrehozásának támogatása, érzékenyítő és edukációs programok/előadások szervezése, szükséges fejlesztések anyagi támogatása új támogatási forma bevezetésével.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A településen korai fejlesztésre, rehabilitációs foglalkozás igénybevételére nincs lehetőség és sajnos a környéken is csak piaci formában, súlyos pénzekért lehet találni megfelelő szakembert.

Az ellátórendszerben ezen szakemberek nem megfelelő számban vannak jelen, ha valakinek nincs anyagi lehetősége magán úton biztosítani a speciális fejlesztést gyermeke, családtagja számára, hosszú a várólista, míg sorra kerül és megkapja a neki járó ellátást. A várakozási idő ma már magán úton is hosszú, egyrészt a szakemberhiány, másrészt az eltérő fejlődésű gyermekek számának rohamszerű növekedése okán, de még viszonylag hamarabb lehet ezen az úton segítséghez jutni.

2024-re önkormányzati együttműködéssel sikerül a településre „behozni” két mozgásfejlesztő szakembert, akik helyben biztosítanak lehetőséget mozgásfejlesztésre, piaci úton. Gyógypedagógiai végzettséggel rendelkező szakember szolgáltatása helyben nem elérhető.

Fogyatékoság okán az egészségügyben se környékünkön, se máshol nem tapasztalható bármi féle előnyben részesítés. A szolgáltatáshoz való hozzáférés esélyegyenlőségének biztosítása általában a fizikai akadálymentesítéssel kerül kipipálásra.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Az akadálymentesítés célja, hogy a fogyatékkal élő embertársaink számára lehetővé tegye a szabad mozgást, tájékozódást egy adott épület használatakor.

A középületeink egy része az épített környezet szempontjából akadálymentesített, de a teljes akadálymentesítés - információs és kommunikációs akadálymentesítés - nem megoldott.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A hatályos jogszabályoknak megfelelően az új beruházások és felújítások akadálymentesített környezet biztosításával történnek. A Farkas János Művelődési Ház szolgál helyszínéül Leányváron a rendezvényeknek, programoknak. Az intézmény épülete fizikailag akadálymentesített.

Az óvoda épületének fizikai akadálymentesítésére a 2025-ben zárult eu-s finanszírozású TOP-os infrastrukturális fejlesztést célzó projekt megvalósítása által szintén megvalósult.

A polgármesteri hivatal épülete sajnos jelenleg nem teszi lehetővé az akadálymentes megközelítést egy mozgássérült kerek-székes személy számára.

Összességében megállapítható, hogy a középületek és közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása jelenleg gyerekcipőben jár településünkön.

A helyi speciális figyelmet igénylő tanulók, gyermek részére a gyógypedagógiai tanácsadást, a logopédiai ellátást és a gyógytestnevelést a Komárom-Esztergom Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Dorogi Tanintézménye biztosítja. A nevelési tanácsadás szolgáltatás keretében az intézmény beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek problémáinak feltárását, szakvéleményezését, rehabilitációs célú foglalkoztatását, valamint iskolakezdéshez szükséges szakvélemény készítését végzi.

A szakszolgálat ellátási területéhez tartozik 9 település, vagyis a szolgáltatásokra való szükség és igény nincs egymással párhuzamban. A szakemberek az alacsony számukból adódóan vagy egyáltalán nem, vagy nem megfelelő órakeretben (=előírt fejlesztési órakeret) vagy csak hosszú várakozási időt követően tudják vizsgálni/ellátni/fejlesztetni a gyerekeket, akiknek erre szükségük lenne.

Leányváron az önkormányzat fenntartásában működő óvoda alaptevékenységei közé tartozik a sajátos nevelésű igényű gyermekek nevelése és az ezzel kapcsolatos szakmai feladatok ellátása is. A helyi általános iskolába jelenleg több diagnózissal érintett gyermek jár, akiknek fejlesztése a 2022/2023-as tanév végéig az utazó gyógypedagógiai szolgálat szakembere által került biztosításra, a 2024/2025-ös tanévtől az intézmény egyéb módon alkalmaz gyógypedagógust a szükséges óraszámban. Szakiránynak megfelelő gyógypedagógust lehetetlen alkalmazni. 2022 szeptemberétől 1 fő pedagógiai asszisztens vesz részt az iskola napi munkájában, sajnos csak félállásban. Jogszabály értelmében az alkalmazható pedagógiai asszisztensek száma és órakerete nem a szükség alapján kerül meghatározásra, vagyis a jogszabály nem az SNI gyermekek létszámára és a részükre kiadott szakvéleményben leírtakra épül, hanem az iskola teljes létszáma határozza meg.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Leányváron nincs fogyatékossgal élő személyt alkalmazó munkahely.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Közösségi tereink részben akadálymentesen megközelíthetőek.

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Településünkön nincs a fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatás.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Jelenleg nincs ilyen programunk. A korábban részletezett csoda programmal kívánjuk a fogyatékossgal élő gyermekeket és családjaikat támogatni, előnyben részesíteni.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Az önkormányzati fenntartásban működő Leányvári Cseresznyefa Óvoda alapvető célja, hogy elősegítse a gyerekek sokoldalú harmonikus fejlődését, a személyiség kibontakoztatását az életkori- és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével. Az óvoda alaptevékenységei között szerepel a sajátos nevelésű igényű gyermekek nevelése és az ezzel kapcsolatos szakmai feladatok ellátása is. Az intézménybe a 2022-es nevelési év végéig 1 fő autizmus spektrum zavarral érintett gyermek járt, akinek a sajátos nevelési igényének megfelelő végzettségű szakember (gyógypedagógus, konduktor) nem állt az óvoda alkalmazásában. A minőségi autizmus specifikus nevelés feltételei így az óvoda tekintetében nem álltak fenn, mindaddig, míg ezen hiányosság orvoslása céljából 2020 szeptemberében az óvoda pályázatot nyújtott be az „Autizmus-specifikus nevelés és oktatás támogatása 2020” című pályázati felhívásra, hogy annak megvalósításának eredményeként képessé váljon az előzőekben említett nevelés feltételeinek biztosítására. A pályázat nyert így egy autizmus spektrum zavar területén jártas külső szakértő (mentor) került a projekt keretében alkalmazásra, aki az autizmussal érintett gyermekkel napi kapcsolatban álló, az intézmény által kijelölt óvodapedagógus (mentorált) munkáját segítette. A cél az volt, hogy a mentor és mentorált együttműködésével egy olyan részletes szakmai terv készüljön el, mely valós szükségletekre reagál és a megvalósítása során szerzett tudás által a mentorált képessé válik az elsajátított szakmai tudás gyakorlatban történő alkalmazására. A projekt eredményesen zárult, így újabb pályázat került benyújtásra az óvoda

részéről a folytatásra, sikerrel. Sajnos a felhívás 2022-ben már nem jelent meg, pedig mindkét intézmény (óvoda és iskola) esetében hasznos és fontos lenne az újabb pályázati lehetőség.

7.5 A fogyatékkal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Rendkívül fontos, hogy a valamilyen fogyatékkal élő emberek társadalmi kirekesztettségét megelőzzük, esélyegyenlő esélyű hozzáférésüket a különböző szolgáltatásokhoz, az oktatáshoz-neveléshez, a munkaerőpiacra elősegítsük, ezen tevékenyen dolgozzunk, ezt kötelességünknek tartjuk.

Ami fontos feladat helyi szinten, az a szemléletformálás, annak elősegítése érdekében, hogy megismerjük a fogyatékkal élő embertársaink erősségeit és nehézségeit, hogy hogyan tudjuk hatékonyan segíteni őket.

Az érzékenyítő, szemléletformáló foglalkozások szervezését minél korábban, már kisgyermekkorban meg kell kezdeni, az egymásra való odafigyelésre, az empátiára és a megszokottól való eltérés elfogadására való nevelés érdekében.

Ezeknek a programoknak a repertoárját bővíteni szükséges. A fogyatékkal élőkről való információ/tudás szerzése elengedhetetlen alapfeltétele egy befogadó társadalomnak.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Fogyatékkal élőkről helyi adatbázis nem létezik, nem ismertek a fogyatékosági típusok és az ehhez kapcsolódó egyéni nehézségek-szükségletek-igények az érintettek vonatkozásában. Amíg ezekről az adatokról nincs ismeret, a segítségnyújtás sem lehetséges adekvát formában.	Fogyatékkal élők adatbázisának elkészítése: Fogyatékkal élők helyi lakosok felkeresése, egyéni szükségleteik-igényeik-nehézségeik feltérképezése, adatbázis készítése, részükre adekvát segítség/támogatás biztosítása a szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében.
A középületek akadálymentesítése nem mindenhol vagy nem minden fogyatékosági csoport számára biztosított.	Középületek és közszolgáltatások akadálymentesítése: Minden közintézmény és közszolgáltatás legyen elérhető a mozgáskorlátozottak, a vakok és gyengén látók, a siketek és nagyothallók, az értelmileg akadályozottak részére, számukra kényelmesen, biztonságos módon.
Minden gyermek egy csoda. Ha ajtót nyitunk előttük, esélyt adunk nekik, hogy kibontakoztassák a személyiségüket, a tehetségüket. Az eltérő fejlődésű/sajátos nevelési igényű gyermekek esetében egy-egy ajtó néha kulcsra zárt és ha a kulcs (=felismerés, elfogadás, tenni akarás, megfelelő információ és ismeret, megfelelő ellátórendszer, anyagi forrás) nem áll rendelkezésre és nem kerül elő, az ajtó zárva marad, ezzel az esély elvész.	Eltérő fejlődésű/sajátos nevelési igényű gyermeket nevelő családok komplex támogatása - csoda program: A csoda programmal a kulcs megszerzéséhez szeretnénk segítséget biztosítani az eltérő fejlődésű/sni-is gyermeket nevelő családok részére. Segítségnyújtás formái: szülők tájékoztatása, érzékenyítő programok szervezése, szükséges fejlesztések anyagi támogatása új támogatási forma
Érzékenyítő, szemléletformáló foglalkozás szervezése gyerekeknek, az egymásra való odafigyelésre, az empátiára és a megszokottól való eltérés elfogadására nevelés érdekében nagyon fontos. Ezeknek a programoknak a repertoárját bővíteni szükséges.	Esélyórák és élő könyvtár program szervezése („lapozz” bele olyan ember életébe, aki valamilyen fogyatékkal él)

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Sportszertár/öltöző épülete elavult, nem alkalmas a rendeltetésszerű használatra. A sportpálya és környezetének felújítása szintén szükséges lenne, a meglévő eszközpark (focikapu, háló, labdafogó kerítés, ivókút, kosárlabdapalánk, stb.) cserére és bővítésre szorul.	Meglévő sportlétesítmények fejlesztése (sportpálya, sportszertár).
A biztonságos gyalogos közlekedés feltételei hiányosak egyes utcákban, a járdák burkolata töredezett, balesetveszélyes.	Biztonságos gyalogos közlekedés teljes körű biztosítása a település területén.
A településen még van szilárd burkolattal nem fedett útszakasz (Beloianisz utca vége, Templom utca vége, Kápolna utca, Kápolna köz), a felújításra szoruló útszakaszok hossza szintén magas. Van olyan útszakasz is, amelynek szélesítésére és lehajtó sávval való bővítésére lenne szükség a biztonságos és balesetmentes közlekedés biztosítása érdekében (Vasút utca-Bécsi út). A helyi közutak állapotuk alapján szintén rendszeres javításra szorulnak, ideális megoldás lenne a burkolat teljes cseréje.	Szilárd burkolatú utak építése, felújítása, forgalomtechnikai alakítása.
A csapadékvíz-elvezető rendszer változó műszaki állapotú, több helyen nem megfelelő állapotú (hordalékkal telített, beomlott, újra burkolásra szorul stb.)	Csapadékvíz-elvezető rendszer felújítása, rendbetétele.
Leányváron nincs olyan fedett tér, amely biztosítaná a sportolás lehetőséget rossz/hideg idő esetén, a szervezett keretek között zajló sportfoglalkozásoknak jelenleg a művelődési házunk szolgál helyszínül, ami nem erre hivatott, az iskolában pedig tornaterem hiányában a sportfoglalkozások a zsibongóban kerülnek megtartásra.	Sportcsarnok/fedett sportpálya építése.
Leányvárnak még nem készült olyan könyve, ami a helyi értékeket, kultúrát, hagyományokat, történeteket lenne hivatott írásos formában megőrizni a gyermekeink és a jövő generációja részére. Hogy a könyv tartalma a hiteles forrásokra tudjon épülni, az elkészítésére az idő sürget. A generáció, aki körében kutatni lehet és akinek tagjai mesélni tudnak, sajnos eltűnőben van a településen.	Helyi nemzetiségi könyv kiadása.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Leányvári Nagycsaládosok Egyesülete, Leányvári Német Nemzetiségi Kulturális Közhasznú Egyesület, Leányvári Judo SE. Működésüket az előzményekben részleteztük.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Leányváron a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak, a helyi lakosság nagy számban vesz részt a civil szervezetek programjain.

Az önkormányzat minden évben a költségvetési rendeletben meghatározottak szerint támogatja azok rendezvényeit.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A Dorogi Többcélú Kistérségi Társulás keretében zajló együttműködés célirányosan segíti a társadalmi felzárkóztatást. (Lásd: családsegítő)

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nemzetiségi önkormányzatunk nem csak a célcsoportok, hanem a település teljes lakosságának szervez programokat és rendezvényeket. Ezzel biztosítva valamennyi közösségünk, lakóink esélyegyenlőségét.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

Az esélyegyenlőséget a civil szervezetek az általuk megszervezett eseményeken biztosítják. Szervezéskor tekintettel vannak a helyszín jó megközelíthetőségére.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Az esélyegyenlőséget a for-profit szereplők az általuk megszervezett rendezvényeken, eseményeken biztosítják.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

Az adatgyűjtésben, helyzetelemzésben részt vett az önkormányzat polgármestere, dolgozója, óvónő, iskola, gyermekjóléti szolgálat dolgozója. A különböző célcsoportokkal kapcsolatos problémák feltárására koncentrált az adatgyűjtés. Az elfogadott dokumentum bárki számára hozzáférhető lesz, mely alapján az esélyegyenlőségi folyamatokat megismerhetik, biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése is.

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében megbeszélést tartunk a területen dolgozó szakemberek bevonásával.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megismerését és végrehajtását széles körű nyilvánosság biztosításával kívánjuk elérni. A település honlapján és nyomtatott formában az önkormányzat hivatali helyiségében bárki számára elérhető lesz, így lesz biztosított a végrehajtás ellenőrzése.

Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Tartós munkanélküliek önálló elhelyezkedésre irányuló próbálkozásai gyakran sikertelenek.	Tartós álláskereső elhelyezkedésének támogatása egyéni álláskeresői tanácsadással.
	A közmunka program folytatására a munka világtól való teljes elszakadás megakadályozása érdekében szükség van.	Közmunka program folytatása.
	A tanulásra ösztönzés mankója a szegénységből való kiúthoz.	Tanulmányi ösztöndíj program hátrányos helyzetű családok részére.
Gyermekek	Fiataloknak szüksége van a munkatapasztalat megszerzésére, egyúttal jövedelemszerzésre.	Diákmunka program folytatása.
	Jelzőrendszeri feladat ismeretének hiánya az állampolgárok körében.	Jelzőrendszer tagi együttműködésének hatékonysági növelése.
	Inkluzív integráció feltételei nem biztosítottak a köznevelési és közoktatási intézményekben.	Inkluzív nevelés/oktatás feltételeinek javítása.
	Szünidei programok kínálata kevés, a gyerekek felügyeletének megoldása a családok számára nagy nehézség.	Szünidei programok szervezése.
	A magatartási és tanulási problémák az intézményekben egyre gyakoribb jelenség.	Komplex mozgásfejlesztő program kidolgozása, bevezetése az óvodában.
Idősek	Idősek körében egyre gyakoribb az áldozattá válás.	Bűnmegelőzési, áldozattá válás megelőzését szolgáló programok szervezése.
	Településünkön sok a 65 év feletti egyedülálló, esetükben az elmagányosodás kockázata magas.	Szenior közösségfejlesztés (programok, klub, stb. szervezése).
	Településünkön sok idős él, támogatásukra a korukból adódó problémáik okán szükség van.	„SEGÍTŐ KEZEK” az idősek otthoni biztonságáért program kidolgozása
Nők	Nincs önkormányzati fenntartású bölcsőde a településen.	Önkormányzati bölcsődei férőhelyek kialakítása.
	Egészségfejlesztési célú programokon való részvételre nincs sok lehetőség helyben.	Sportprogramok szervezése.

	Nők/anyák részéről szükség/igény mutatkozik klub szerű közösség szervezésére.	Baba-mama/női klub szervezése.
Fogyatékkal élők	Fogyatékkal élőkről nincs adatbázis, így adekvát segítségük nem lehetséges.	Adatbázis készítés.
	Középületek és közszolgáltatások akadálymentesítése csak részlegesen megoldott.	Középületek és közszolgáltatások teljes körű akadálymentesítése.
	A fejlesztő/rehabilitációs szolgáltatásokhoz való hozzáfér sok család számára nehéz.	Csoda program: eltérő fejlődésű gyermekeket nevelő családok komplex támogatási programjának kidolgozása.
	Érzékenyítő/szemléletformáló programok repertoárja szűkös.	Esélyórák, élő könyvtár programok szervezése.
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	Meglévő sportlétesítményeink fejlesztésre szorulnak.	Sportlétesítmények fejlesztése, eszközpark bővítése.
	Járdák burkolata még sok szakaszon töredezett, balesetveszélyes.	Járdák felújítása.
	A településen még van szilárd burkolattal nem fedett útszakasz. Az utak forgalomtechnikai szempontból több helyen fejlesztést igényelnek (Vasút utca-Bécsi út)	Szilárd burkolatú utak építése, felújítása, forgalomtechnikai alakítása.
	Csapadékvíz-elvezető rendszer változó műszaki állapotú.	Csapadék-víz elvezető rendszer felújítása.
	Leányváron nincs sportcsarnok, sportolásra alkalmas fedett tér/tornaterem.	Sportcsarnok/fedett sportpálya építése.
	Leányváron még nem készült olyan könyv, mely a helyi kultúrát, hagyományokat, értékeket lenne hivatott megörökíteni.	Nemzetiségi/helytörténeti könyv kiadása.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Meglévő sportlétesítmények fejlesztése (sportpálya, sportszertár)	Sportszertár/öltöző épülete elavult, nem alkalmas a rendeltetészerű használatra. A sportpálya és környezetének felújítása szintén szükséges lenne, a meglévő eszközpark (focikapu, háló, labdafogó kerítés, ivókút, kosárlabdapalánk, stb.) cserére és bővítésre szorul.	Az egykor sportszertárként és sportöltözőként funkcionáló épület újra rendeltetésének megfelelően kerüljön a közösség használatába. A sportpálya biztosítsa a biztonságos, változatos sportolási lehetőséget a helyi lakosok számára.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030, „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény	pályázatfigyelés, pályázati tervek elkészítése, épület felújítása	polgármester, képviselő testület, műszaki referens	2028. 12. 31. (vasárnap)	felújított épület	pályázati és önkormányzati forrás	folyamatos	---
2	Járdák felújítása	A biztonságos gyalogos közlekedés feltételei hiányosak egyes utcákban, a járdák burkolata töredezett, balesetveszélyes.	Biztonságos gyalogos közlekedés teljes körű biztosítása a település területén	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény	pályázati forrásfigyelés, pályázati tervek készítése, beruházás megvalósítása	polgármester, képviselő testület, műszaki referens	2028. 12. 31. (vasárnap)	újjonnan burkolt járdaszakaszok száma/hossza	pályázati és önkormányzati forrás	folyamatos	---

3	Szilárd burkolatú utak építése, felújítása, forgalomtechnikai alakítása	A településen még van szilárd burkolattal nem fedett útszakasz (Beloianisz utca vége, Templom utca vége, Kápolna utca, Kápolna köz), a felújításra szoruló útszakaszok hossza szintén magas. Van olyan útszakasz is, amelynek szélesítésére és lehajtó sávval való bővítésére lenne szükség a biztonságos és balesetmentes közlekedés biztosítása érdekében (Vasút utca-Bécsi út). A helyi közutak állapotuk alapján szintén rendszeres javításra szorulnak, ideális megoldás lenne a burkolat teljes cseréje.	A település minden utcája legyen szilárd útburkolattal ellátva. Az utak közlekedés szempontjából legyenek biztonságosak, ennek érdekében a szükséges forgalomtechnikai beruházások valósuljanak meg.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény	pályázatfigyelés, tervek előkészítése, beruházás megvalósítása	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	újonnan készült szilárd burkolattal ellátott útszakaszok hossza	önkormányzati önerő, pályázati forrás	folyamatos	---
4	Csapadékvíz-elvezető rendszer felújítása, rendbetétele	A csapadékvíz-elvezető rendszer változó műszaki állapotú, több helyen nem megfelelő állapotú (hordalékkal telített, beomlott, újra burkolásra szoruló stb.)	A település területén a csapadékvíz-elvezető rendszerek műszaki szempontból helyreállításra kerülnek a vízkárok elkerülése érdekében.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény	pályázatok figyelése, közúttal együttműködés, felújítási tervek előkészítése, beruházás megvalósítása	polgármester, képviselő-testület, műszaki referens	2028. 12. 31. (vasárnap)	felújított vizes árkok hossza	pályázati forrás és önkormányzati önerő	folyamatos	---
5	Sportcsarnok/fedett sportpálya építése	Leányváron nincs olyan fedett tér, amely biztosítaná a sportolás lehetőségét rossz/hideg idő esetén, a szervezett keretek között zajló	sportcsarnok/fedett sportlétesítmény építése	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030, Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024), „Legyen	Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, A	sportcsarnok építésének tervezése, forrásfigyelés, pályázás, megvalósítás, működtetés és fenntartás	polgármester, képviselő testület	2028. 12. 31. (vasárnap)	felépült sportcsarnok	pályázati forrás, önkormányzati önerő	folyamatos	

		sportfoglalkozásoknak jelenleg a művelődési házunk szolgál helyszínül, ami nem erre hivatott, az iskolában pedig tornaterem hiányában a sportfoglalkozások a zsidóházban kerülnek megtartásra.		jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény							
6	Helyi nemzetiségi könyv kiadása	Leányvárnak még nem készült olyan könyve, ami a helyi értékeket, kultúrát, hagyományokat, történeteket lenne hivatott írásos formában megőrizni a gyermekeink és a jövő generációja részére. Hogy a könyv tartalma a hiteles forrásokra tudjon épülni, az elkészítésére az idő sürget. A generáció, aki körében kutatni lehet és akinek tagjai mesélni tudnak, sajnos eltűnőben van a településen.	Nyomatott könyv kiadási a helyi kultúráról, értékekről, hagyományokról, szokásokról, történelemről.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXXV. törvény	helyi értékek, hagyományok, történetek összegyűjtése, rendezése, írásba foglalása, könyvbe rögzítése	polgármester, nemzetiségi önkormányzat elnöke, nemzetiségi önkormányzat tagjai	2028. 12. 31. (vasárnap)	kiadott könyv	önkormányzati önerő, pályázati forrás	folyamatos	Leányvári Német Önkormányzat
7	Közvilágítás korszerűsítése, teljes körű kiépítése	A településen még van olyan rész, ahol nincs kiépítve a közvilágítás. A meglévő rendszer fejlesztése, energia hatékony korszerűsítése szükséges lenne a jelenlegi és jövőben várható energiaválság		Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXXV. törvény.	pályázati forrásfigyelés, pályázati tervek készítése, beruházás megvalósítása	polgármester, képviselő-testület, műszaki referens	2028. 12. 31. (vasárnap)	új lámpatestek száma, korszerűsített lámpatestek száma	önkormányzati önerő, pályázati forrás	folyamatos	

		okán.										
8	Trafibox készülék telepítése	Leányvár Bécsi út teljes hosszában nagy gondot jelent a gyorsajtás. A főút mindkét oldala lakott, családi házas övezet. Az ott élők nehezen tudnak az úton átkelni és arra gépjárművel kikanyarodni a nagy és gyors forgalom végett. 1-1 trafibox telepítése a település két végére megoldást jelenthet a problémára.		Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény		polgármester, képviselő-testület, műszaki referens	2028. 12. 31. (vasárnap)	telepített trafiboxok száma	önkormányzati önerő, pályázati forrás	folyamatos	

I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége

1	Tartós álláskeresők elhelyezkedésének támogatása	A regisztrált álláskeresők körében a 180 napnál régebben nyilvántartott álláskeresők aránya viszonylag magas. Ezeknek a személyeknek az önértékelése az önálló munkakeresési próbálkozásaik sikertelenségéből adódóan gyakran alacsony, munkakeresésre irányuló elszántságuk már alább hagyott. Munkaerő-piaci elhelyezkedésük támogatása érdekében komplex segítséget igényelnek:	Regisztrált munkanélküliek körében a tartós munkanélküliek arányának csökkentése.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 , Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény	Egyéni álláskeresési tanácsadás a munkakeresés és az elhelyezkedés sikerének növelése érdekében, hatékony álláskeresési módszerekről tájékoztatás, állaspályázat megírásához segítségnyújtás, állásinterjúra való felkészítés (megjelenés, kommunikáció, stb.), informálás az ismert betöltetlen álláshelyekről, életvezetési tanácsadás, stb.	polgármester, szociális ügyintéző, családsegítő, e-magyarország pont munkatársa	2028. 12. 31. (vasárnap)	szolgáltatást igénybe vevők száma, elhelyezkedettek száma, állásban maradók száma, tartós munkanélküliek száma	önkormányzati költségvetés, önkéntesség, pályázati forrás	folyamatos	
---	--	--	---	--	---	--	---	--------------------------	--	---	------------	--

		lelki segítségnyújtás-életvezetési tanácsadás, egyénre szabott álláskeresési tanácsadás.										
2	Közmunka program folytatása	A szegénység egyik oka a tartós munkanélküliség. A tartós munkanélküliek aránya a regisztrált munkanélküliekhez képest viszonylag magas, számukra a munka világától való teljes elszakadás megakadályozásának egyik sikeres eszköze a közmunka programba való csatlakozás lehetőségeinek biztosítása.	Közmunka program folytatása, hatékonyságának növelése, tartós munkanélküliek számának csökkentése.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030, Nemzeti Fejlesztés 2030	Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény , A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény ,	Esztergomi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával való együttműködés, program működtetése és fenntartása	polgármester, munkaügyi ügyintéző	2028. 12. 31. (vasárnap)	közmunka programban résztvevők száma	önkormányzati költségvetés, pályázati forrás	folyamatos	Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal-Munkaügyi Központ,
3	Tanulmányi ösztöndíj program a hátrányos helyzetű családok gyermekei részére	A mélyszegénységben élő családok esetében gyakori a képzettség hiánya vagy az iskolázottság alacsony szintje. A szülői minta átörökítésének megakadályozása, a tanulásra való ösztönzés mankó lehet a szegénységből való kiúthoz.	Az iskolázatlanság, ezáltal a szegénység generációkon keresztül való átörökítésének megakadályozása, hosszú távon a családok jövedelmi helyzetének javítása.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 , Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény	ösztöndíj program részleteinek kidolgozása, anyagi fedezet biztosítása, ösztöndíj programban résztvevőkkel kapcsolattartás, eredmények nyomonkövetése, a család támogatása életvezetési tanácsadással	polgármester, képviselő testület, szociális ügyintéző	2028. 12. 31. (vasárnap)	Az ösztöndíj programban résztvevő gyermekek száma, a tanulmányi eredmények javulása (félévi, év végi bizonyítványok)	önkormányzati költségvetés	folyamatos	
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Nyári diákmunka program folytatása	Korai munkatapasztalat és munkajövedelem-szerzés lehetőségének megteremtésére a helyi fiatalok	A településen élő közép és felsőoktatási intézménybe járó diákok munkatapasztalatának és jövedelem szerzésének támogatása, körükben az	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030, Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-	A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CX. törvény, A foglalkoztatás elősegítéséről és	Programokban való részvételt biztosító pályázat tartalmának elkészítése, mentorok kiválasztása, munkakörök kidolgozása, mentorok -	polgármester, munkaügyi ügyintéző, diákokat koordináló mentorok	2028. 12. 31. (vasárnap)	a programban résztvevő fiatalok száma, elvégzett munka értékelése	pályázati forrás	folyamatos	Esztergomi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya

		esetében szükség és igény mutatkozik.	önkormányzat által végzett munka megbecsültségének növelése.	2024), „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény	diákok együttműködése, a program/diákok elvégzett munkájának értékelése és visszacsatolás részükre						
2	Jelzőrendszeri tagok együttműködésének elősegítése	Minden állampolgár jelzőrendszeri tag, de ezzel tisztában van a Mindenki? Nem! A veszélyeztetettség megelőzéséhez, megszüntetéséhez szükség van arra, hogy a Mindenki tudja, hogy mit jelent a fogalom, mikor-kinek-hogyan kell jeleznie! Erre a jelenlegi háborús veszélyhelyzet gazdaságra és piacra gyakorolt hatásai és annak következményeként a családok tekintetében várható nehézségek, és azok szintén lehetséges következményei miatt fontos a figyelmet felhívni.	Krízishelyzetek kialakulásának megelőzése, jelzőrendszeri tagok egymás közötti együttműködésének erősítése.	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024), „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CX. törvény	tájékoztatás, meetingek rendszeresítése, együttműködés erősítése	polgármester, szociális ügyintéző, jelzőrendszeri tagok	2028. 12. 31. (vasárnap)	jelzések száma, tagok visszajelzése az együttműködés minőségéről	önkormányzati önerő	folyamatos	---
3	Inkluzív integráció feltételeinek biztosítása az óvodában és iskolában	Az eltérő fejlődésű és vagy sajátos nevelésű igényű gyerek fogadása megtörténik az intézményekben, de az intézmények a befogadás feltételeinek, a gyermek speciális szükségleteinek kielégítésre nem	- pedagógusok számára segítségnyújtás az ismereteik bővítéséhez való lehetőség biztosítása által egy-egy diagnózis kapcsán (ADHD, szenzoros integrációs zavar, autizmus, stb.) - pedagógus képessé tétele az érintett	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról	pályázatfigyelés, tervek előkészítése, önerő biztosítása, pályázat benyújtása, sikeres pályázat, megvalósítás, fenntartás	polgármester, óvoda- és iskola vezető	2028. 12. 31. (vasárnap)	elvégzett képzések száma, specifikus végzettséggel rendelkező szakember száma az intézményekben, megvalósult érzékenyítési programok száma	pályázati forrás, önkormányzati önerő	folyamatos	---

		állnak készen se humán, se meglévő eszközök és fizikai környezet szinten sem. Az intézményekben nincs speciális végzettséggel alkalmazott gyógy- és/vagy fejlesztőpedagógus, az utazó gyógypedagógia szolgálat kapacitás hiányában egyáltalán nem vagy nem az előírt órakeretben tudja fejleszteni a gyermekeket.	gyermekkel való foglalkozásra - intézményi közösség érzékenyítése, - gyermek valódi integrálása, együttnevelése/oktatása, - gyermek fejlődésének biztosítása, - szakember/mentor bevonása		szóló 1997. évi XXXI. törvény, A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény						
4	szünidei programok szervezése	A gyermekek felügyeletének és a szabadidejük értékes eltöltésének biztosítása a nyári szünidő teljes idejére túlzott terhet ró minden dolgozó családra, különösen igaz ez azokra a családokra akik nehezebb anyagi körülmények között élnek és/vagy nagyszülői segítségük nincs, esetleg egyedülállóként nevelik gyermeküket. A probléma generális, hiszen a gyerekekre a "kallódás" negatív hatással lehet. Ezen terhek enyhítését lenne hivatott szolgálni a helyben, ingyenesen vagy a		Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024), „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény	szünidei programlehetőségek előzetes tervezése, részvételi igény felmérése, pályázati forráslehetőség keresése, programok megvalósítása,	polgármester, művelődésszervező, általános iskola pedagógusai	2028. 12. 31. (vasárnap)	pályázati forrás, önkormányzati önerő	folyamatos	

		család részéről alacsony anyagi hozzájárulást igénylő szervezett tematikus nyári táborok, napközis programok repertoárjának bővítése.										
5	Mozgásfejlesztő program	Egyre több gyermek szenved valamilyen tanulási, magatartási problémától, melynek fő oka az idegrendszer éretlensége. Mivel a központi idegrendszer érési folyamata és a mozgásfejlődés szoros egységben biztosítja az értelem fejlődését és a mozgás fejlesztésével hatni tudunk az idegrendszer fejlődésére, az iskolai kudarcok nagy része megelőzhető egy jól kidolgozott, szakmailag megalapozott óvodai mozgásfejlesztő programmal.	A projekt keretében cél, hogy az óvodánkba járó összes gyermek egyéni mozgásfejlettségi szintje felmérésre kerüljön és akinél a felmérés végeredményeként készült diagnózis alapján a korosztályától elvárható fejlettségi szinttől eltérések mutatkoznak, ott egyéni fejlesztési program – tervezett szenzomotoros tréning - kerül kidolgozásra. A tréning egymásra szorosan épülő egyénre szabott mozgásos feladatokból áll, melyek otthoni elvégzésére a szülők betanításra kerülnek és meghatározott időközönként kontrollálásra kerülnek a haladási, fejlődési hatásvizsgálat érdekében, illetve ezek függvényében újabb tréning sorozat „felírása” és begyakoroltatása érdekében. A nagycsoportosok esetében iskolaérettség fejlesztési céllal heti	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia	Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény	pályázati programlehetőség kutatása, igényfelmérés, pályázati terv/mozgásfejlesztési programterv kidolgozása, megvalósítás, eredmények mérése	polgármester, képviselő-testület, óvoda dolgozói, A program kizárólag TSMT területén elméleti tudással és gyakorlattal rendelkező trénernek bevonásával kerül megvalósításra.	2028. 12. 31. (vasárnap)	felmért gyereklétszám, fejlesztésbe bevont gyermekek száma, gyermekek fejlődésének eredménye (mérési eredmény)	pályázati forrás, önkormányzati önerő	folyamatos	

			rendszerességgel csoportos tréningek is beépítésre kerülnek az óvodai munkarendbe. A program keretében a csoportos tréningek megvalósításához szükséges eszközök is beszerzésre kerülnek, továbbá az otthoni tréningek megtámogatása érdekében a szülők számára is kölcsönözhető eszközparkot hozunk létre.									
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Önkormányzati fenntartású bölcsődei férőhelyek kialakítása	A nők, főként a kisgyermekes anyák esetében nehezebb a munkaerő-piacra történő be- és visszakerülés a bölcsődei férőhelyek hiánya miatt. Önkormányzatunk a bölcsődei ellátást jelenleg egy civil szervezettel való megállapodás keretében tudja biztosítani. Az egyesület esetleges megszűnésével számolni kell, erre fel kell készülni, ezért is tűzte ki az önkormányzat célul az óvodabővítéssel egyidejűleg egy bölcsődei csoport létrehozását és	Önkormányzati fenntartású bölcsődei férőhelyek kialakítása	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024), „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény	pályázatfigyelés, pályázati terv/anyag előkészítése, pályázat benyújtása, pályázat megvalósítása, bölcsőde működtetése/fenntartása	polgármester, óvodavezető	2028. 12. 31. (vasárnap)	kialakult önkormányzati bölcsődei férőhelyek	önkormányzati önerő, pályázati forrás	folyamatos	---

		működtetését.										
2	Egészségfejlesztési célú sport programokhoz való hozzáférés javítása	Ép test = ép lélek. Boldog anya = boldog család. Ebből következik, hogy a nők (lányok, anyák, hölgyek) számára több lehetőséget kell biztosítani a helyben végezhető sporttevékenységekre, melynek repertoárja jelenleg nagyon szűkös.	Sportolási lehetőségek biztosítása helyben elsősorban a női nem tagjai részére, egészségfejlesztés	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)		igényfelmérés, sportprogramok szervezése és megvalósítása, valamint rendszeresítése	polgármester, művelődésszervező	2028. 12. 31. (vasárnap)	programokon résztvevők száma,	önkormányzati önerő, pályázati forrás	folyamatos	---
3	Baba-mama/női klub szervezése	A gyermekes anyukáknak kevés az olyan tere, ahol ismerkedhetnek az óvoda megkezdése előtt egymással, közösségi életet élhetnek hasonló korú gyermekek szüleivel szervezett keretek közt, megoszthatnák egymással tapasztalatikat. Erre megoldás lehet egy igény szerinti rendszerességgel megszervezett, különböző témákra épülő klub, melynek tagjai bővíhetnek akár a nagybacska gyermekek anyukáival is.	Helyi anyukák számára közös érdeklődésen alapuló klub szervezése a szabadidő hasznos eltöltésének, a lelki feltöltődés lehetőségének biztosítása érdekében, egészségfejlesztési programokkal tarkítva (pl.: előadások különféle gyakori női betegségek témában, fejlődési eltéréseket érintő témák).	Nemzeti Stratégia (2007-2032), Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	A helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szülő 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet	Klub kereteinek megtervezése, klub létrehozása és működtetése, klubtagok elégedettségének mérése	polgármester, védőnő, művelődésszervező	2028. 12. 31. (vasárnap)	klubtagok száma, klubfoglalkozások alkalmainak száma	pályázati forrás, önkormányzati költségvetés	folyamatos	
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Bűnmegelőzés, áldozattá válás	Idősek gyakran válnak bűncselekmények	Idősek áldozattá válásának megelőzése a	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-	Az egyenlő bánásmódról és	tájékoztatók készítése, előadások szervezése,	polgármester, helyi köreتي megbízott,	2028. 12. 31.	programok száma, tájékoztatók	önkormányzati önerő, pályázati	folyamatos	Dorogi Rendőrkapitányság

	megelőzése az idősök körében	áldozataivá, sérelmükre egyre nagyobb számban követnek el trükkös lopásokat.	rendőrség közreműködésével történő tájékoztatás és figyelemfelhívás útján.	2022), (2023-2024)	az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény	együttműködés megerősítése a rendőrség körzeti megbízottjával	szociális ügyintéző, művelődésszervező	(vasárnap)	száma, programokon résztvevők száma	forrás		- körzeti megbízott
2	Szenior közösségfejlesztés	Az idősök körében - főleg a 65 év feletti nők körében - sokan élnek már egyedül, az elmagányosodás veszélye esetükben fokozott, ezért ennek megelőzése érdekében szükség van az idősök körében a közösségi életben való részvétel lehetőségének megteremtésére.	Idősök számára a közösségi élet gyakorlásához, társas kapcsolatok fenntartásához szükséges programok szervezése akár egy igény szerinti rendszerességgel megrendezésre kerülő klub keretében.	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022),	Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény	igényfelmérés, programszervezés, programok megvalósítása, rendszeresítése és fenntartás	polgármester, szociális ügyintéző, művelődésszervező	2028. 12. 31. (vasárnap)	programok száma, programokon résztvevők száma	önkormányzati önerő, pályázati forrás	folyamatos	---
3	Segítő kezek az Idősök Otthoni Biztonságáért program Leányváron	Leányváron az idős korosztály körében sok az egyedül élő, támogatásuk életkorukból és egészségügyi állapotukból eredő problémáikból adódóan szükséges. A házi segítségnyújtás szolgáltatás keretében nem minden probléma vagy nehézség megoldásában tud a gondozó segíteni.	A projekt célja a 80. életévüket betöltött családi segítség nélkül maradt helyi lakosok segítése önálló életvitelük megőrzésében, támogatásuk életkorukból és egészségügyi állapotukból eredő nehézségeik megoldásában, elmagányosodásuk megakadályozásában, önkéntesek bevonásával szervezett helyi segítői közösség útján (a tevékenység nem a házi segítségnyújtó szolgáltatást hivatott helyettesíteni).	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022)	Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény	Mindezt hogyan? Egyrészt idősöknek szóló közösségi szabadidős programok szervezésével. Másrészt közvetlen segítségnyújtáson keresztül Segítők vagyis a projekt megvalósításába bevont személy(ek) és önkéntesek közreműködésével, akinek feladata(i) az alábbiak lesznek a projekt megvalósítása során: Idősök – projekt célcsoport – igényeinek felmérése, majd ezt követően elsősorban az alábbi tevékenységek: tanácsadás és tájékoztatás az idősök részére; felolvasásban,	polgármester, képviselő-testület, szociális ügyintéző, önkéntesek	2028. 12. 31. (vasárnap)	projekt megvalósításában résztvevő önkéntesek száma, a segítséget igénybe vevő idősök száma, segítségnyújtási alkalmak (órában)	önkéntes munka, önkormányzati önerő, pályázati forrás	folyamatos	

						társalgás, közös séta; fodrászhoz, boltba, orvosi rendelőbe való elkísérés; takarítás, ház körüli munka, kerti munka elvégzéséhez való segítségnyújtás; hivatalos ügyek intézésében való segítségnyújtás; stb.						
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Fogyatékkal élők adatbázisának elkészítése	Fogyatékkal élőkről helyi adatbázis nem létezik, nem ismertek a fogyatékosági típusok és az ehhez kapcsolódó egyéni nehézség- szükségletek-igények az érintettek vonatkozásában. Amíg ezekről az adatokról nincs ismeret, a segítségnyújtás sem lehetséges adekvát formában.	Fogyatékkal élők helyi lakosok felkeresése, egyéni szükségleteik- igényeik-nehézségeik feltérképezése, adatbázis készítése, részükre adekvát segítség/támogatás biztosítása a szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, 2030 Országos Fogyatékoságügyi Program (2015- 2025)	Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény	adatgyűjtés, adatrendezés, előnyben részesítés az esélyegyenlőség biztosítása érdekében	polgármester, szociális ügyintéző	2028. 12. 31. (vasárnap)	rendelkezésre álló adatbázis	önkormányzati önerő	folyamatos	---
2	Középületek és közszolgáltatások akadálymentesítése	A középületek akadálymentesítése nem mindenhol vagy nem minden fogyatékosági csoport számára biztosított.	Minden közintézmény és közszolgáltatás legyen elérhető a mozgáskorlátozottak, a vakok és gyengén látók, a siketek és nagyothallók, az értelmileg akadályozottak részére, számukra kényelmesen, biztonságos módon.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030, Országos Fogyatékoságügyi Program (2015- 2025)	Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény	középületek és közszolgáltatások akadálymentes elérési lehetőségének felmérése és kidolgozása, akadálymentesítés megvalósításához forrásfigyelés, pályázatkészítés, pályázat benyújtása és megvalósítása	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	komplexen akadálymentesített középületek és közszolgáltatások	pályázati forrás, önkormányzati önerő	folyamatos	---
3	Eltérő fejlődésű/sajátos nevelési igényű gyermeket nevelő családok komplex	Minden gyermek egy csoda. Ha ajtót nyitunk előttük, esélyt adunk nekik, hogy kibontakoztassák a	Eltérő fejlődésű/sajátos nevelési igényű gyermek fejlődésének és szakszerű fejlesztésének	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030, Nemzeti Ifjúsági	Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról	csoda program részleteinek kidolgozása, új támogatási forma kidolgozása, bevezetése	polgármester, képviselő-testület, szociális ügyintéző, családsegítő, védőnő,	2028. 12. 31. (vasárnap)	programba bevont gyermek szám	önkormányzati önköltség, egyéb forrás	folyamatos	

	támogatása - csoda program	személyiségüket, a tehetségüket. Az eltérő fejlődésű/sajátos nevelési igényű gyermekek esetében egy-egy ajtó néha kulcsra zárt és ha a kulcs (=felismerés, elfogadás, tenni akarás, megfelelő információ és ismeret, megfelelő ellátórendszer, anyagi forrás) nem áll rendelkezésre és nem kerül elő, az ajtó zárva marad, ezzel az esély elvész. A csoda programmal a kulcs megszerzéséhez szeretnénk segítséget biztosítani az eltérő fejlődésű/sni-is gyermeket nevelő családok részére. Segítségnyújtás formái: szülők tájékoztatása, érzékenyítő programok szervezése, szükséges fejlesztések anyagi támogatása új támogatási forma bevezetésével.	támogatása.	Stratégia (2009-2024), „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	szóló 2003. évi CXXV. törvény, A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CX. törvény		gyermekorvos					
4	Esélyórák szervezése	Érzékenyítő, szemléletformáló foglalkozás szervezése gyerekeknek, az egymásra való odafigyelésre, az empátiára és a	Az ép és sérült emberek minél közelebb kerüljenek egymáshoz, megismerjék egymás világát, könnyebbé váljon ép és sérült ember együttélése,	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, 2030 Országos Fogvatékosságügyi Program (2015-	Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, A	esélyórák szervezése, megvalósítása	polgármester, szociális ügyintéző, iskola, óvoda	2028. 12. 01. (péntek)	megvalósult foglalkozások száma	önkormányzati önerő, pályázati forrás	folyamatos	

		<p>megszokottól való eltérés elfogadására nevelés érdekében nagyon fontos. Ezeknek a programoknak a repertoárját bővíteni szükséges.</p>	<p>együtműködése a társadalomban.</p>	<p>2025), Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024), „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)</p>	<p>gyermek- védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény</p>								
--	--	--	---------------------------------------	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

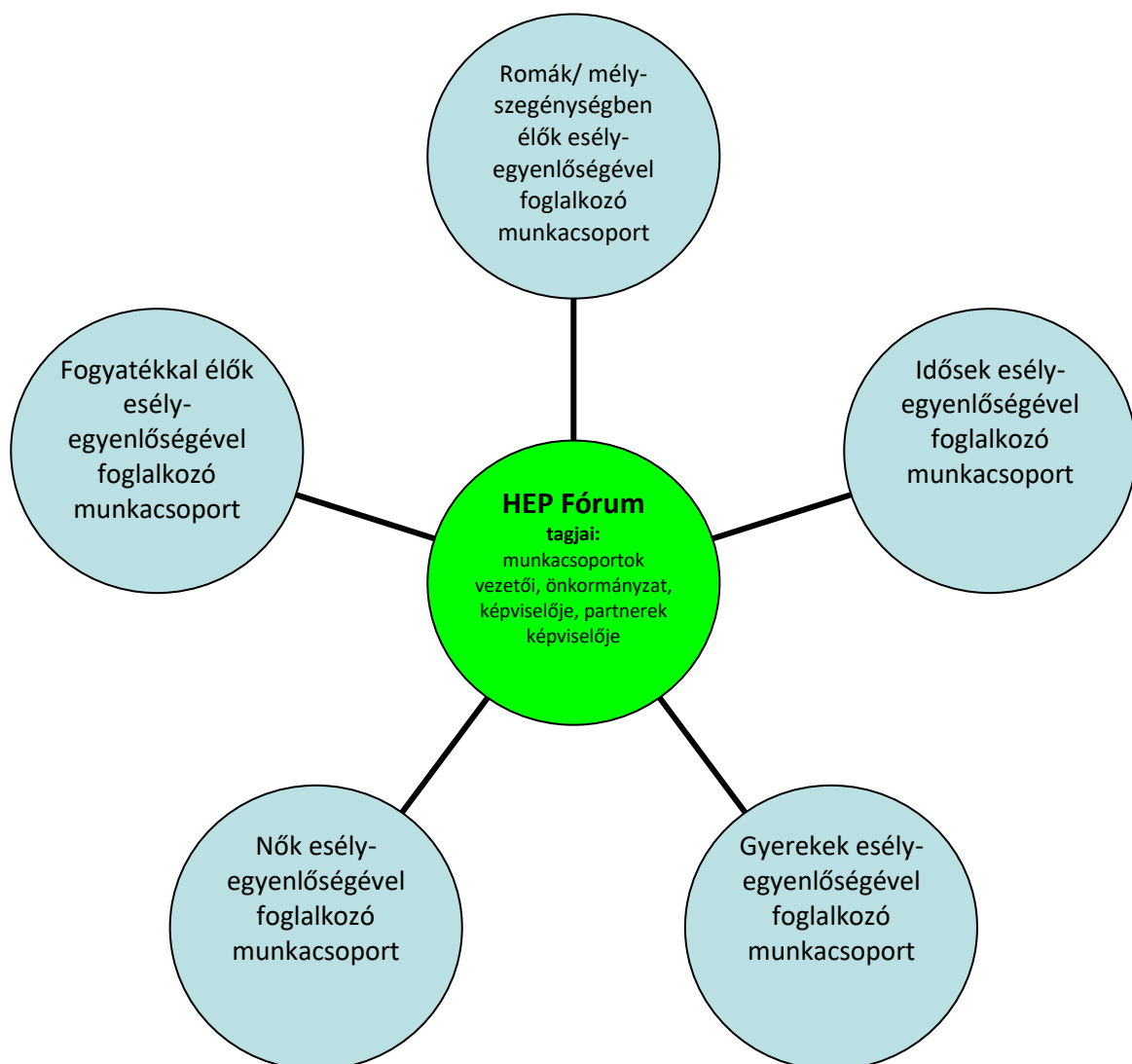
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelőség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelőségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a

befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA